MONVMENTVM ROMANVM
NICOLAO CLAVDIO
FABRICIO PERESCIO
SENATORI AQVENSI
DOCTRINÆ VIRTVTISQVE CAVSA
FACTVM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ROMÆ
TYPIS VATICANIS CIƆIƆCXXXIIX.

SVPERIORVM PERMISSV.

ANTONIO MARIA POZZI

λευκὸν ἔαρ, λευκὸν δὲ θέρος μὴ χεῖμα φέριζαι.

IO. IACOBVS BVCCARDVS

FRANCISCO BARBERINO

VRBANI VIII. PONTIF. MAX.

FRATRIS F. CARDINALI

S. P. D.

IN maximo dolore, atque deſiderio Claudij Fabricij, cuius acerba mors, me ac ſtudia mea grauiter afflixit, hoc demum vtor ſolatio: quòd ſatis idonea mihi inde oblata ſit occaſio, qua ſimul in præſtantiſſimum hominem mortuũ, in vrbem Romam, ac in te potiſſimùm EMINENTISSIME PRINCEPS, *claram grati animi mei ſignificationem dare poſſim: quod nunc in iſto opere edendo facere, mihi quidem videor. Eo enim, primùm ipſi Pereſcio, pro ſummis illius virtutibus; ſicut pro maximis in me*

meritis, quibus aditus in hanc vrbem, domumque veſtram mihi patefactus eſt; diuinum immortalitatis donum relatum iri mihi perſuadeo: cùm tot egregiorum artificum, hoc eſt doctiſſimorum hominum Romanorum, nomen ac manum, tuamque inſuper autoritatem, ad ſummi viri memoriam poſteritati conſecrandam, in hoc monumento agnoſco. Romæ autem, velut alteri patriæ, me plurimum debere fateor, atque etiam profiteor: præſertim cùm is ſit animi mei ſenſus, vt iucundum ſtudiorum meorum, ac tranquillitatis, quod in ea per multos annos habeo domicilium, & honeſtum vitæ literatæ ſtatum, opibus honoribusque facilè anteponam. Quamobrem de hac vrbe bene mereri, vt in poſterum ſpero, ita hic in præſentia opto, atque etiam conor: quandoquidem in hoc Pereſcij ſepulchro, præclarum illius elogium incido; & ſimul gentibus exteris illuſtre ſtatuo documentum, quàm hæc ciuitas, nunc ſi vnquam alias, virtutes atque doctrinas, in cuiuſcunque nationis, atque ordinis hominibus admiretur; debitoſque illis honores tribuere, & velit humaniſſimè, & magnificentiſſimè poſſit. Ceterùm in hoc ipſo Monumento; quod homini tibi chariſſimo, tua voluntate

luntate tuoque ære factum, idcirco tibi dedicandum eſſe putaui; perpetua apparent meæ in te ac Barberinam domum, gratæ piæque ſignа voluntatis. atqui certè, non eſſem dignus ijs literis, in quibus liberiùs viuere, mihi per te potiſſimùm licet; non liberali illo otio, quod mihi olim Romæ, pro maximo negotio eſſe voluiſti: niſi te omni ſtudio atque obſeruantia colerem, ac illuſtreis tuas, patruique tui Pontificis Maximi, virtutes non agnoſcerem, & quoad feret dicendi facultas, prædicarem. Quod quidem eò libentiùs facio, quò longiùs meam laudationem, ſicut a neceſſitate, ita ab adulatione abeſſe, omneis exiſtimaturos cõfido, qui & ingenij rerumque mearum conditionem, & ſingularem tuam modeſtiam, præſentemque Reip. Romanæ ſtatum nouerint. Si quidem hanc ab armatorum incurſione barbarorum, a fame, peſtilentia, ac vaſtitate, quæ in vniuerſam propè Europam hodie inuadit; veſtra præſertim ſapientia, bonitate, atque vigilantia, incolumem eſſe ſeruatam, S. P. Q. R. monumentis publicis teſtatus eſt. Incolæ vero & peregrini, vrbem imperij ſedẽ, ſacris profaniſque ædibus, armamentarijs, bibliothecis, theatris, magnificè a vobis ornatam

Leti

tæti frequenteſque, aſpiciunt; & quod maximum eſt, ciuitatem ipſam artibus, ſtudijs, moribusque optimis, ad domeſticam veſtram diſciplinam, non tam imperio quàm exemplo inſtitutam, & quaſi eruditam eſſe admirantur. Atque eæ veſtræ ſunt populares, publicæque virtutes: ad quas, nos qui te propiùs contingimus, penitùſque cognitum habemus, illas etiam domeſticas ſcimus eſſe adiunctas: continentiam, atque temperantiam, quæ vix in priuati nedum in Principis viri faſtigium cadant: & affabilitatem humanitatẽque, maximè in exteros homines atque longinquos; quorum videlicet animos a Repub. Romana alienos, ſic allicis atque ei reconcilias. Præterire nequeo illud tam ſingulare, perpetuumque bonarum artium, & Græcarum Latinarumque literarum ſtudium; vt in tanto cumulo, ac pondere negotiorum curarumque, in quarum conſcientiam atque conſortium, a ſapientiſſimo patruo tuo aduocatus es, aliquam quoque partem cogitationum tuarum, arcanarumque illarum horarum, literis quotidie impertias. Fuitque hæc potiſſimùm cauſa, vnà cum reliquis, & ſancta & grauis; quamobrem te vnum ex omnibus, olim fecerim fa-

ciamque

ciamque plurimi, & in familiaritatem, poteſtatemque demum tuam venerim. non tam fortunam, ad quam, vt auarus aut ambitioſus quiſque maximè eſt, ita cupidiſsimè conuolat; quàm virtutem tuam, meumque iudicium in hoc ſecutus. Sed vberem adeo gloriæ, laudumque veſtrarum ſegetem, ſi in iſtis epiſtolæ anguſtijs velim concludere, temerè fruſtraque fecerim. Ijs porro latior dabitur campus, in optimi illius parentis tui Caroli Barberini vita, cuius hiſtoriam tibi olim recepi me eſſe conſcribturum. Tu interea, HVMANISSIME ERVDITISSIMEQVE PRINCEPS, *iſtud mei in te, tuam domum, atque ipſam adeo vrbem, amoris & obſeruantiæ Monumentum, libens accipe; ac me meaque ſtudia, Pereſcij morte iſthic iacentia, veſtra commendatione, & veſtro illo fauore, quem tu patruuſque tuus, Pontifex Optimus Maximus, me olim ſperare iuſsiſtis, erigite, & ad lætiores tandem exitus prouehite. Romæ. Idibus April. An.* C. N. CIƆ IƆ C XXXIIX.

NICOLAO . CLAVDIO . FABRICIO . PERESCIO
DOMO . AQVIS . SEXTIIS . PROV. GAL . NARBON
SENATORI . ATQVE . ABBATI
QVI . QVVM . VNIVERSIS . VIRTVTIBVS
QVÆ . LAVDABILEIS . VIROS . EFFICIVNT
NVLLI . RETRO . SECVNDVS
ET . IN . LITERAS . HOMINESQVE . LITERATOS
STVDIO . ATQVE . LIBERALITATE
OMNIVM . FACILE . PRIMVS . ESSET
VITAM . HVIC . SÆCVLO . ADMIRABILEM
RARI . APVD . POSTEROS . EXEMPLI
SED . HEV . BREVEM . VIXIT . ANN. LVII.
DECESSIT. DOMI. VII.KAL.IVL. AN. C. N. CIↃ IↃ C XXXVII.

ACADEMICI ROMANI. OB . SVMMVM . EIVS . AMOREM
IN . ANTIQVITATEM . NOMENQVE . LATINVM
FVNEBREIS . HONORES . FREQVENTI . CONCIONE
LAVDATIONEM . ET . CARMINA . FECERVNT
AVTORE . FRANCISCO . BARBERINO . CARDINALI
CVRANTE . IOANNE . IACOBO . BVCCARDO
NOB . PARISIENSI . AMICO.

DE FVNEBRI CONCIONE
ACADEMICORVM ROMANORVM
Habita in morte Nicolai Claudij
FABRICII PERESCII
EPISTOLA
IOANNIS IACOBI BVCCARDI
AD FRANCISCVM OLEARIVM
Regiarum rationum Lutetiæ magiſtrum.

QVæ Romæ acta ſint, in Herois illius noſtri Peteſcij morte decoranda; eorum narrationem viciſſim tibi mitto, vir ornatiſſime, pro commentariolo, quod de eius vita ad me ſcribſiſti; de quo magnas tibi habeo gratias, & quantùm poſſum hìc refero. Cùm primùm triſtis de eius interitu nuncius, mihi a Petro Gaſſendio v. d. huc allatus eſt: illicò Franciſco Barberino Cardinali autor fui, vt homini de nomine Romano optimè merito, honores funebres Romæ publicè haberentur; id verò nuſquam commodiùs præſtari poſſe videbatur, quàm in celebri illo doctiſſimorum, cuiuſcunque ordinis, ac nationis, hominum conuentu; qui nomen ab Academia mutuatus, bis ſingulis menſibus, magno literarum bono cogitur, vbi nimirum, poſt orationem ex-

qui hæc præter cetera, in Orator. Partit. præcepta tradit. ¶ *Conficitur autem genus hoc dictionis, narrandis exponendiſque factis, ſine vllis argumentationibus, ad animi motus leniter tractandos magis, quàm ad fidem faciendam, aut confirmandam accommodatè.* ¶ *Factorum collocatio triplex eſt: aut enim temporum ſeruandus eſt ordo, aut in-primis recentiſſimum quodque dicendum, aut multa & varia facta, in propria virtutum genera ſunt dirigenda.* ¶ *In toto quaſi contextu orationis, hæc erunt maximè illuſtranda; quemadmodum quiſque generatus; quemadmodum educatus, quemadmodum inſtitutus, moratuſque fuerit; & ſi quid cui magnum, aut incredibile acciderit; tum quod quiſque ſenſerit, dixerit, geſſerit, ad ea quæ propoſita ſunt, virtutum genera accommodabuntur.* Item lib. II. de Oratore. ¶ *Ea virtus eſſe videtur præſtantis viri, quæ eſt fructuoſa alijs, ipſi autem laborioſa, aut periculoſa, aut certè gratuita.* ¶ *Eſt etiam cum ceteris præſtantibus viris comparatio, in laudatione præclara.* Præter Ciceronem, atque etiam Cornificium & Quinctilianum, præcipuè Socratem ſum ſecutus; qui apud Platonem ἐν τῷ ἐπιταφίῳ λόγῳ, Aſpaſiæ magiſtræ ſuæ funebrem orationem, in exemplum perfectè abſolutum proponens; qualis demum materies, finiſque eius eſſe debeat, his verbis declarat. δεῖ δὴ τοιούτου τινὸς λόγου, ὅστις τοὺς μὲν τετελευτηκότας ἱκανῶς ἐπαινέσεται, τοῖς δὲ ζῶσιν εὐμενῶς παραινέσεται ἐκγόνοις μὲν καὶ ἀδελφοῖς, μιμεῖσθαι τὴν τῶνδε ἀρετὴν παρακελευόμενος. Cùm igitur locupletior mihi quærendus autor, quàm Socrates minimè videretur; hanc Platonis Laudationem, ſicut antiquas illas huius planè ſimiles, Thucydidis, Lyſiæ, Iſocratis, atque Demoſthenis, quas præcipuè imitarer elegi. Quæ quidem ſimplices magiſque hiſtoricæ, quam oratoriæ videntur narrationes re-

rum ab ijs qui laudantur, præclarè geſtarum: nec floſculis aculeiſque luxuriant, ſed iucundiſſimum laudis, virtutumque fructum præbent; quas viui in mortuis admirati, ſibi acquirere, ac Reipublicæ demum præſtare conentur. Ea certè mens noſtra fuit; de qua pergratum facies, ſi ſignificaueris, qualis tandem fuerit exiſtimatio, non tui ſolùm, ſed veteris doctiſſimorum Puteanorum Academiæ, ac nouæ illius, quam Ioannes Armandus Pleſſeius Richelius, ſapientiſſimus Cardinalis, Duxque item fortiſſimus; Dei beneficio ad Rempublicam, literaſque amplificandas natus; præclarè inſtituit, atque in dies magnificè ornat. Tu verò interea, Nicolai Claudij Fabricij Pereſcij, τοῦ μακαρίτου memoriam, qua ſoles pietate colere perge; & Petrum Gaſſendium etiam atque etiam vrge, vt ſuos de eius vita commentarios, quàm maximè copioſos, atque perpolitos ocyus emittat. Sed in-primis a Rigaltio & Balſaco, hominibus in literis quibus dediti ſunt, ſummis atque perfectis; omni ſtudio contende, vt æternis elegantiſſimorum ſcribtorum ſuorum monumentis, Heroem noſtrum velint, ad immortalitatem conſecrare. Vale. Romæ. Kalendis Ianuarijs. An. C. N. CIↃ IↃ CXXXVIII.

IMPRIMATVR S. V. R. M. S. P.

IO. BAPT. EPISC. CAMER. VICES-GERENS.

IOannis Iacobi Buccardi Laudationem funebrem, de vita et virtutibus Nicolai Claudij Fabricij Pereſcij, diſertè et eleganter, atque ea prorſus puritate ac candore ſcriptam, quo ſummus ille, et incomparabilis vir ſemper vixerat; Reu.^mi P. Nicolai Riccardij, S. A. P. Magiſtri iuſſu legi: vt et Epicedia, a clariſsimis, ac præſtantiſsimis viris conſcripta; hoc eſt, ipſarum Muſarũ lacrimas, limpido et erudito Romanæ Academiæ humore, in Pereſcij funere manantes, quæ omnia, ad tanti viri memoriã poſteritati conſecrandam, typis excudenda cenſeo: cùm hominis ad bonas literas, arteſque iuuandas nati, exemplũ ſanè illuſtre ob oculos ponant; neque quidquam in ijs offenderim, quod Catholicæ religionis decretis, vel morum honeſtati aduerſetur.

ROMAE IDIB. MAII CIϽ IϽ C XXXVIII.

LVCAS HOLSTENIVS.

IMPRIMATVR.

FR. NICOLAVS RICCARDIVS S. P. A. MAGISTER.

NI-

NICOLAI CLAVDII
FABRICII PERESCII
SENATORIS AQVENSIS
LAVDATIO

HABITA IN FVNEBRI CONCIONE

ACADEMICORVM ROMANORVM

A IO. IACOBO BVCCARDO PARISIENSI

ROMAE XII. KAL. IANVAR.

CIↃ IↃ C XXXVII.

IN ORATIONEM FVNEBREM
NOBILIS ET DOCTI VIRI IO. IACOBI BVCCARDI

Habitam Romæ in morte viri illuſtriſſimi Nicolai Claudij Fabricij Pereſcij,

CARMINA.

HENRICI DORMALII.

Τῶν πόλεων ὅσον Ἑπτάλοφος, τόσον ἔξοχος ἀνδρῶν
Φαβρίκιος, Κήτων φῶς μέγα σβεννύμενον:
Ἀλλὰ καὶ ἀνέει κῦρος τὸ ἐν λογίοισιν ἀρίστῳ,
Ὃς τὸν οἱ ἐντάφιον πρῶτος ἔειπε λόγον.
Πάντα καλῶς ἄρ' ἔχει Περεσκίῳ, εἰσὶ γὰρ ἄκρα
Σύζυγα, Βουκάρδος· Κλαύδιος· Ἑπτάλοφος.

Cardinales decem concionem funebrem præſentia ſua cohoneſtant.

ΚἊν δέκα πορφυρείδων, Βουκάρδε, σε ἀμφὶς ἐχουσῶν
Πλεῖστον ἀπορκύπτει σῶν σέλας ἐξ ἐπέων,

Academici Romani Orationem cum plauſu & admiratione excipiunt.

Αὖθις ἔλεν Κήτης Καπετώλιον, οὐχὶ μὲν ὅπλοις
Ἄρεος, ἀλλ' Ἑρμοῦ ἔντεσιν ἐλλογίμου.

ALE-

ALEXANDRI POLLINI.

Æ Ternæ in Vrbis luce, conſeſſu Patrum
Fauente, Romano ore, cultuque exequi
Potuiſſe laudes plurimas, & maximas
Extincti acerbo funere, heu, PERESCII,
BVCCARDE, res eſt magna, factuque ardua.
Sed qua executus ipſe, præclaram, auream
Orationem efferre qui poſſit ſatis;
Rem magnam & is præſtiterit, ac perarduam.

IOANNIS BAPTISTAE DONII.

CVius fama viri vix toto clauditur Orbe;
Mole perexiguus capit hunc liber; arte ſed ingens,
Cultuque eximius: BVCCARDI prouida cura
Quem peperit, ſæclis diuturnum μνῆμα futuris.

SCIPIONIS GRANDIMONTII.

PEresci vt vitam numeris BOCHARDE diſertis
Proſequeris, vitæ conſulis ipſe tuæ.
Vtque viri laudes ad poſtera ſæcula mandas,
Sic te poſteritas officioſa colet.
Viuit Alexandri fama Thebanus Apelles,
Viuit Apellæa nec minus ille manu.
Ambo ſibi æternum faciunt nomenque decuſque,
Ambo ſibi reddunt quas meruere vices.
Sic tibi laudati ſtabit dum fama PERESCI,
Perſtabunt numeri, docte BOCHARDE, tui.
Antea clarus eras proprijs ſplendoribus: at nunc
Clarius adiecto lumine lumen eris.

STROFE I.

SE la virtù poſſente,
Si come è della fama inuitta arciera,
Coſi foſſe nel ſen laccio dell'alma,
Il tuo ſpirto, ò NICCOLA, hor certamente
Sciolto non batteria l'aura leggiera.
Ma doue il fato impera,
Non reſiſte al ſuo pondo arco di palma,
Che frà le palme eterno anco non viſſe
Nè Pelide il guerrier nè 'l ſaggio Vliſſe.

ANTISTROFE I.

CHi mai d'Ercol più forte,
O fugò belue, ò Gerione eſtinſe,
O domò vizi, ò ſoggiogò Tiranni?
E pur anch'egli al ſaettar di Morte
Nè pelle di leon, nè claua ſtrinſe.
Ma, vincitor, nol vinſe
(Benche nud'ombra) il domator de gli anni:
Che di chi sà legar Cerbero inferno,
Quando cade il mortal ſorge l'eterno.

EPODO I.

SE non giſſe a cader trà ſolchi il grano,
Ei reſterebbe ſolo;
S'il buon, come Fenice apriſſe il volo,
Emulata virtù ſarebbe in vano
E minori, e men belle,
Se non moriſſe il dì, parrian le ſtelle.

STROFE II.

QVello ſplendore interno
Ch' in tua vita, ò PERES, daua il tuo ſole,
Come ben mille ſpecchi accolti in vno,
Vincea la viſta, inſtupidiua il ſenſo,
Nè laſciaua capir l'alta ſua mole.
Hor come l'ombra ſuole
I rilieui auuiuar tra'l bianco, e'l bruno,
Così de pregi tuoi fra'l morto orrore,
Più miro i lumi, e più v'inalzo il core.

ANTISTROFE II.

SE de gli alti natali
(Come Arcade ſi ſuol) nel Polo oſcuro
Mi gioua di ſegnar gl' Aſtri lucenti;
D'Arianna, e Ceſeo chiarezze eguali
Ne'l Ciel de gli Aui tuoi miro ſicuro;
Vi riconoſco Arturo,
Del tuo ſenno agitar le Rote ardenti,
E con la Libra in man, Vergine Dea,
Del tuo giuſto operar vi miro Aſtrea.

EPODO II.

VEggio hor come in tua mano ardea la Lira,
E come dolce, e vago
Cantaua il Cigno, e vigilaua il Drago,
E in qual parte Orion prendea la mira,
E'l Pegaſo vi noto,
Che del tuo nome al Ciel non corſe a voto.

STROFE III.

LVngo parlar m'è tolto
Da nemico talento, e da fortuna,
Ch'Ignoranza e Penia non vanno in alto:
Ma tù, BVSCIARD, a tanta lode hor volto,
Conta tù queſte ſtelle ad vna, ad vna,
Eloquenza oportuna
Non mai d'inuido oblio pauenta aſſalto:
Ella è ne' labbri tuoi torrente, e fiume,
Che l'Eridano in Ciel vince di lume.

ANTISTROFE III.

SE del grand'Aſſe al pondo
Soggiace Atlante; e Tolomeo lo tiene
Dipinto in breue carta, ou'ancor dura;
Ben atto più di lor, BVSCIARD, il Mondo
Puoi di NICCOLA alzar ſu queſte arene:
Dillo Ciel d'ogni bene;
Dillo ſtupor de' nati, e di natura;
Dì, che qual nuouo ſole aprendo i rai,
Nacque mortal, per non morir giamai.

EPODO III.

O Ben felice, e fortunato affetto,
Che la gloria ha per ſegno:
Paſſa nel conquiſtarla ogni ritegno.
Si fà naue ſtellata, Argo il ſuo petto,
E moſtra con ragione
Che doue è l'aureo Vello, iui è Giaſone.

NICOLAI CLAVDII FABRICII PERESCII LAVDATIO.

PRAECLARE a vobis, & ex ordinis nominiſque veſtri dignitate factum eſt; Academici Romani; quòd clariſsimo viro Nicolao Claudio Fabricio Pereſcio, Gallorum humaniſsimo atque doctiſsimo, publicos in morte honoreis, funebremque laudationem decreuiſtis. Si enim pius mos iſte a maioribus veſtris, maximè ad eos homineis qui de Republica benè meriti eſſent ornandos, & ad omnem poſteritatis memoriam commendandos inſtitutus eſt: tanta quidem, ac tam preclara extant Pereſcij merita, atque ornamenta, in eam Romanæ Reipublicæ partem, quæ doctrinæ atque humanitatis ſtudia complectitur; vt non ſolùm labefactatæ rei literariæ inuidiam a Tranſalpinis nationibus remouiſſe, ſed & ipſorum Romanorum gloriam in colendis artibus adæquaſſe, vel potius ſuperaſſe videatur. Omnes enim ex omni ætate, qui in hac ciuitate diſciplinas & ſcientias, vel induſtria ſua illuſtrarunt, vel autoritate atque liberalitate ornauerunt; ſi vnum in locum conferantur, cum Pereſcio minimè videntur comparandi. qui ceteris denique omnibus virtutibus adeo excelluit, vt etiam hoc vno ætas noſtra potuerit in omni genere laudis,

dis, cum antiquitate certare. Quo maius mihi, ac difficilius onus impoſitum eſſe video; vt ego ſcilicet mediocri prorſus ingenio, nullo dicendi vſu aut facultate, homo peregrinus, in hoc ornatiſsimo Romanorum, id eſt diſertorum politorumque hominum conſeſſu, de innumeris, ac propè incredibilibus ſummi viri laudibus, verba faciam. Quod quidem a me nec confidentia, aut temeritate quadam ſuſceptum eſt; eruditiſsimi Academici: ſed tum mea in vos obſeruantia, qui munus iſtud honorificentiſsimo veſtro decreto, ad me detuliſtis; meoque in eos obſequio, qui vt ſummum in me tenent imperium, ita illorum autoritatem, meo de me iudicio præferre neceſſe habui: tum verò maximè beneuolentiæ atque pietate; quæ me ad gratias quas viuo Pereſcio magnas ſemper habui, mortuo demum, hoc ſupremo humanitatis officio referendas, pro eius in me meritorum magnitudine impulit. Cùm enim in patria vitam ſtudijs, quibus vſque a puero deditus fui, maximè accomodatam, viuere mihi per parenteis non liceret; dum me in forum, & ad curiam nolentem trahunt; Lutetia ampliſſima potentiſſimaque vrbe ſponte carens, ad hanc veſtram, in voluntarium exilium venire tandem decreui: ex qua nimirum religioneis, legeis, literas, omnem denique rerum omnium cognitionem, omnem vitæ elegantiam, ad nos olim effluxiſſe, cùm librorum lectione cognoueram, tum eadem hæc omnia, nunc ſub humaniſſimo ſapientiſſimoque Pontifice, in ea magis magiſque vigere, ex eruditis noſtris hominibus intelligebam. quibus potiſſimùm autoribus, cùm Pereſcium rerum Romanarum gnariſſimum, ex itine-

re conueniſſem: is me & liberali hoſpitio, atque in intimam accepit amicitiam; & cum tam præclaris de huius ciuitatis inſtituto præceptis, atque ita graui ad literatos primarioſque vrbis viros commendatione, Romam ex Prouincia decedentem proſecutus eſt; vt ſtatim ſub meum ingreſſum, non ſolùm populi ingenium, publicoſque moreis cognouerim, meque eis accomodarim facillime: ſed etiã in veſtrùm omnium, eruditiſſimi Academici; conſuetudinem me inſinuauerim; & quod maximum eſt, in ſummorum virorum rei & publicæ & literariæ principum familiaritate, eum qui non niſi claris doctiſque hominibus eſſe ſolet, locum obtinuerim. Quare impius profectò ne dum ingratus, apud vos ceteroſque omneis haberer; cùm literatiſſimos quoſque maximè Italos, laudatione poſt deceſſum proſequi olim inſtituerim; ſi hodierno die omnium doctiſſimum, mihique patriæ, neceſſitudinis, & beneficij vinculis coniunctiſſimum virum, laudandi munus, quantumuis arduum ac difficile recuſarem. Itaque rem aggrediar magni nominis, magni exempli; nouitatis, admirationisque pleniſſimam: & quantum eloquentiæ ad id mihi deeſt; tantundem cùm a ſingulari mea in præſtantiſſimum virum pietate; perceptique ex eius obitu doloris magnitudine; quæ nonnunquam diſertos ac copioſos facit: tum a veſtra beneuolentia, Patres ampliſſimi, voſque ceteri ornatiſſimi viri; veſtraque in me attentè audiendo benignitate, mutuari atque adeo ſupplere conabor.

Nicolai Claudij Fabricij Pereſcij vitam; quæ ſupra huius ætatis hominum captum, moremque putanda eſt; cum illis antiquorum præſtantiſſimis; ac

beatiſſimis comparanti mihi; vna præ ceteris Titi Pomponij Attici, par adeo & ſimilis viſa eſt; vt eam interea, dum ad alia propero, quæ expectationem de Claudij Fabricij doctrina, literarumque ſtudio, a me ab initio concitatam magis expleant; veluti abſolutiſsimam tabulam vobis proponendam cenſuerim: in qua expreſſam Pereſcij ingenij, virtutumque imaginem videatis. Ambo ſiquidem nobilibus literarumque ſtudioſis geniti parentibus; pueritiam in liberalibus doctrinis, ſicut adoleſcentiam in literata peregrinatione, apud exteros principeis, doctoſque viros honoratiſsimi conſumſere. Ambo magnas & amplas in patria geſſere amicitias: bonos viros & ſtudioſos, tam ab aliena iniuria, quàm a mutua inter ſe obtrectatione; necnon ab egeſtate vindicauere. Domi, in quam vterque omnium ordinum homineis liberaliter inuitauit, plus ſalis quàm ſumtus in victu; velut in cultu non affluentem affectauere munditiam. optimis alioquin omnibus rebus vſi, familia in primis, vt ne pediſſequus quidem quiſquam eſſet, qui non & anagnoſtæ, & librarij munus pulchrè præſtare poſſet. In Republica, quæ vtriuſque temporibus varia admodum commutabiliſque fuit; ita ambo verſati ſunt, vt ſemper optimarum partium eſſent. honores vero qui in ea ſibi patebant, non petierunt: ſed ordine quo orti eſſent, contenti, in vetere vitæ inſtituto, id eſt in ſtudijs maximè Philoſophiæ atque antiquitatis; ſuauiſsimis optimiſque moribus, ad ſenectutem benè beatèque vixere.

Hæc pauca ex multis exempli cauſa attuli, vt ſic deinceps habeatis: omnium Titi Pomponij virtutum, quarum pulcherrima extant in antiquitate

monu-

monumenta; maximè temperantiæ, probitatis, atque prudentiæ laudem, cum Pereſcio eſſe communem. Quamobrem iam ad illas venio, ad quas dudum feſtinat animus, quæ Claudij Fabricij adeo propriæ, tamque ſuæ ſunt; vt nemo ex omni ætatum memoria, cum ipſo de earum gloria contendere, vel in ſocietatem venire poſsit. nimirum aſſiduus ac prope incredibilis labor, egregiaque opera, in omnium magnarum rerum, atque artium ſcientia, literarumque cognitione percipienda: ardens in eas conſeruandas amplificandaſque ſtudium, acriſque cura: perpetua denique & conſtans voluntas, in homineis literatos ornandos; & regia in ea omnia liberalitatis magnificentia. In quibus perſequendis, ea veritatis ſimul, ac breuitatis ratio a me habebitur; vt remoto omni inſigni orationis ornatu, ſimplici ac planè hiſtorica narratione, Pereſcij ſtudium, liberalitatem, & in commentando ſcribendoque diligentiam, rei literariæ præſtitas, ſummatim exponam.

Gens Fabricia, poſtquam ex equeſtri ordine, apud quem per tercentos & amplius annos, militari gloria floruerat, in ſenatum Aquenſem cooptata eſt; ita ingenio & doctrina excelluit, vt non ſolùm ampliſsimæ dignitatis, ſed etiam ſummæ eruditionis, in quartam ſobolem propagatæ hereditas, vnà cum ſatis lauta literaria ſupellectile, ad Nicolaum Claudium Fabricium venerit: Qui cùm auitas ſtudiorum maximè, atque doctrinarum poſſeſſioneis, non ſolùm tenere, immo etiam aliquid, atque adeo multum illis addere de ſuo decreuiſſet: omnem curam ſumtumque poſuit, in ornando potiſsimùm, atque amplificando eo inſtrumento, quo

in

in optimis artibus comparandis, magno prorſus opus eſt. Quamobrem vbi optimos quoſque libros, primùm ſibi vndique colligendos, deinde auro, purpura, omni denique eleganti & magnifico opere ornandos, per egregios artifices, qui ſuæ domi viuebant, diligenter curaſſet; illoſque omneis diligentius euoluiſſet: nihil quidquam habuit antiquius, quàm vt totâ Europâ peregrinaretur: non ſolùm ad hominum qui tum viuebant, moreis ciuitatúmque inſtituta noſcenda: ſed vt tanquam in rem præſentem veniens, eáque demum ſubijciens oculis, quæ auditione vel lectione acceperat; vetuſtiora antiquitatis monumenta acerrimè contemplaretur: ac quæcunque inde auferri poſſent, domum ſecum in bibliothecam transferret. Quò primùm iter dirigeret, Italia ſe ſe obtulit: in qua cùm ingenia præſtantiſsima & elegantiſsima, humaniſsimi optimique mores, leges denique præclaræ atque ſalutares nunc vigent; tum verò priſtinæ fortunæ, illorumque omnibus artibus florentiſsimorum temporum, reliquiæ plurimæ ſuperſunt. Luſtratis igitur Liguriæ Etruriæque oppidis, ad hanc veſtram vrbem, velut ad diuini humanique imperij domicilium, & antiquitatis atque humanitatis ſedem, magno itinere contendit. vbi fora, theatra, templa, thermas, arcus, & cryptas oculis, pedibúſque diligentiſſime permenſus eſt; ſicut obeliſcos, columnas, ſtatuas, æra, marmora, gemmas, atque codiceis, omnia denique priſcæ magnificentiæ, artiúmque monumenta, quæ in veſtrorum murorum ambitu, plura quàm in reliquo terrarum orbe, atque illuſtriora reperiuntur; attrectauit, excuſſit, & quæcunque potuit, domum abſtulit:

partim maximo pretio emta; partim oblata dataque a doctis hominibus, qui, vt ſemper Romæ, tum maximè ſtudioſiſſimorum munificentiſſimorumque Principum Aldobrandinorum, tempeſtate, plurimi atque humaniſſimi fuere: quos omneis, præcipuè Fuluium Vrſinum, & Lælium Paſqualinum, viros in colligendis colendiſque antiquitatum reliquijs diligentiſſimos & maxime induſtrios; ad admirationem, atque amicitiam adoleſcens Pereſcij virtus, eximiaque doctrina traduxit. Eandem expectationem fauoremque Roma Neapolim ſecum attulit, dum verſatur cum Matthæo Capuano Conchanorum Principe, magis literarum amore atq; ſcientia, quàm ſũma dignitate generis fortunæq; claro; ac Marte Gurguſtiola, in ſupremo conſilio IV-viro apprimè docto: qui ambo locupletiſſimos omnium rerum antiquarum theſauros domi habebant. Celebreis præterea Ioannis Baptiſtæ Portæ, atque Ferrantis Imperati ædeis ibi frequentauit: quorum ille rerum occultarum, & quaſi a natura inuolutarum acerrimus inueſtigator, atque interpres: hic cuſtos & conſeruator diligentiſſimus fuit. Et cùm hiſce rebus, non minùs quàm antiquitati ſtudium ſuum, laboremque Pereſcius impertiret; reconditiſſimum quemque inueſtigauit angulum, „ non ſolùm ampliſſimæ pulcherrimæque vrbis; ſed „ & totius feliciſſimi illius agri Campani; in quo „ iucundum, naturæ mirabilibus illic maximè gaudentis „ operibus; & antiquæ Græcorum, Romanorum- „ que magnificentiæ ac luxuriæ, certamen ſpectaret. Italiam reliquam, omnemque Galliam Ciſalpinam pari diligentia luſtrauit: Rauennam ex itinere diuertens, vt inuiſeret, cùm funeſta illa Go-

thicæ

thicæ barbariæ trophæa, Romani Imperij ruinis impoſita: tum maximè Hieronymum Rubeum, iſtarum antiquitatum, ac medicinæ ſcriptorem luculentum. Inde Patauium ſe contulit, inuitatus præſertim fama, quæ de eximia Ioannis Vincentij Pinelli doctrina, eiuſque refertiſsimo omnibus omnium linguarum, atque ſcientiarum voluminibus Muſeo, ita tum Europam peragrabat: vt docti homines, antiquos libros in bibliothecam collecturi, vel ſuos edituri; ex longinquis locis illuc ad eum conſulendum venirent. Ibi Perefcius aliquandiu moratus eſt, non tantùm vt in Pinelli domum ac bibliothecam, ſed etiam in illius conſuetudinem penetraret: in quam ſe demùm totum dedit; ad eximium eius in literas hominesque literatos ornandos ſtudium, & ceteras omneis viri præſtantiſsimi virtuteis cognoſcendas, percipiendaſque; quas ſcilicet imitaretur, & cunctas ipſe aliquando rei literariæ, cum maxima ad ſingulas acceſsione præſtaret. eamque de ſe ſpem adeo magnam, ac propè exploratam iam tum illic dederat, vt Paulus Gualdus, vir & ſuopte ingenio atque doctrina, & intima Ioannis Vincentij familiaritate clarus; in commentarijs quos de eius vita ſatis eleganteis conſcribſit, de Pereſcio affirmauerit: „ Aetatem noſtram „ ſi quem Pinello parem ferret, non alium ab eo „ fore, qui Patauij vix dum plenam pubertatẽ egreſ„ ſus, eo ardore Pinellum, Pinellique ſtudia fuerit „ complexus, vt ipſi Gualdo, ceteriſque doctioribus viris, miraculo eſſet. Qui quidem homines eruditi, quotquot Patauij tunc ætatem in literis beatiſsimè agebant; in primis Pinellus ipſe, & Hieronymus Aleander, atque Laurentius Pignorius, limato iu-

dicio,

dicio, ſicut polita doctrina excellentes, grauiſsimum hoc egregiæ indolis, a Gualdo tributum Pereſcio teſtimonium, adeo approbauerunt, eamque in illo admirati ita amauere; vt præſenti domum quiſque ſuam, maxima cum hoſpitalitate patère voluerint; ſuaque recònditiora, tam quæ in priuatis bibliothecis, quàm in publicis tabularijs, Patauij & Venetijs, vrbe earum ceterarumq; rerum abundantia, florentiſsima ſeruarentur. ijdem poſtea abſenti; quod plerique etiam ex reliquis Italiæ, atque adeo Europæ ciuitatibus fecere; de ſtudijs per literas communicauerunt, libroſque ſuos ab ipſo, vel in eius nomine edẽdos honoris cauſa miſerunt. Sic florẽs gratia, & hoſpitijs clariſsimorum doctiſſimorumque hominum, vbi ſe locupletauit ſignis, tabulis, nummis, codicibus, ceteriſque vetuſtiſsimis Italiæ ornamentis; Germania vltimaq; Britannia peregrinari perrexit. Atque ibi quidem plurimas antiquitatis reliquias collegit, nec non exiſtimationẽ, ac beneuolentiam hominum, non ſolùm in ſapientiæ ac literarũ ſtudijs, ſed etiam in pictura, architectura; ceteriſq; elegantioribus artibus excellentium: quos Claudius Fabricius, illorum operum elegans ſpectator, vt olim in Italia, ita tum in illis regionibus coluit, ac ſicut ceteros omneis viros doctos, ad ſuam adiunxit neceſsitudinem; præcipuè Petrum Paulum Rubenium; & ob rerum antiquarum cognitionem, & picturæ, ſcalpturæ, architecturæque ſcientiam; quas ex Italia ad Belgas, primus cum priſtino ſplendore atque dignitate, tranſtuliſſe videtur: Marcum Velſerum rei publicæ apud Vindelicos, & literariæ in tota Germania conſtituendæ, ſtudioſiſsimum virum: Io-

annem Barclaium, tum in Britannia, magnam ex doctrinæ, ingenijque elegantia laudem adeptum. Poſtrema fuit Pariſienſis peregrinatio, quam ob librorum optimorum, doctiſſimorumque hominum copiam ibi affluentem, iterare ei viſum eſt. Priore, ſe dedit Iacobo Auguſtò Thuano, eiuſque celeberrimæ bibliothecæ; ad quam ſummos viros, ex ſuperiori ſæculo, præſtantium ingeniorum in Gallia feraciſſimo ſuperſtites, Claudius Fabricius videbat ventitanteis: qui ipſum Thuanum, velut hiſtoriæ, ita reliquarum maximarum artium, ac hominum qui eas profiterentur, principem patronumque optimum, & Gallici imperij, atque maieſtatis, acerrimum defenſorem, quotidie celebrabant. Poſt decennium domi conſumtum, in recognoſcendis literarum, antiquitatiſque monumentis, ex tota Europa collectis; ijſque in Muſeum ſuum, atque in memoriam, quæ ipſi propè diuina fuit, redigendis digerendisq; Lutetiam iterum ſe contulit, ad verſandas vorandaſque reliquas bibliothecas: Regiam ſcilicet, Dionyſianam, Victorianam, D. Germani, atque Memmiorum; & ſtudioſos illarum cultores inuiſendos; quorum veluti noua ſoboles illic tum florebat. inter quos, hodie excellunt: Puteani fratres humaniſſimi, qui apud Thuani filios, patrijs ingenij, virtutiſque dotibus ornatiſsimos, cognatos ſuos; non ſolùm eius bibliothecam, ſed etiam literas, hominesque ijs deditos, veluti ſuæ tutelæ ac fidei, Iacobi Auguſti teſtamento commendatos; quibuſcunque rebus poſſunt, iuuant & mirabiliter ornant: Nicolaus Rigaltius, politiore doctrinæ iudicijque elegantia, & incorrupta Latini ſermonis integritate, omnibus

bus antecellens: cui nos; ſi modò in hoc genere literarum aliquid profecimus, id totum debere gloriamur. Petrum Seguierium, Henricum Memmium, atque Hieronymum Bignonium; viros magis doctrina, eximioq; ſuo in literas ſtudio, quàm ſupremis Gallicæ purpuræ honoribus illuſtreis, breuitatis cauſa omitto. Sirmondum relinquo, Petauium, Morinum, Merſenium, Burdelotium, & Valeſium, alioſque propè innumerabileis; ex ſumma doctrina, præclariſsimiſq; ſuis ſcribtis, maximè claros: quorum omnium animos, atque voluntates ſibi conciliauit Claudius Fabricius, & ad ſuos, id eſt ad rei literariæ vſus coniunxit. Atqui vnũ præterire nequeo Gulielmum Varium, non minus eloquentiæ ac Philoſophiæ ſtudio, ceteriſque maximis virtutibus; quam ſanctiſsima cum hoc noſtro Attico amicitia, Marco Tullio comparandum. Is ex quo Pereſcium in Senatum Aquenſem, cuius ipſe princeps erat, legit; continuò in conſuetudinem eius ſe dedit, ſic vt prorſus vnà illic vixerint; nec vnquam poſtea paſſus ſit eum a ſe ſeparari. Quare cùm in aulã a Rege euocatus eſſet, ad annuli ſignatorij cuſtodiam; quod ſummum eſt apud Gallos, togati hominis faſtigium; eum illùc ſecum duxit; vnum eſſe in tota Gallia dignum exiſtimans, quem contubernalem, & conſiliorum in Republica atque honorum, adiutorem ſociumq, haberet. Huius porro gratia, Pereſcius nulla fere in re vſus eſt, niſi in deprecandis amicorum, hoc eſt doctiſſimorum virorum, aut periculis aut incommodis; & ſtudiorum ratione procuranda. ad quam præter cetera egregia ornamenta, id demum maximũ contulit; vt ſe autore, maxima vetuſtiſsimorum

codicum copia, Regis nomine compararetur; ad ſupplendam atque amplificandam Pariſienſem bibliothecam: quæ omni tempore, ad omnium vſus ita patet; vt ex ea maximè, præclariora antiquarum doctrinarum monumenta, in dies eruantur. Quo autem potiſsimùm beneficio, ſe a Vario ornatum voluit, id vnum propè fuit; vt vetuſtiſsima curiarum, templorumque tabularia, in omnibus Galliæ oppidis, ſibi ex eius autoritate inuiſere, atque excutere liceret. Cum ab opibus alioquin, & honoribus conſectandis tam eſſet alienus, vt ſæpius repudiauerit a Vario vltro oblatos. qui cùm Claudium Fabricium in ampliſsimum, priſtinæque dignitatis apud Gallos maximè retinentem, Antiſtitum ordinem cooptari vellet: vix ab eo tandem impetrauit, vt mediocre acciperet ſacerdotium. Mortuo Vario, qui ſuam omnem, vt ita dicam, antiquariam ſupellectilem, amiciſsimo ſtudioſiſsimoque viro legauit; & teſtamenti tabulas, illius fidei atque autoritati commendauit: domum Muſeumq; ſuum diu deſideratum, ſpectabat Pereſcius, cùm ecce ſub ipſum a Pariſienſi aula diſceſſum, ad Romanam denuò ex itinere inuitatur: optatiſsimo nuntio de noui Pontificis creatione, Maphæi ſcilicet Barberini Cardinalis. Si quidem hunc ante pontificalia inſignia, perinde ingenij doctrinæque, ac ſanctitatis in Republica Romana principem, ipſe tam bene nouerat; procurataq; olim ſimul atq; iterum, diuinorũ illius poematum editione, alijſque officijs demeruerat; vt cùm nuntius, qui Regem ante omneis de ea re certiorem facere vellet, obuio Pereſcio tantùm dixiſſet: virum Romanorum Principum eruditiſsimum, eique

amiciſsimum, in mortui Pontificis locum ſuffectũ; ipſe continuò, Maphæum ad gubernacula Reipub. ſedere intellexit; cum incredibili lætitiæ voluptate. Præuidebat enim literarum ſtudia, in lucem atque ſplendorem ſub doctiſsimo Pontifice reuocatũ iri, ſtudioſoſque, vel ex vltimis terris, ad aulam Barberinam celebrandam, ornandamque; honorum ac præmiorum ſpe aduolaturos. Ad quam temporum literarumque felicitatem, oculis ſaltem vſurpandam, ac Pontificem ſui ſtudioſũm adorandum, Romam ab amicis non inuitus attrahebatur. Sed profectionis cauſam, ambitionem, a cuius vel ſuſpicione abhorrebat, potius quam officium, viſum iri nolebat: & poſtquàm ex Circes inſula, tanto labore tandem ſoluiſſet, ſi cantibus Sirenum illiceretur, vt apud eas hæreret veritus eſt. quare in ſuam tandem Ithacam, ad optatiſsimum ſtudiorum portum, ſe ex longa peregrinatione recepit. Tunc enimuerò Pereſcij Muſeum ac tota domus, ex præſentis domini regali propè liberalitate; qua videlicet non ſolùm in literas, earumq; inſtrumenta ornanda, ſed maximè in ſtudioſos homines iuuandos colendoſque, deinceps vſus eſt; ipſa Alcinoi Regià, & magnificentior, & hoſpitalior euaſit.

Delectum Romanæ aulæ florem, illùc aliquantò poſt Cl. Fabricij acceſſum, ſecum aduexerat Franciſcus Barberinus Cardinalis; qui a Pontifice ad iuſtiſſimum fortiſſimumque Galliæ Regem, Legatus mittebatur. Porro autem hunc, ac nobilem eius comitatum, lautè adeo atque ſplendidè accepit Pereſcius, vt cum ipſis Regibus de magnificentia certare viſus ſit: admiratus veneratuſque in iuuentutis Principe, cùm maturam patrui Pontificis pru-

prudentiam, atque ſanctitatem; tum maximè ſingularem literarum ſcientiam, & erga homines eruditos voluntatē. Atque ob illas adeo excellenteis primarij iuuenis virtutes, ei vſque ad extremum vitæ ſpatium, ita omne officium cultumq; tribuit; vt nullus ferme ex Gallia in Italiam traijceret, cui non tantùm literas obſeruantiæ ſicut eruditionis plenas, ad eum perferendas traderet; ſed & libros, plantas, atque animalia rara peregrinaque, ad locupletiſſimæ bibliothecæ Barberinæ, hortorumq; ornamentum. Cui viciſſim humaniſſimus Princeps, maximas ſemper habuit gratias, & eadem epiſtolarum frequentia, ſimilibuſque muneribus retulit. Haud minori obſeruantia, ornatiſſimos & doctiſſimos quoſque, ex celeberrima Legati cohorte coluit Pereſcius: Caſſianum Putealem ante omneis, virum ob generis, virtutum, atque eruditionis claritudinem, ſummis laudibus honoribuſq; dignum; cum quo, morum elegantiſſimorum, & in optimas arteis, earumque cultores, prolixæ naturæ ſimilitudine, ſibi coniunctiſſimo; de omni ſtudiorum ſuorum ratione, familiariter deinceps communicauit. item cum Ioanne Baptiſta Donio, qui ob ingenuitatem, aptumq; ad omnium magnarum rerum ſcientiam ingenium, fuit ipſi chariſſimus. Iſtarum amicitiarum ibi tum, ſicut Romæ demum aliarum, conciliator fuit Hieronymus Aleander, vir optimis artibus, ſummiſque ornamentis præditus, & ab adoleſcentia, Fabricij amantiſſimus. qui nobilem eius, plenamque dignitatis atque ſapientiæ domum, præſtantiſſimaque ſtudia, tunc ita miratus eſt; vt vnum omnium mortalium maximum, atque feliciſſimum Pereſcium, palam deinceps

ceps

ceps prædicare ſoleret: ſæpiuſque cogitauerit, ex aula atque ipſa vrbe, ad eius ſuauitatem, pretioſiſſimumq; literaturæ theſaurum fruendum, Aquas Sextias migrare? Quo deinceps omnes principes viri, qui Reipublicæ cauſa, ex Italia in Galliam, vel illinc ad hanc prouinciam traijciebant, ex itinere diuerterunt: vt hominem conuenirent, penes quem erant commentarij, acta, & reconditiora regnorum inſtrumenta; quique regionum ſitus, deſcriptiones temporum, populorum origines, leges, fœdera, bella; Regum virorumque primariorum ſtirpeis, cognationes, atque ſucceſſiones optimè nouerat: ſic vt nemini fundi, domuſque ſuæ ratio fuerit, quàm illi orbis noſtri ſtatus, atque conditio notior. Omnes item cuiuſuis ordinis, ac nationis homines, magnarum peregrinarumq; rerum ſtudioſi, illùc ſe conferebant; ad ipſum celeberrimumque eius Muſeum inuiſendum; in quod præclara raraq; omnia collecta, ſub vno aſpectu cernere erat; quorum conſpiciendorum cauſa, antea mortales vniuerſum terrarum orbem peragrabant. Illa ſiquidem propè cuncta, ſecum ex peregrinationibus domum attulerat, tam ipſe Pereſcius, quàm frater eius Palamedes Fabricius Vallaueſius, vir humaniſſimus; qui ambo in ſtudiorum, domeſtici victus, reique familiaris communitate, ita extra ſimultatem ad ſenectam vixere; vt nunquam alter cum altero in gratiam redierit. Ad ea porro, noua quotidie comportabantur, non ſolùm è tota Europa, ſed ex Aſia, Africa, India, atque nouo orbe; cùm vetus hic noſter, eius inexhauſtæ diſcendi auiditati non ſufficeret: ita vt nemo ex vltimis terrarum oris, ad has noſtras appelleret,

ret,

ret, quin illùc inueheret plauſtra, atque nauigia, rerum, natura aut arte admirandarum. has enim in ſingulos dies ad eum mittebant, homines in celeberrima quaque illarum prouinciarum vrbe, ac portu delecti; quorum opera, ad ea omnia diligentiſſimè comparanda, infinito ſumtu ipſe vtebatur. Et cum iſti homines, ſua quantumuis arguta ſedulitate, Pereſcio cumulatè ſatisfacere nequirent, ſæpius ipſe alios domo miſit, ad omneis maris Ægæi inſulas; montem Atho, Byſantium, Alexandriam, & ad miſerandas illas Memphis, atque Carthaginis reliquias: qui ſuo nomine atque ære conquirerent, præter res alias nouitate mirabileis, præcipuè vetuſtiſſimos codices, Græcos, Hebraicos, Arabicos, Perſicos, Coptos, Æthiopicos; denique cùm cetera Aſiaticæ atque Africanæ antiquitatis monumenta, tum maximè priſcorum Principum Ægyptiorum corpora, pretioſiſſimis odoribus, medicaminibuſque condita. in quo profectò celebrata illa veterum Pergamenorum, Alexandrinorumque Regum, nec non Gallorum noſtratium, in bibliothecas magnificentiſſimè ornandas ſtudia, regali planè animo æmulatus eſſe videtur. Ad ſuam hanc bonarum artium officinam, & ſapientiæ virtutiſque diuerſorium, omneis literarum elegantiorumque artium ſtudioſos, peregrè aduenienteis, non ſolùm benignè admittebat Pereſcius, & bibliothecæ ſuæ totum eis explicabat theſaurum; ſed diutiſſimè illìc retinebat, honeſto ac maximè liberali acceptos hoſpitio: quibus demum diſcedentibus, aliquot codices, nummos, & alia, quæ ad eorum ſtudia magis apta videbantur; omnia itē quæ ipſis opus fuerant, ex ſua re familiari largiſſi-

mè

me dabat: quemadmodum ceteris propè omnibus literatis hominibus abſentibus, ſibi nomine tenus notis, quidquid in literaria, atque antiquaria ſua ſupellectile erat, quod ipſis, in lucubrationibus adiumento fore arbitraretur; vltro nec petētibus, ſæpiuſque talium rerum ignaris mittebat. Si quid domi non eſſet, quod alicubi lateret, vt id quoquo modo ad illos perueniret, ſuaq; deinceps quæ præ manibus haberent opera, polita perfectaque ederent; nulli labori aut impenſæ parcebat. Quos verò peregrinationes, rerum antiquarum, aut naturalium perquirendarum cauſa, parare audiebat; ipſis commendatitias literas, iumenta, atque viaticū de ſuo curabat: & ad eas ſuſcipiendas, multos ijſdē conditionibus vltro oblatis inuitauit. Omneis denique, quos ſolo literarum virtutiſque ſtudio, & fortunæ iniuria calamitoſos eſſe ſciebat; quibus rebus indiguerunt adiuuit, ære alieno oppreſſos leuauit; vel illos optimatibus diligenter commendabat, ac multa illis ſæpe impetrauit. cùm apud omneis paullò humaniores Europæ Principes, maximam gratiam autoritatemque obtineret: præſertim apud Eminentiſſimos Celſiſſimoſque viros, qui Gallici imperij clauum hodie tenent. quippè qui, pro ſuo ſingulari literarum amore, atque ſcientia, doctos in oculis, auribus, atq; complexu habent: & quæ ſua eſt regalis magnificentia, atque magnanimitas; eos omnibus omnium ordinum hominibus, in beneficijs honoribuſque tribuendis, anteponunt. Beneficæ prolixæque adeo Pereſcij naturæ teſteis oculatos, & ab ea ipſa locupleteis, citare poſſum; non tantùm ex hac vrbe, iſtoque conſeſſu; ſed vel ex vltima Syria, immenſaque Libani

altitudine, Amlram doctiſsimum apud Maronitas Antiſtitem; ex Magna Græcia magnum Philoſophū Campanellam; & multitudinē aliorum, ex alijs prouincijs infinitam. Innumerabilia item liberalitatis, ac magnificentiæ exempla, vobis referre haberem; vix de Rege, nedum de ſenatorij ordinis, cenſuſq; homine credibilia. Cùm tamen, quod propius miraculo quam fidei eſt, ipſe quadraginta millia ſeſtertiùm nummùm, hoc eſt vnciam vnam ex tota redituum ſumma, in hanc ſolam veſtram vrbem, ſingulis annis erogaret; quod & in ceteras Europæ celeberrimas, eum feciſſe exiſtimandū eſt; partim in libros, aliaque huius generis munera, hùc ad amicos mittenda; partim in codices, ſtatuas, æra, marmora, quæ hic in dies eruebantur; vel eorum ſaltem exemplaria, & imagines pictas fictaſue; aut in cera, gypſo, vel charta madente impreſſas, ſibi comparandas. Sed temporis me ratio; eruditiſſimi Academici; vt vela contraham; portumque tandem reſpiciam monet. Verumenimuerò, veſter iſte vultuum ardor, animorumque intentio, ſine dubio a me contendit, vt munus promiſſi omne conficiam; quo me vobis probaturum recepi, Claudium Fabricium longè omneis ſuperaſſe; non ſolùm ſingulari in literas ſtudio & largitate; ſed quod demum maximum eſt, indefeſſo labore incredibilique induſtria, in commentando atque ſcribendo, de maximis quibuſque artibus; quarum profectò, nullam partē intactam reliquit. Hiſtoriam Prouinciæ Galliæ Narbonenſis, hoc eſt patriæ ſuæ, pluribus magniſque voluminibus conſcribſit; diligenter adeo, vt ſiue antiquitatem, ſiue leges, pacem, vel bella, & Reipublicæ conuerſio-

uerſiones ſpectes; nihil eſt quod in illis deſideres. Nobilium eiuſdem Prouinciæ familiarum origines, ſuæque ſeparatim, alijs voluminibus contexuit. et cùm gens Fabricia Piſis oriunda eſſet; vnde ante quadringentos annos, bellica laude florẽs, in Galliam propagata eſt; Piſanam, ipſamque adeo Italicam antiquitatem; cuius ſummus amator ſemper fuit; ijſdem libris præclarè illuſtrauit. multa ſeorſim recondita, in commentarium referens, de Gothicis Regibus, qui Italiæ imperium obtinuerunt, ex antiquis nummis petita; ſicut de Gallicis, quorum originibus propaginibuſque, nimia vetuſtate obſcuratis, maximam attulerat lucem. Omnium denique rerum, quæ magnæ ac memoria dignæ, ſua ætate geſtæ ſunt; venuſtiſſimos, ac pleniſſimos ſcribſerat commentarios. Philoſophiam, cui potiſſimùm naturali, mirificè deditus erat, ſuis etiam ſcribtis exornauit, atque amplificauit. Si quidem elegantem confecerat librum, de ludicris illis naturæ operibus, quæ certis regionibus e terra effodiuntur: ſcilicet de lignis rebuſq; ceteris, a ſua in lapidis, vel aliam naturam degenerantibus: de vaſtis item, immanibuſque illis Gigantum, vt vulgus opinatur, oſſibus; quorum magnam vim, ex longinquis locis, ſibi aduehendã curauerat. multa de illis, vt erat homo emunctæ naris, falſa odoratus. Plantarum vero peregrinarum, Indicarum in primis, ſingularem propè vniuſcuiuſque pertexuerat hiſtoriam; nondum tentatis experimentis illuſtratam: cùm ipſas arbores, non ſolùm in ſtirpeis generis planè diuerſi; ſed in cornua, capita, aliaſq; viuentium animalium parteis, proſpero euentu inſeuiſſet. Quorum animalium naturam, modum

& pondus, vel ipſorum elephantorum, diligentiſſimè explorauerat; & ſingula eorum membra, etiã hominum, manu ſua diſſecuerat: oculos præſertim vaſtiſſimarum belluarum, atque cetorum; quos vſque ad vltimas Gadeis, homines quæſitum mittebat. vnde cùm de ceteris corporis partibus, tum de admirabili oculorum fabrica, atque munere, noua prorſus, & a nemine hactenus viſa, literis conſignauit. In Mathematicis illuſtrãdis, non minus induſtriæ poſuit: ſeque ad aſtrologiam potiſſimùm, ætate prouectior ita dederat, vt altiſſimam turrim, magno illarum artium inſtrumento refertam exſtruxerit; vbi nocteis ſerenas, in aſtrorum contemplatione peruigilabat. quorum non ſolùm altitudines, magnitudines, vel motus diligenter obſeruabat; ſed in illorum materiẽ, ipſamq; adeo naturam, acri acie penetrabat; per vitrea illa ſpecilla, quæ nouo ac verè cœleſti inuento, remotiſſimas obſcuriſſimàſque rerum ſpecies, ad oculos dilucidè perſpiciendas reuocant: quibus perinde verum vſum ac nomen, inuenit Galilæus Galilæius, rerum ſuperarum atque cœleſtium, acer & verè lynceus contemplator, Fabricioque noſtro amiciſſimus. Eo inſtrumento Pereſcius tam ceterarum errantium ſtellarum, quam ipſius Lunæ; varias facies, ac tenuiſſimas quaſque, quæ in ijs apparent, notas & quaſi maculas, ſedulò inſpectas, ſibi depingi, ac in tabulas incìdi voluit; & ſuas de ijs perpetuas obſeruationes literis mãdauit. adeo vt noſter hic terræ orbis, nemini notior fuerit, quã fuere Pereſcio cœleſtes, præſertim illius; vt veteres Italiæ ſapientes loquebantur, αἰπῆχθονος. cuius præterea defectiones, ipſe tam obſeruabat, quàm

per omneis Mathematicos, attentiùs obſeruandas curabat. non vt Deæ, cuius veluti alter Endymion, aſſiduus formæ ſpectator, atq; mirator erat, laboranti ſuccurreret; ſed vt vrbium, portuum, atque inſularum, rata certaque, & a quatuor extremis cœli cardinibus, & a ſe inuicem interualla, inde reperire, atque conſtituere poſſet; receptoſque itinerum, atque nauigationum errores tolleret. res a ſolis hactenus, iiſque vno aut altero, maximis Regibus tentata: quam ad felicem exitum a Pereſcio tandem perductum iri ſpes fuit. accuratas enim earum defectionum obſeruationes, in celeberrimis veteris, nouique orbis oppidis, faciendas curauit; quarum omnium accuratiſſimam, atque vt Pereſcij verbum vſurpem, palmarem, Neapoli a Ioanne Camillo Glorioſo, homine in Mathematicis diſciplinis excellenti, ſibiq; amico, veniſſe ipſe aiebat. Ad hæc autem omnia, aſſiduè vtebatur opera Petri Gaſſendij, rerum cœleſtium atque Philoſophiæ ſcientia, Galliæ facilè primi, & Nicolao Cl. Fabricio intimi; ſic vt domi per plureis annos, vnà cum ipſo coniunctiſſimè vixerit; atque illic extremum eius exceperit ſpiritum. qui demum mortui nomen atque virtutem, grata memoria proſecutus, animum ad commentarios de Pereſcij vita ſcribendos appulit: eaſque parteis quas olim mihi ſumſeram, ab homine eruditiſſimo, atque amicitiæ conſuetudine, mihi maximè deuincto, præoccupatum iri lætor; immo verò etiam de ea re, æternæ Fabricij memoriæ gratulor. Operã eius in veſtra antiquitate, ſcribẽdo reſtituenda, præclare poſitam, Academici, non queo ſilentio præterire: cùm nulla veterum Romanorum vtenſilia,

nulla ornamenta, in eius manus venerint; habuitq; porro domi pleraque, de quibus ſcribtum non reliquerit; omnium autem vberrimè, atque diligentiſſimè, de ponderibus, menſuris, tripodibuſq; antiquorum. Ommitto alia, quæ in reliqua literatura effecit opera. Eius tantùm epiſtolas, in admirationis cumulum addam, quæ quidem ſunt ita multæ atque eruditæ, vt ſi nullum aliud ſcribtionis genus vnquam attigiſſet: vniuerſum tamen omnium doctrinarum, & liberalium diſciplinarum orbem impleuiſſe, dici potuerit. Nullum enim adeo præclarum vel rarum, in bonis artibus naſci poteſt argumentum, de quo Pereſcius conſulens vel conſultus, ad eruditiſſimum quemque non ſcribſerit; doctè, frequenter, & copiosè admodũ, vt omneis omnium prouinciarum vrbeis, ſuis non dicam epiſtolis, ſed voluminibus oppleuiſſe videatur. Atqui vt ſciatis me nõ laudatoriè, ſed Latinè loqui; qualeis & quantas ad hanc vrbẽ miſſas habeatis, exempli cauſa, nunc adeo ex me cognoſcite. Extant propè innumeræ ad VRBANVM VIII. Pontificem Maximum, & Franciſcum Barberinum Cardinalem, illam bonarum artium cognationem, quam in ambobus optimis, doctiſſimiſq; Principibus omnes admirantur, complectentes. extant ad Cæſarem Baronium, & Ioannem Franciſcum Vidium Balneum, Cardinaleis: Ioſephum Mariam Suareſiũ, Antiſtitem: Chriſtophorum Puteanum, & Conſtantinum Caietanum; omneis magnarum artium ſcientia inſigneis; de religione rebuſque diuinis: ſicut de humanis atque hiſtoria; ad Vidum Bentiuolum Cardinalem, & Auguſtinum Maſcardum; eius artis non ſolùm in hac vrbe, ſed in tota Ita-

lia facilè principes. de naturalibus verò, iiſq; occultioribus ac magis peregrinis, ad Caſſianum Putealem, & Petrum Vallenſem; vtrumque tam huiuſmodi doctrinæ, quàm ceterarum magnarum rerum laude abundantem. Extant de literis quas humaniores vocant, linguiſque tam veteribus, Europæis, Aſiaticis, atque Africanis, quàm recentioribus, Gothica, Cantabrica, Prouinciali atque Italica; ad Lucam Holſtenium, Gabrielem Naudæum, Leonem Allatium, Vincentium Nogueram, & Federicum Vbaldinum; viros in ijs ſummos, atque perfectos. itē ad Franciſcum Boncompagnum Cardinalem, Vincentium Iuſtinianum Marchionē, Mariam Felicem Zachiam, & Alexandrum Rondaninum eius maritum, Stephanum Gualdum, & Claudium Menetrium; homines in antiquitatis reliquijs inueſtigandis, conſeruandiſq; diligentiſſimos: de ſtatuis, nummis, gemmiſque veteribus. tum etiā de codicibus antiquitùs ſcribtis ad ſummos pariter viros, Scipionem Cobellutium Cardinalem, & Nicolaum Alemannum: quos vnicè dilexerat Pereſcius; huiuſque demum mortui benignitatem, in aperiendis bibliothecæ Vaticanæ theſauris, vehementer poſtea deſiderauit. Homines in omnibus doctrinis præſtātiſſimos agnoſcitis, Academici; qui eò libentiùs nunc a me citati, ac veluti recenſiſunt, quòd propè omnes, ſicut ipſe Pereſcius, in hanc ampliſſimam lecti olim Academiam; ordinis noſtri ſplendorem, atque gloriam illuſtrarūt, atque in dies amplificant. Porro eandem, maioremque epiſtolarum vim, non ſolùm ad reliquas Italiæ vrbeis; Patauium maximè, ad Licetum, Rodium, Argolium, & Thomaſinum; homines in artibus

tibus quas profitentur magnos : ſed etiam Mantuam Carpetanorum, Lutetiam, Oxonium, Lugdunum Batauorum, Louanium, Auguſtam, Vindobonam, & ad alias vtriuſque orbis celeberrimas vrbeis, claris doctiſque viris maximè florenteis, perinde ac Romam, ab eo veniſſe exiſtimate. Quibus quidem epiſtolis, non tantùm Tranſalpinas atque Ciſalpinas, ſed etiam ceteras omneis Europæas, ac barbaras nationes; humanitatis, & doctrinæ commercio miſcuit, atque conſociauit: ſic vt bonas arteis, & vniuerſa earum inſtrumenta; quæ in bibliotheca ac mente ſua repoſita, ad omnium vſus inde promebat; inter illas demum genteis fecerit cõmunia. Quare de Fabricij doctrinæ præſtantia, aut Muſei amplitudine atque dignitate; ex ipſius ſcribtis, ceteriſq; antiquorum monumentis, quæ in eius domo extant, minimè eſt iudicandum: ſed potiùs ſic habendum, nullas in terræ orbe celebreis eſſe bibliothecas, in quibus celeberrimæ illius Pereſcianæ, pars aliqua non reperiatur; nullos libros noſtra ætate, ſcribtorum ad faſtidiũ feraci, in lucem fuiſſe editos, qui non Pereſcij doctrinam, ſicuti nomen præ ſe ferrent.

Fingite vobis animo, Academici, omniũ ſtudioſorum vnum aliquod veluti corpus, in quo Claudius Fabricius, vice fungeretur partis illius in medio quietæ, cui alendæ reliqua membra, ſuo labore omnia quærunt; cuiuſque viciſſim haud ſegne miniſterium eſt, nec magis alitur, quàm cetera alit: adeo vt vniuerſa ſtudij atque doctrinæ pabula, ab omnibus ſibi vndique conquiſita, atque congeſta, inſaturabili legendi, diſcendique auiditate vorans, & acri ad meditationem, ſcribtionemque ar-

dore maturè conficiens, in ſuccum & ſanguinem verteret; quem in omneis demum parteis, ad ingeniorum alimenta, pariter diuiſum redderet: niſi potius Pereſcium, illuſtris illius, atque immortalis corporis animam fuiſſe dicamus; quæ totum moderaretur, ſingulaſque eius parteis, vi ac numine ſuo conſeruaret, atque augeret. Numen dixi, Academici: is enim qui ſat breuis, ſeptem & quinquaginta annorum, vitæ partem alteram peregrè, & in aula tranſegit, alteram in curia, ad ſenatoria munera, bis quaque die diligenter obeunda; tot tamen ac tam illuſtria, ſui in literas ſtudij atque largitatis, ad æternam poſteritatis memoriam, monumenta reliquit; libroſq; & epiſtolas, operâ manuque ſua, plureis, quàm alij longæui homines, & priuato otio abundantes legere ſolent; Latinè, Italicè, & Gallicè diligenter conſcribſit: is inquam, mihi, ſanè ſupra hominem putandus eſſe videtur. Hanc porro diuinam Nicolai Claudij Fabricij Pereſcij animam, nunc mortalis ſui corporis compagibus recluſam, ſuperas ſedeis capeſcere, & in æterna illa ac cœleſti domo, ætatem quam hic nobiſcum beatam duxit, inter ipſos diuos beatiſſimam agere, vos Academici Romani, exiſtimare par eſt; & eam omni honore, qui Heroibus tribui ſolet, afficere. præterquam enim quòd ſumma integritate, atque innocentia vixit; præterea Romanæ religionis, cæremoniarumque maximè colens; & ad extremum ſpiritum retinentiſſimus fuit, pro aris delubriſque fortiter certauit; vt ad illa plurimos reduxerit, ex iſto hominum genere, qui nouis atque alienis obſtricti religionibus, ab hac antiquiſſima atque ſanctiſſima declinauerunt; vel apud illos, rei literariæ viros, non ſine ſpe victoriæ

ador-

adortus. Quamobrem erga hominem, de Romana Republica, tam multis nominibus optimè meritū, in decoranda eius morte grati eſtote, Academici; & ſicut eam, iam publica laudatione eſſe honorandam putauiſtis; ita quidquid præ ingenij, facundiæque meæ, nec non temporis anguſtijs, minùs ex amplitudine, atque dignitate argumenti, oratione exſequi potui; id demum in præſentia, ornatiſſimis, optimiſque veſtris verſibus præſtate; in poſterum verò, Heroi noſtro, diuturnam pro breui vita memoriam reddite: & quod ipſi gratiſſimum facturi eſtis, illius ſtudiorum veluti hereditatem adite, & conſtanter tenete. Vos autem, Patres ampliſſimi; ad eam ad quam vocati eſtis Reip. procurationem, vt excellentiſſimas omneis Nicolai Claudij Fabricij virtutes, maximis & in omni genere laudis eminentiſſimis (quales ſane eſtis) Principibus imitandas adhibetis: pergite porro vt facitis; atque ita in primis diuinum eius ſtudium, regalemque liberalitatis magnificentiam imitamini, in eas arteis promouendas, quibus omnis vitæ honeſtas, elegantia, ipſaque adeo humanitas conſtituitur, atque continetur; nec non in homines qui eas colunt amandos, ornandoſque honoribus ac beneficijs; quæ ſancti illi, atque religioſi maiores veſtri, in ipſos præcipuè collata voluerunt. Indignum ſiquidem eſſet eos iacere, quorum opera atque vigilijs, ſummum a Deo datum, hominum generi, literarum bonum maximè viget: ſed prorſus digni ſunt, qui apud vos gratia, atque autoritatē floreant. Siquidem principes viros, de ſe ſuiſque virtutibus benè meritos, æternis ſcriptorum ſuorum monumentis, ad immortalitatem conſecrant. Quare minimè audiendi ſunt, quidam homines nihili,

hili, qui etſi numerus tantùm in procerum aulis, & fruges conſumere nati ſint, illìc tamen vt vacua Belidum dolia, leuitate ſua verſatiles, & vanitate caſſum atque inane ſonantes; maximas faciunt turbas, clamoreſque ac riſus edunt, tam in hominum literatorum ingenium moreſque, quàm aduerſus ipſarum literarũ vſum, atque dignitatem. Literatis nihil innocentius aut temperantius; Patres ampliſſimi; vt potè qui ſtudium & tempus omne, quod iſti vel ambitioni atque auaritiæ, vel rebus ridiculis atque turpibus dant; in maximarum, optimarumque contemplatione conſumunt: nec ſunt vt iſti vocant, difficiles aut moroſi; ſed acres rerum æſtimatores: non contumaces & ſuperbi; ſed res homine ingenuo indignas, nec facientes nec perferentes: non obſcuri; ſed modeſti: non denique ruſtici aut agreſtes; ſed antiqui & contrà, vnde, etiam artes quas profitentur nomen inuenere, humani. Literæ verò, quantùm non ornamenti ſolùm, ſed & præſidij in ciuitatibus bene conſtitutis afferant, vel ex hac veſtra clarè patet; quæ vt olim afflicta, per earum neglectionem fuit; ita nunc doctiſſimus ſapientiſſimuſq; Pontifex verè COELESTI DONO, ac diuino munere ipſi donatus; cauſa eſt quòd viget hodie veſtra Reſpublica, quòd floret, quòd beata eſt, quòd denique, cum ceteræ terrarum orbis partes, bellorum aliarumque calamitatũ tempeſtatibus agitentur; vna hæc (quod ei Deus Optimus Maximus proprium, ac perpetuum faxit) in pace, atque in otio conquieſcit.

ΩΙ ΕΠΙ ΠΟΛΛ' ΕΜΟΓΗΣΑ

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

CARMINA ACADEMICORVM ROMANORVM

Recitata in concione funebri

AD NIC. CL. FABRICII PERESCII

MORTEM DECORANDAM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

REDIT
AGMINE
HVMORISTI

ALL' EMINENTISSIMO PRENCIPE IL CARDINALE BARBERINO.

VITTORIO EMANUELE BIBLIOTECA IN ROMA

QVESTE dimoſtrationi di ſentimento, e d'oſſequio, offeriua l' Accademia Romana alla memoria del Signor di Peires, & a cenni di V. Em.^{za} Ella haurebbe hauto riſolutioni più conſiderate, ſe haueſſe obedienza men pronta: ma poiche da' paſſi della ſua oſſeruanza, hauranno a eſſer portate

l'imperfettioni noſtre a gl'occhi di V. Em.za ho creduto, che l'Accademia ſteſſa, non habbia nel proprio honor ſuo, maggior' intereſſe di quel che ſia per hauere V. Em.za che n'è Protettore. I componimenti, e la cenſura degl'Eletti a riuederli preſento, e rappreſento a V. Em.za e nella protettione di Quella, loro, & Noi tutti raſſegno, & humilmente raccommando.

Di V. Em.za Reu.ma

Deuot.mo Seruitore

IL PRENCIPE DEGL' HVMORISTI

CAMILLO COLONNA.

AL PRENCIPE
DELL' ACCADEMIA ROMANA
CAMILLO COLONNA.

SONO ſtate da noi vedute, in conformità del carico datocene dalla noſtra Accademia, le Compoſitioni, con le quali da particolari Accademici, furono accompagnate l' Eſſequie del Signor di Peires. Si mãdano a V. S. Ill.ma quì aggiunte: e ben che di eſſe alcune ſi riconoſcano, che dalla cenſura non riceuono eccettione veruna; ce ne ha nondimeno molte, la cui debolezza in qualche parte, ſe non vogliamo recarla a difetto o di ſentenza, o di ſtile, dee riportarſi almeno a mancamento di emendatione. Stimiamo perciò, che oltre à luoghi da noi cenſurati, debbano da propri' Autori riceuer maggior perfettione,

prima

prima che vengano eſpoſte alla ſeconda pruoua, di eſſer vedute dall'Em.mo Sig. Cardinal Barberino; Prencipe, al cui ſommo merito è douuto quel più di eſquiſito, che poſſa in alcun tempo eſſer prodotto dagl' ingegni Accademici. Il ſauiſſimo giudicio di V. S. Ill.ma eleggerà in ciò quella riſolutione, che più ſtimerà conueneuole: mentre noi quì rappreſentiamo a lei il noſtro ſentimento, e con eſſo il debito della noſtra ſingolar' oſſeruanza, con cui affettuoſamente la riueriamo. Dall' Accademia a 16. di Marzo 1638.

Di V. S. Ill.ma

Diuotiſſimi Seruitori

FABIO LEONIDA
DOMENICO BENIGNI
GASPARO DE SIMEONIBVS
LEONE ALLATIO
GIROLAMO ROCCO
BARTOLOMEO TORTOLETTI

} CENSORI.

COM-

COMPONIMENTI FVNERALI
PER LA MEMORIA
DEL SIGNOR DI PEIRES
ACCADEMICO HVMORISTA
RECITATI
NELL' ACCADEMIA
ROMANA.

DI CAMILLO COLONNA
Prencipe dell'Accademia.

QVESTO ſpirto gentil che viſſe ancora
Mortal d'immortal vita, all'opre, a i modi,
Che coronò de le più giuſte lodi
Gli agon più forti, onde virtù auualora:
Mentre fece quì'n terra alta dimora,
Schernì de' ſenſi luſinghier le frodi,
Catenò di fatiche auree què nodi
Onde per l'Ercol ſuo Gallia l'honora.
Roma non ſe' tu tratta? in cento lingue
I popoli, ch'aduni han pure in ſorte
Pender dal ſuon, ch'intero non s'eſtingue.
L'echo ſol di ſua fama è ancor sì forte,
Che ſe tutti i ſuoi pregi non diſtingue
Tronco in poc'aura; almen vince la morte.

DI

DI BERLINGIERO GESSI.

DI bende tenebroſe il capo auuolto,
Poiche eſtinto mirò te ſuo gran figlio,
FABRI, *Gallia dolente, humida il ciglio,*
Sciolta il crin, nuda il ſen, pallida il volto;
Si diſſe, e come hor cruda morte hai tolto
Il ſuo Febo a le Muſe? oh qual periglio
Minaccia ombra nocente al mio bel GIGLIO,
Hor ch' il ſol di virtù giace ſepolto?
Ah ſepolto non è; diffonde i raggi
Colà, doue non mai porta di gelo
Oſcura notte ingiurioſi oltraggi;
E gode ſciolto dal ſuo fragil velo,
Se fu nel mondo vn ſole infra più ſaggi,
Eſſer fra più beati vn ſole in cielo.

DI CATERINA BARONI.

TRa bei Cigni di Pindo, e d'Hippocrene,
Che con ſoaue armonioſo canto
Portan PERESIO *de tuoi merti il vanto,*
Oltre i gioghi dell'Alpi, e di Pirene:
Gradiſci, Alma gentil, da le ſerene
Stelle, oue poſi al ſommo Sole a canto,
Di meſta filomena il flebil pianto,
Tanto ſol diero a me l'alme Camene:
E ſe voci canore a me non lice
Spargere, io verſerò di pianto vn rio;
Che'l duolo al tuo morir, da gli occhi elice.
Così fiamma di vita hor poteſſ' io
Deſtare (ò di virtù ſpenta Fenice)
Ne le ceneri tue, col pianto mio.

DI

DI CESARE PANIMOLLE.

QVel Sol, che ſparſe con eterno vanto
Già nel ciel de la gloria i ſuoi ſplendori,
Pur laſciando fra noi tenebre, e pianto,
Sepolto giac'entro funeſti horrori.
Hor voi Cigni del Tebro, i ſacri allori
Dal crin togliete, e tenebroſa in tanto
Non più verſi LA NVBE I DOLCI HVMORI,
Non più ſciogliete voi giocondo il canto.
Mentre ſparge la fama il meſto grido,
Si veſta il ciel di tenebroſo velo,
E frema il mar di duolo intorno al lido,
Che dritto è ben, che frà le doglie amare,
L'eſtinta luce ſua ſoſpiri il cielo,
E lo ſpento ſuo Sol lacrimi il mare.

DI CLEMENTE POLITI.

DEl baſſo mondo ogni confin lontano
CLAVDIO, *correſti tu Gallico Vliſſe;*
Perche nobil deſio d'honor ſourano,
Non vicine al tuo piè mete prefiſſe:
Bramaſti poi, ch'ogni più chiuſo arcano
Di natura a ſpiar la mente vſciſſe;
Che fin là doue lice all'occhio humano,
Anco nel Sol' eterno il guardo affiſſe.
E quanto copre altrui d'oſcuro oblio
Età vetuſta, a te rotto ogni velo,
Di quell'or che ſpargeſti, il raggio aprìo:
Quindi ti toglie a noi di morte il telo,
Perche già pago in terra ogni deſio;
L'Alma chiedea di ſpatiar nel cielo.

DI DOMENICO BENIGNI.

DI bel nettare Aſcreo
Sparſo di mia faretra vn dardo alato,
Vago d'ampio trofeo,
Doue mi chiama a ſaettare il fato?
Inno chiaro, e feſtoſo
Hoggi non chieggia il vanto:
Armi la cetra mia plettro doglioſo;
Torbida onda di pianto
Tempri nel duol l'aſpre ſaette al canto.
Già PERESIO, *in te cruda*
Morte volar fe del ſuo ſtral le piume;
Già di pietade ignuda
L'ombre portò de' tuoi bei raggi al lume:
O come allhor virtute,
Sotto aureo ſcudo e forte,
Suolger tentò l'empie quadrella acute!
Ma chi ſoſtien di morte
Irata i colpi, o ſuolge in ciel la ſorte?
Cadeſti è ver, ma quale
Per lo ciel portentoſa horrida face
Spiegò chioma letale,
E funeſta vibrò fiamma vorace?
Tra cieche nubi inuolto
E da qual parte, ò cielo,
Tonaſti allhor, tinto di ſdegno il volto?
Da lo ſquarciato velo
Doue a ferir giò di tua deſtra il telo?
E pure allhor tremante
Virtù meſta, ſi ſcoſſe al tuo languire,
E del tempo volante
Timida al tuo cader pauentò l'ire,

Al-

Allhor che freddo il ciglio
Pieno di morte, a i lampi
Del ciel chiudeſti con fatal periglio,
A gli Heliconij campi
Vn Sol ſparì, cui par non ſia ch'auuampi.

Belle Diue canore,
Sciogli a per voi nouo Pegaſo il volo,
E di doglioſo humore
Apra illuſtre Hippocrene al voſtro duolo:
Dell' Argiuo Permeſſo
Il più famoſo alloro
Hoggi le glorie ſue cede al cipreſſo:
Al bel Virgineo Choro,
Ah che morte ha rapito ogni theſoro.

Et a qual' aure aprite
Voi più Galliche prore i bianchi lini?
Induſtrioſe ardite,
Quai cercate del mare ermi confini?
E merauiglie, & opre
A chi più di natura
Curioſa vaghezza all' aura ſcopre?
Antica etate oſcura
A chi ſuela ſuoi faſti, & a qual cura?

Ma doue il duol mi tira
A ſegnar l'orme per ſentier sì ſtrano?
L' arco de la mia lira
Rieda pure a ferir ſegno Romano.
NVBE *di gloria ardente*
Più che d' HVMOR *feconda,*
Verſa meſta dal ſen pioggia dolente
Per te PERESIO, *e l'onda*
Di lacrimoſo duol veſte ogni ſponda.

Perche ſplenda tuo nome,
Di queſte onde a formare altri ſi pigli

Chiaro fregio a tue chiome,
E de gl' anni al furor tronchi gli artigli.
Nome, ch' in Helicona
Ha in guardia Euterpe, o Clio,
Di ſempiterna ambroſia il ciel corona.
Stilla d' Aonio rio
Trionfante non teme onda d' oblio.
Se conteſta di rime,
Al bel ſudor d' acceſa voglia altera,
Erge mole ſublime
Di Cigni armonioſi inclita ſchiera;
Di nembi, e di tempeſte
S' armi Aquilone in guerra,
E lieue il tempo ogni ſua fuga appreſte;
A chi ſuoi rai diſſerra
Degl' Inni amico il Sol, non va ſotterra.
A bell' oprar riuolti
Quanti già di ſudore il crin bagnaro,
Ch' in lunga notte auuolti
Preme, degni di pianto, il fato auaro,
Solo, perche maligno
Raggio di ciel non diede
Loro ſacro qua giù Caſtalio Cigno.
Virtù, ch' aurea mercede
Non troua in Pindo, egra languiſce, e cede.
Con glorioſi carmi,
Degli anni a debellar ſchiera ſi tetra,
E ben ragion che s'armi
Per te chiara d' Italia hoggi ogni cetra;
Che ſu campi fioriti
Della Toſcana Alfea,
De' tuoi grandi aui i primi fonti additi,
E qual di fronda Elea
Renda i fregi al tuo nome aura Febea.

DI FABIO DELLA CORNIA.

COn deſtra armata, e polueroſa chioma
Mentre fra le battaglie arde, e ſi lancia,
Doloroſa s'arreſta, e a l'alma Roma
Dice così la bellicoſa Francia.
Madre, e Regina, omai la regia guancia
Irriga, e per dolor la treccia ſchioma.
Ferì di morte rea l'horrida lancia
Il mio gran figlio, e ogni mia gloria è doma.
Piangi, ò Regia di Marte, al proprio lutto
Non conuien che fra l'armi il core io cangi;
Tien gueriero che pugna il ciglio aſciutto.
Tu, gran Donna del Tebro, a che non t'angi?
E ſe'l danno crudel del mondo è tutto,
O Regina del mondo a che no'l piangi?

DI FLAVIO FIESCHI.

QVella d'eternità fiera nemica,
Ch'ognun che naſce a poco a poco atterra,
Scocchi pure ſuo ſtral, muoua ſua guerra
Contra virtù, ch'è vana ogni fatica:
Fama, che ſol d'immortalare è amica,
Toſto che morte altrui le luci ſerra,
Ben mille bocche a celebrar diſſerra
Le glorie, e per dar vita s'affatica.
Viue PERESIO *viue, e dell'oblio*
Mal grado, il viuer ſuo non vedrà ſera;
Arroti pure il dente il tempo rio:
Non andrà di ſue ſpoglie Atropo altera;
Che mercè del valor, che quì ſcoprio,
Non ſia ch'il nome di PERESIO *pera.*

DI FRANCESCO BALDVCCI.

E 'l ciel non hebbe vn lampo
Da precorrer quel fulmine, che ſpenſe
Nel tuo ſangue le fiamme? e non ſi ſciolſe
Su per l'ethereo campo
Chioma ſanguigna, od atre fiamme accenſe,
A predirne il tuo fato? ah non ſi dolſe
La terra, a cui ſi tolſe
Quanto di pregio hauea da i fati auari?
Non cangiar letto i fiumi, e lido i mari?
Laſſo! e pur ſeppe il polo
Predir talhora al variar de gli aſtri
Le cadute de' Grandi: e pur la terra
Seppe ſcuoterſi al duolo
De' triſti parti; e nunciar diſaſtri
Su le teſte de gli empi: e ſe non erra
La fama, che non ſerra
Mai gli occhi; al tramontar di minor' lumi,
Vide empir di prodigi i mari e' fiumi.
E tu, tacendo il cielo,
E la luna, e le ſtelle, e gli elementi
Cadi PERESIO, a ſtral di morte eſangue:
„ Ahi com'è foſco il velo,
„ Che gli occhi ingombra a le mal caute menti,
„ Quando a ſouerchio duol l'anima langue:
„ Tingaſi 'n ciel di ſangue
„ La luna; e d'ombre il Sol bendi la faccia,
„ Quando anzi tempo i rei morte minaccia:
„ O che ſcuota dal trono
„ Mal'aſceſo, i tiranni: o pur che 'l giuſto
„ Sia per caderne a commun danno eſtinto:
„ Ma non là doue il buono,
„ E 'l forte; a cui fu 'l ſuol theatro anguſto,

„ Sen'

„ Sen' poggi all' ethra, del ſuo fral diſcinto.
„ Sia di pallor dipinto
„ Lo ciel per noi, non quando il manto laſce
„ L'huom morendo qua giù; ma quando naſce.
„ Che non pria ſu la ſoglia
„ Di vita ha poſto'l piè, che 'ncontra il pianto;
„ Del ſuo'nferno fatal Cocito amaro.
„ Che non pria queſta ſpoglia
„ Atra s'auuolge, che ſi ſpoglia il manto
„ Di rai, che'l fea là ſu ſplender ſi chiaro:
„ Quindi ſpeſſo vlularo
„ Le cauerne di Rodope; e vitali
„ S'hebber le morti, e pianſero i natali.
Ma tu per cui non hebbe
Stige mai liuid' onda, o Flegetonte
Flutto, che ferua ad arrecarti arſura;
Tu, di cui mai non bebbe
Onda di Lete il labbro: in altro fonte
Spenta ſua nobil ſete Alma ſi pura:
Tu, cui ſopra natura
Da queſt' Erebo al ciel leuaro i fati:
Ne vdiſti mai di Cerbero i latrati.
Hor di quel nodo ſciolto,
Ch' a noi ti ſtrinſe, e di quel ricco ſtame
Già pieno il ſubbio, che'l tuo manto ordio:
Quando di tutti hai volto
Lo ſguardo in te: come ſe'l ciel ti chiame;
Ti leui a volo, a riunirti a Dio;
Ed oh quale è'l deſio,
Che di te laſci in terra! oh come grande
Tua fama in giro hor ſi dilata e ſpande!
Quanti mai ſu la riua
Ha di Cigni il Caiſtro, oue più l'onda
A sì candidi augei laua le piume;

Tanti

Tanti, oh bell' Alma, ſchiua
Di qua giù, n'ode il Tebro, in ſu la ſponda
Pianger di te; da arreſtar l'aura, e'l fiume.
Quindi è, che l'ali impiume
Di tante penne il tuo bel nome, e corſe
Ha già le vie da gli Ethiopi all' Orſe.
E già l'Ibero, e l'Indo,
Mentr' ei ſen' vola per l'aerie ſtrade,
L'addita in cielo, e ne ſoſpira e plora:
E già Parnaſo, e Pindo,
E di roſe, e di gigli, e di rugiade
Caſtalie il cener ſacro orna, ed infiora.
Hor tu dal cielo honora
I meſti oſſequi, e da gli etherei canti
L'orecchio inchina, e prendi in grado i pianti.

DI FRANCESCO BRACCIOLINI.

REnder fama a gli eſtinti, è quella ſola
Mercè, che ſerba a i chiari geſti il mondo;
Da poi che morte ogn' altro pregio inuola,
E naſconde ogni luce oblio profondo:
Quindi periano, allo ſpogliar NICOLA
La nobil faſcia del terreno pondo,
Quant' egli ſcriſſe mai, quanto raccolſe
Cura che tanto ſeppe, e tanto volſe,

E pure in vn con l'altre nebbie humane,
Sott' il vento di morte il FABBRI *anch' eſſo,*
Con tant' opere ſue chiare e ſourane,
C adea col volgo indegnamente oppreſſo;
Se l' Eroe BARBERINO *alle Romane*
Sponde per lui non congiungea Permeſſo,
E non era di lui la fama vdita,
Che l'huom trahe dal ſepolcro, e'l ſerba in vita.

Le

Le faci all'oſſa, alla memoria i carmi,
Pietà douuta, a chi ſi parte accende.
Lume ch' intorno al ſenno, e intorno all' armi
Senza temer d'oſcurità riſplende,
Di trofei glorioſi illuſtra i marmi;
Onde la turba poi ſtupida pende,
E l'orme chiare entro il camino oſcuro
Apprendon quei che ſon, da quei che furo.

Ben però molto, a chi tal cura piglia
Di ſolleuar le ceneri, ſi deue;
Che del volgo ignorante apre le ciglia,
Onde i miglior conſigli auido beue;
Fa preceder ne i cuor la merauiglia
A quel deſio, che la virtù riceue,
E non temer quel duro giogo, a cui
De' ſoggiacer, per ſuperare altrui.

FRANCESCO ama gli amici anco dapoi
Che l'empia falce il vital nodo ha ſciolto,
E ſerba il nome de gl' eſtinti Eroi,
Che non rimanga appreſſo lor ſepolto.
E bene il FABRI in mezzo a i Galli ſuoi
Vſcia dall'ombre della morte inuolto;
Che nel chiaro terreno, oue fioriſce
Virtude, affatto mai neſſun periſce,

Ma ſotto il cielo Italico le penne
Non diſpiegò del Franco Eroe la fama
Libera tanto, onde ſuegliar conuenne
Le Toſche lire al BARBERIN, che l'ama;
Ed' ei non peregrino a Roma venne,
Doue il Tebro l'appella, e lo richiama;
Ch'in ogni parte in ſua magione alberga,
Nè troua oblio, che l'opre ſue ſommerga.

Mai ſì romita, o ſì lontana parte
Dal conſortio ciuil non traſſe i giorni,
Doue non regni, o tra le neui ſparte
Da lungo verno, o tra gl'abeti, e gl'orni;
E per tutto oue giunge, e d'onde parte
Vago di paſſeggiar gl'altrui contorni,
Co i benefici compartiti a nui
Ne riporta i cor noſtri a i liti ſui.

Ch'a gl'animi gentili ogn' altro nodo
Come filo d'aragne è frale, e lento;
Nè certezza d'amor per altro modo
Il cor diſtringe a mal fidarſi intento.
Da larga mano è ſtabilito il chiodo,
Che regga poi ben cento luſtri, e cento.
Promeſſe, offerte, e giuramenti, ſono
Poluere a i venti; è ferma torre il dono.

E'l FABRI *che'l ſapea, mai non diſtrinſe,*
Per l'amico laſciar, la mano all'oro;
Ma il mondo tutto in ogni parte auuinſe,
Prodigo quaſi in diſſipar teſoro:
Prodigo no, ſe con queſt'arte ei cinſe
L'honorato ſuo crin d'eterno alloro;
Che non è ſpeſa a quel guadagno eguale,
Che n'acquiſta al morir vita immortale.

O felice auaritia, oue ſi ſpende
Terra; che terra è l'oro; e ſi raguna
La libertade, e'l cor di chi lo vende,
Virtù comprando a prezzo di fortuna.
In dieci, e in cento doppi il campo rende
Lo ſeme altrui; ma regione alcuna
Non è, ch'all'arator che la diſpone,
Se medeſima renda in guiderdone.

Quindi

Quindi L'APE REAL *da mille piante*
Suggendo il mele, onde virtù ſi paſce,
Le lodi aduna al glorioſo amante,
Che per mai non morir morendo naſce:
E così ſi dimoſtra all' ignorante
Volgo, il legar dell' amoroſe faſce,
Che durin doppo morte, allhor ch'il fato
Niega in premio d'amor l'eſſer amato.

Qual viue, & ama, a ſe raccoglie, amando,
De gl'altrui cor la dilettoſa vſura,
Che l'arrichiſce, ond'il ſuo ben cercando,
Ama ſe ſteſſo, e l'vtil ſuo procura:
Ma nol puo far dopo la morte, quando
L'eſtremo ſaſſo ogni ſplendore oſcura,
E non attende più, che più non vede,
Di male, o bene amar pena, o mercede.

Ma che fai BARBERIN? *ſe tu rauuiui*
Con mille cetre il buon NICOLA *eſtinto,*
Di quelli honor, che tu li porgi, il priui,
Che gode ſol chi dalla morte è vinto.
Nol chiamar dunque a verdeggiar tra i viui,
Dond'empia Parca a inaridir l'ha ſpinto;
Che della fama a la ſeconda ſorte,
Durando il viuer ſuo, chiudi le porte.

Et io, ſe qualche lume a me ſi ſerba
Dopo al ſepolcro; inſin ch'io viuo, e ſpiro,
L'aura della mia vita opprime l'herba
Del proprio campo, inſin che verde il miro;
Ond'io m'affanno della falce acerba
A chiamar uerſo me l'vltimo giro,
Ch'affrettan gl'anni, e dopo lor mi fido,
Che deggia anco ſonar poſtumo il grido.

DI GIACOMO GVGLIELMI.

DA intempeſtiua morte, ohime, rapito
Parti da noi, qual bel mattino e breue:
Ma pur lungo e gran pianto a te ſi deue,
Come ſi perda in te bene infinito.
A quel molto c'hai fatto, e ſcorſo ardito,
Huom non ſembri, ma Sole, anzi Angiol lieue;
E del buon Greco il ſenno, e l'età greue
Fai parer lampo, nel venir partito.
E fai ch'al ver l'antica fola cede
D'Argo, e di Briareo, ch'a lor grand'vſo
Copia d'occhi, e di man, prodiga diede:
Poich'il ſecol fai tu reſtar confuſo;
Mentre per gli occhi tuoi, per tua man vede,
Ch'vn mondo hai moſſo, vn ciel tra muri hai chiuſo.

DI GIO. CARLO COPPOLA.

ALle Gratie, alle Muſe il pregio hai tolto,
Reciſo il merto, e di virtù ſincera
Spogliato il mondo, iniqua Parca e fera,
Che'l filo eſtremo al gran PERESIO hai colto.
Soſpira a gran ragione humida il volto
Francia, per lui così pur dianzi altera,
Delle ſue glorie il dì condotto à ſera;
Et ogni ſuo ſperar vede ſepolto.
Qual parte in cielo illuſtri, e quale ſtella
Fortunata là ſu d'arder fu degna
Col nuouo tuo gran lume, Anima bella?
S'orni il Leon della tua chiara inſegna;
Oh come ſembra ogn'altra luce ancella
Della tua, che qual Sol fiammeggia, e regna!

DI

DI GIROLAMO ROCCO.

O Pellegrin, ſe di veder ti inuoglia
Alto deſio, quante nel ſeno aſconde
Merauiglie la terra, o il mar tra l'onde;
Deh ferma il piè ſu queſta eccelſa ſoglia.
Quì nobil Alma d'ogni error ſi ſpoglia,
Quì ſon le Athene, quì Pithio riſponde;
Nè gli oracoli ſuoi poſcia confonde
Inuidioſa variabil ſoglia.
Entra, impara, ſtupiſci: ma il camino
Tuo non ritardi curioſo zelo
Di mirar quel di lei FABRO *diuino:*
Che già diſciolto dal mortal ſuo velo,
Breue ſtagion tra noi pur pellegrino,
Fatto ha ritorno a la ſua patria in cielo.

DI GIVLIO CESARE RAGGIOLI.

Cadde PERESIO*: iniqua Parca hai vinto,*
Trionfano ſuperba i tuoi rigori;
Ch'a lo ſtral, che mortali arma gli horrori,
Di pietà cadde il maggior lume eſtinto.
Veggio quel volto di ſquallor dipinto,
Oue ſtampò la gloria i ſuoi ſplendori:
Veggio a tuoi fiati inaridir gli allori,
Ond'Helicona la ſua fronte ha cinto.
Già nega il ſaſſo, che celar ſi vede
Il cener muto, in cui virtù rimbomba,
Ch'altri al regno di lei diſtenda il piede.
Che ſe del ver la fama empie la tromba,
Non ſdegnando virtute oſcura ſede,
Per ſuo trono real vanta vna tomba.

DI

DI PIETRO CONTE BONARELLI.

D'atro cipreſſo incoronate il crine,
O del Gallico ciel ſpirti canori;
Dalla fronte ſciogliete i verdi allori,
E delle glorie lacrimate il fine.
Parca troppo crudel reciſe al fine
Quello ſtame vital, per cui gl'amori
Viuean delle virtuti, e i ſaggi cuori
D'empia ſorte fuggian l'alte ruine.
D'illuſtre e nobil vita, ohime, la face
Spenta rimiro; e chi guerrier sì forte
Fu di ſomma virtute, eſtinto giace.
O d'humana miſeria iniqua ſorte!
O di caduco bene ombra fugace!
Non val pregio mortal contro la morte.

DI SCIPIONE SANTA CROCE.

SCiolto di ſpoglia fral laccio tenace,
Spiegaſti CLAVDIO il volo, hor godi aſſiſo
Là doue infra bell'Alme eterno è il riſo,
Vera la gioia, & immortal la pace.
Ma qual di tua virtù gloria ſeguace
Fia, che ti renda a noi da noi diuiſo;
S'ogni coſa più 'n giù del Paradiſo
La perdita di te ſoſpira, o tace?
Pur ſe di duol del Mecenate eſtinto
L'oro ſcolora all'odorate chiome
Di Gallia il giglio in bel pallor dipinto:
La morte, onde rinaſci, addita come
Spegnerti ſi pensò; ma in ciel ſoſpinto
T'eterna il grido, e t'immortala il nome.

DI

DI TIBERIO CEVLI.

DVnque riuolta è in pianto
La voſtra Reggia, ò Muſe,
Ch'albergo fu dell'armonia, del canto?
Hor chi giamai rinchiuſe
I voſtri volti, il ſeno,
L'aurate chiome, in tenebroſo ammanto?
Hor come quì repente
Sorſe, e di queſto ciel turbò 'l ſereno,
Con improuiſo volo,
Nube horrenda di duolo?
NVBE, *che* DOLCI HVMORI
A raddolcir la mente
Non più diffonde fuori;
Ma formando di pianto horrido mare,
Sparge dal foſco ſen lagrime amare.

E quai d'intorno indegne
Della magion del Sole
Veggio nuntie di duol funeſte inſegne?
Oue Apollo ſi cole,
Com'eſſer può ch'oſcura
Notte in grembo a ſuoi rai trionfi, e regne?
Qual'ombra infauſta, horrenda,
Al cor le gioie; a gli occhi il dì ne fura?
E quale, ò Dee canore,
Il ſen v'ingombra horrore,
Sì che'l vago ſembiante
Come ſolea non ſplenda?
Ah che rimiro auante
Già del duol la cagion, ch'a me ſi cela,
Già l'imago del FABRI *a me'l riuela.*

Ah

Ah ben ragion vi moue.
Se in così duro caſo
Non è di voi chi refrigerio troue:
Giunto è'l voſtro all'occaſo.
Non sò ſe figlio, o padre,
Non sò qual più chiamarlo Apollo, o Gioue:
Sù sù dunque in cipreſſo
Cangiam gli allori, e tenebroſe, ed adre
S'ergan le pompe, e queſte
Formiam voci funeſte:
Egra virtù ſmarrita,
Sconſolato Permeſſo,
A chi più chiedi aita?
Hor chi fia più, ch'a' tuoi canori preghi,
A i lamenti, a i ſoſpir s'inchini, e pieghi?

Miſera al duol ſol viua
Te fra lochi aſpri e ſcuri,
Veggio raminga in ſolitaria riua:
Che più? fra ſaſſi duri
Nega a' tuoi lumi il ſonno
Notte tal'hor d'ogni ripoſo priua:
E pur' a' tuoi gran pregi
Sangue, o ſcettro real giunger non ponno:
E pur (o cieche menti)
Par che de' tuoi tormenti,
Par che delle tue pene
Il volgo vil ſi pregi:
E pur sì raro auuiene
Ch'a gli allori creſcenti o ſpiri, o cada,
D'opportuno ſoccorſo aura, o rugiada.

De

De la bellezza in grembo
Rapidamente cade
Più d'vn Gioue conuerſò in aureo nembo;
Ma 'n picciol legno rade
Senza trouar mai porto
Stanca virtù del vicin lido il lembo:
Tanto cieca fortuna
L'aggira ogn'hor per calle obliquo, e torto;
Tanto par che l' huom folle
Viè più dell'auree zolle,
Che i rai di gloria apprezze;
Tanto, mentre raguna
Ogn'hor noue ricchezze,
Biaſma, come ſia vitio, il volgo inſano
All'oppreſſa virtute aprir la mano.

Penſa all'età futura,
Ed a ſe ſteſſo ingrato
Tien ſepolti i theſori in notte oſcura;
Quindi poi (giuſto è'l fato)
Miete prodigo herede
La meſſe d'oro, e chi'l nudrì, non cura;
E forſe anco inſepolto
Il premerà con temerario piede:
E pur ſciugando i fonti
Dell'or, ſu i monti i monti
Nouo gigante impone;
Così guerreggia, ò ſtolto!
Col cielo, e'n oblio pone
Che Gioue al fin con repentina guerra
L'humano orgoglio in vn momento atterra.

Forſe co gli anni inſieme
S'è dileguato, e ſpento
De' Mecenati, e de gli Auguſti il ſeme?
Ciò non è; ma qual vento
Dunque sì crudo, e fero
Ne' petti noſtri inaridì la ſpeme?
Ah che fallace tema
Lungi troppo al gioir ſcorge il penſiero:
Ecco d' VRBANO *il lauro*
Promette ombra, e riſtauro
Alle Muſe dolenti:
Hor non ſia più chi gema;
Ceſſin pure i lamenti;
Ecco raccor da i BARBERINI *allori*
Spera virtute i già perduti honori.

Ben tu a ſeguaci ſuoi
Giouar, FABRI*, ſapeſti,*
E gli otij fabricar co i doni tuoi:
Co i magnanimi geſti
Te rimirò la fama
Vincere i Regi, ed emular gli Heroi.
Ah perche sì veloce
Noſtri preghi obliando il ciel ti chiama?
Ma forſe ei prende a ſdegno
Che'n queſto baſſo regno
Tu viua, e'l graue incarco,
Ch'a nobil Alma noce,
Diſcioglie, onde vai carco:
E perche lui più bello altri rimiri
Noua ſtella t'aggiunge a' ſuoi zaffiri.

Coſì

Così nulla può morte
Contro ſpirti ben nati,
O'l variar della volubil ſorte.
Ei colà fra beati
De merti ſuoi ſu l'ale
Sen volò già per vie ſpedite, e corte.
Dunque del ſuo morire
Naſca ne i voſtri cor gioia immortale;
Non cadan più da i lumi
D'amaro pianto i fiumi;
Ceſſi il dolore altrui;
Torni, torni il gioire:
Giuſto non è ch'a nui,
Se fu a ſe ſteſſo co' coſtumi ſanti
Fabro d'eterno riſo, hor ſia di pianti.

ALEXANDRI POLLINI.

SI fas humano lacrymari numina ritu,
Et miſeros triſti rumpere voce ſonos;
FABRICIVM ipſe pater lacrymis decoraret A-
Et faceret gemitu funera Pierides. (pollo,
Quod poterant, Cycnis proprium immiſere dolorem,
Edere diuinis & docuere modis,
Fluminis ad læuam Tuſci, quà plurima priſcum
Fabricium, immodicis laudibus ora ferunt:
Scilicet antiquum vt ſileat, nomenque decuſque
Roma noui aſſueſcat reddere FABRICII.

CALANII CIAIAE.

ILluſtres Latij faſtus, moleſque ſuperbas,
Vel quæ ſacrauit clara trophæa manus,
Ætas proſtrauit, firmans ſua regna ruinis,
Et laceras pompas imperioſa premit:
Quin ſtabilita ſuum ſenſerunt marmora funus,
Et proprià tandem ſubruta mole iacent.
At, NICOLAE, tuum venerentur tempora nomen,
Quod ſeruat ſtabilis neſcia Muſa mori.
Vicit Roma Orbem, vicerunt ſæcula Romam,
Sed tua nunc virtus vincere ſæcla poteſt.

CAROLI VECCHII.

QVid ſacros decorant cineres, quid ſaxa coronant?
Sparſa quid occiduis purpurat vrna roſis?
Quippe roſas temnit fugitiuas Gallicus Heros,
Quas inimica Venus, non ſua Pallas amat.
Quid lacrymas fundunt? areſcit flebilis humor.
Firmior in tanto funere pompa decet.
Hunc verſu celebrent vates: ſic lacryma nempe
Vnda Heliconis erit, ſic roſa laurus erit.

CA-

CAROLI GVALTERII.

VIrtutum ſaber heu moreris, FABER optime? duro
Sic cecidit mortis Gallicus enſe decor?
Virtutum nutritor eras; dum vita manebat:
Nobile te germen ſenſit obiſſe patrem.
Virtutum dolor vnus hic eſt; nam fama ſuperſtes
Te manet, & tumulo conditus vſque viges.
Fortunæ ſic ipſe tuæ faber vnicus, idem
Poſt obitum famæ tum faber vnus eris.

FABII LEONIDAE.

AEternam, in terris degens, ſibi condidit ædem
Aſtra ſuper, ſapiens egregiuſque FABER.
Nunc illa fruitur felix: & in vrbe beata
Fabricat ætherio carmina ſacra Patri.
Quid nos extinctum querimur? deponite luctum,
Romulei Cycni, mœſtitiamque grauem.
Imò agite, & lacrymas lamentis addite; verum
Forment nunc flendo lumina veſtra mare.
Heu, abeunte FABRO, virtus inculta remanſit:
Heu Muſæ hoſpitio, præſidioque carent.

FRANCISCI CARDVCII.

PAr tibi, regales vndas quà Sequana voluit,
Ingenij atque auri vena benigna fluit:
Hinc ſua mens pandit varijs æraria chartis,
Fert manus hinc docto præmia digna choro.
Aurea ſic verè tibi regnat pectore virtus,
Theſauriſque comas impedit illa tuis.
Sic ſcribens, ſic dona ferens per regna, per Orbem,
Et calamo, atque auro dextera fundit opes.
Nunc pro muneribus, cineri ſoluuntur honores;
Diuitijs cordis ſunt pretium lacrymæ.

FRAN-

FRANCISCI SACCI RICCOBONI.

DOctis apta viris PEIRESCI vt limina reddas,
Quidquid terra parat congere, quidquid aqua.
Iam tibi ſudat Arabs, tibi nauigat Indus, & omnes
Fœcunda ingenij Græcia mittit opes.
Quidquid & ipſa noui parit Africa, mittit, & ipſa
Quidquid magnum vnquam Romula terra fouet.
Scilicet vt dignè ſis tu Sapientibus hoſpes,
Hoſpita terrarum nunc tua tecta facis.
Hoc vnum deerat ſtudijs; ſcrutaris Olympum,
Vt referas mirum ſidera quidquid habent.

GREGORII PORCII.

NOn tibi Pyramidum Nilotica marmora Memphis,
Atque ſepulcrales erigit Enna faces:
Turba ſed Aonidum, virtutum culta Lycea,
Hæc tibi pro tumulo ſaxa canora dicant.
Audis? ecce tonat laudes ACADEMIA FABRI,
Ecce repercuſſis vocibus Aula ſonat.
Qui Sophiæ coluit ſtudijs ingentibus artes,
Artibus hic notus docta per ora volat.

EIVSDEM.

HInc Libitina faces, & triſtis munera pompæ
Aufer: habent alias noſtra ſepulcra faces.
Agmina virtutum præcedunt lampados igne
Æterno, fulget cum pietate fides.
Integritas morum, niueæ contermina menti,
Luſtrat inacceſſi Solis vtrumque latus.
Mille catenatas peregrina peritia rerum
Ponè trahens artes, clarior igne micat.
Vis plures Libitina faces? funalia quæris?
Non quærunt alias noſtra ſepulcra faces.

EIVS-

EIVSDEM.

HÆc tibi FRANCISCVS ſpirantia ſigna ſepulcri
Ponit, vt alterni viuat amoris amor.
Hæc tibi pro meritis Muſæ poſt fata rependunt,
Carminis, hanc pompam, Phœbus amicus obit.
Digne FABER cœlo, cœlum tibi ſidera velat,
Promat vt atratas funus in omne faces.

EIVSDEM.

LAurea Muſarum, vernantia præmia frontis,
Librorumque ſtrues, membra ſepulta fouent.
Hæc tibi virtutes Pallaſque theatra recludunt,
Hæc & amicorum ſoluit in Vrbe fides.
His FABER ornatus titulis, tumuloque ſuperbus,
Artibus excultis flebilis vmbra iaces.

EIVSDEM.

QVæ tibi, PEIRESCI, ſoluuntur carmine Iuſta,
Sunt longè meritis inferiora tuis.
Et quamquam exuuias capiat caua corporis vrna,
Iſta tamen laudes non capit Aula tuas.
Eſt cur ergo tuæ iactes præconia vitæ,
Copia cui laudum nulla ſat eſſe poteſt.

EIVSDEM.

HIc ſculptor varias cæla, quas vidimus oras.
Heroum tumulos hæc ſimulacra decent.

EIVSDEM.

HIc ſitus eſt FABER, hac eſt virtus rara ſub vrna
Condita: factorum conſcia fama docet.

EIVSDEM.

COllis o ſacri numeris canora
Gens pererrantes nitidà capillos
Fronde ſubuela: perijt diſerti
Gloria cœtus.
Ille fatali, FABER ille, mortis
Occidit telo: decus Orbis ingens
Palluit, defle: cecidit Senatus
Culmen Aquenſis.
Ille, qui priſcis geniale ceris
Stemma clarauit, iubar ecce liquit
Solis, inclama; Patriæ refrixit
Flos, & ocellus.
Cinge cupreſſu caput, & nigranti
Arborum baccà redimita, flores
Temne vernantes: iacet heu ſepulta
Gallica Siren.
Blanda facundo ſedet ore Pitho
Muta, quæ grato Procerum lepore
Corda mulcebat: dolet hanc ſilentem
Attica Muſa.
En Athenæum, Stoa cum Palæſtra
Plena clarorum capitum, Lycea,
Exhedræ, Xyſti, viduata Gallo
Socrate lugent.
Luget occluſi Temeſea, Pallas
Aera Muſei, veterumque ſigna
Dum flet Heroum, trahit irretento
Syrmate peplum.
Nobiles vultu gradiuntur artes
Crinibus paſſis, tenuis theriſtri
Alba funeſto reuoluta filo
Lina retexunt.

Næniæ ſulco perarata fletus
Ora turgeſcunt: ſinit illa veſtes
Ire neglectas, meritoque laxat
Frena dolori.
Quæ peragraſti ſinuoſa tractu
Regna PERESCI, tibi fœta gazis
Iuſta perſoluunt, cinerique dona
Larga rependunt.
Thura dat felix Saba, vela Seres,
Fert opes Indus, fluit Hermus auro,
Aera pro ſignis Ephyre, Caryſtos
Marmora vectat.

GASPARIS DE SIMEONIBVS.

ET tellus quæ mira tegit, quæque Æthera cōdunt,
Abdit & arcano quæ Thetis alta ſinu;
Hæc dum famæ oculis, famæ non cognita, pandis,
Te fati immemoris vis inopina premat?
Ipſa tuas, NICOLAE, vices tibi fama rependat;
Eruat, & vindex, nomen in aſtra ferat.

IACOBI PHILIPPI CAMOLAE.

AEternos, vir magne, tuos fore duximus annos,
Atque in te mortem iuris habere nihil.
Stamina quin Lacheſis tibi nere perennia vitæ
Credidit, & meritis ſic fore digna tuis.
Aſt vbi cædentem vidit tua fila ſororem;
Heu ſoror, exclamat, proh ſcelus! heu quid agis?
Ergo vir, æternum dignus qui viueret æuum,
Sternitur, & morti traditur ante diem?
Qui ſe munierat mira virtute, ſuaſque
Orbis in auxilium funderet vnus opes.
Si modo nulla viri ſubijt tibi cura merentis;
Humanum curæ debuit eſſe genus.

Ille ſua effudit populos benefacta per omnes,
Cuilibet officijs profuit ille ſuis.
Iure queant homines iniuſtas dicere Parcas,
Noſter apud Superos iure peribit honos;
Ni BARBERINO mox Principe iuſſus Apollo
Stamina diuinis integret iſta modis.

IOSEPHI MARIAE SVARESII
Epiſcopi Vaſionenſis.

DVm moreris, PERESCE, ſacras areſcere lymphas
Caſtalij laticis, Muſaſque indicere Pindo
Iuſtitium, ſtupidaſque graui mœrore ſilere
Credideram; verùm viſæ exundare, nec vnquam
Largius hauſerunt Parnaſſi e fonte poetæ,
Nunquam Pegaſeas maior concurſus ad vndas;
Vndique tòt reſonant flentes tua funera verſus,
Quælibet inque vices plangens, vti præfica, Muſa
Deplorat mœſtis peracerba hæc fata querelis:
Ipſa cohors lacrymis perfuſa madeſcit amaris,
QVAM COELO REDIENS HVMOR RIGAT AGMINE DVLCI.

IOANNIS ARGOLI.

CVm poſſeſſa olim PERESCIVS iret in aſtra,
Et viduo adſtaret pallida turba toro;
Talia, flammato voluens in pectore funus,
Dixit regales Gallia ſciſſa comas:
Siccine magne iaces, nec profuit æthera mente,
Nec luſtraſſe tuo barbara regna pede?
Magne iaces? nec clara iuuant donaria, noſtris
Contulit e varijs quæ tua cura plagis.
Nemo vocet matrem, mihi non Berecynthia nomen
Sit modo; ſed Nioben, Andromachenue vocet.

Mater eram, toto cum dona iacentia mundo
  In proprio poteram læta videre ſinu.
Africa dona mihi, mihi munera miſit Eous,
  Europæ atque Aſiæ gens properauit opes.
Flete piæ mecum, mundi tria regna, ſorores,
  Tuque recens faſtis India cenſa nouis:
Flebo ego, quod tali potui duce, Roma, triumphos,
  Reddere ter felix, & ſuperare tuos.
Maior præda mihi domibus ſuſpenſa pependit,
  Inuiditque tuo non mea Veſta Ioui.
Hic mihi cum mundi ſpolia admiranda ferebat,
  Scipio iure meus, Cæſar & alter erat:
Cum ruis, & fuſcis oculos ſatiata venenis,
  Cuncta teris gelido mors ſcelerata gradu;
Nam, ſcelus, a noſtro didiciſti ingentia mundi
  Colligere, en mundi ſplendidiora rapis.

IO. BAPTISTAE DONII.

MAgne FABRI, longum decurrere Neſtoris æuũ
  Debueras: nec te dignior alter erat.
Sic probitas tua promeruit; ſic æmula virtus
  Heroum, quos ſæcla aurea protulerant.
Inuidit fatumne, an ſors inimica bonorum,
  Queis ſordet fucus, quique vetuſta probant?
Tempus edax rerum quæcumque vel abdidit altis
  Gurgitibus Lethes, exitioue dedit;
His lucem ac vitam cœpiſti ingentibus auſis
  Reddere: mors cœptis obſtitit atra tuis.
At tibi nunc Latiæ lacrymarum munera Muſæ
  Reddunt; Lethæas ne verearis aquas.

LAELII GVIDICCIONI.

SI qua forent Afris, Arctois mira, vel Indis;
Excepere tui, vir memorande, lares.
Eueheret ſi quem Phœbi laus, Palladis & laus;
Ille tuo exceptus pectore, FABER, erat.
Virtutum o faber, & laudum! ſic deſeris & nos,
Et tua? Ne verò hunc deſere noſter amor.

EIVSDEM.

INduſtri ingenio naturæ imperuia luſtras.
Munifica virtus & tibi culta manu eſt.
Non vllum inde lates, arcanum te latet & nil.
Cunctis ipſe pates, & tibi cuncta patent.
Nunc meliora petis, ſed nos arcana tuorum,
Te fugiente, operum portio quanta fugit!

EIVSDEM.

ABdita veſtigans naſcentum, id præ omnibus vnú
Aſſequeris, CLAVDI, ſingula nata mori.
Neſciſſes vtinam, vel neſciremus id vnum,
Plus te alijs natum, quàm tibi, poſſe mori.

EIVSDEM.

QVæ mare, quæ montes, grauido quæ viſcere tellus
Cæca ferunt, lucem non latuere tuam.
Par fuit & cœlum te veſtigare; ſupremo
Omnia quà pandit parta labore quies.
Sic maris, & terræ, cœli ſic fabrica quanta eſt,
Totam (magna obitus gloria) FABER obis.

EIVS-

EIVSDEM.

PERESCI vna domus præfert compendia mundi;
Nam coit hùc, rerum quidquid vbique iacet.
Multos vna viros PERESCI gloria præfert;
Tot capit hic mundos, quot capit ergo homines.
Inque homine, inque domo miracula cernimus: vnũ
Namque domus, mundum multiplicem iſte capit.

EIVSDEM.

QVot freta, quot fetæ pariunt miracula terræ,
Tot, veluti in cunas, conijcis in loculos.
Plura capis; capit haud te Gallia, iam neque tellus.
Quærenda hinc ſedes, qua caperere, fuit,
Te cœli ſinus, atque animatum viuida cœlum
FRANCISCI virtus Principis vna capit,
Impertitque ſuum Solem. ſic Sol nouus ipſe es,
Sic Sol cuncta ſuis digerit apta locis.

EIVSDEM.

CEnſetur natura tibi; & ſpectabile promit
Mirandum gemino quidquid in orbe patet:
Sidera num cenſurus abis? cenſendus at ipſe es;
Seu quod abis, ſidus ſiue quod ipſe nouum es.

EIVSDEM.

FABER abit, laudum, immenſi & fabricator amoris.
Nocte, dieque illum ſuſpice quiſquis amas.
Altè luſtra oculis, cœloque tuebere. Solem
Ille diu, noctu ſidus & ille refert.

LVCÆ HOLSTENII.

DVm procul a curis, Lybici trãs æquora ponti,
Arentis Melitæ ſaxa remota colo,
Elyſiasque animus ſedes, & regna beata
Heſperidum fingens, ocia læta trahit;
Heu mihi quam ſubitus turbat mea gaudia luctus,
Immenſa obducens pectora triſtitie!
Dum fama atratis Sardoa per æquora pennis
Lapſa, FABRVM fato ſuccubuiſſe refert.
Obſtupui, & tacito fundens ſuſpiria corde,
Senſi me totum diffluere in lacrymas.
Quærebat mox verba dolor: ſed verba negabat
Diffuſum in lacrymas cor, gemituſque trahens.
Antra meos gemitus reddebant murmure mœſto,
Permouitque ingens ſaxa dolore dolor:
Et tumidi circum plangebant littora fluctus,
Vt ferrent noſtris ſuppetias lacrymis.
Languente interea Muſas mihi voce cienti,
Inuerſà citharà triſtis Apollo refert:
Tu tacitus lacrymas priuato impende dolori,
Et fletus Libycis fluctibus adde tuos:
Me comiteſque vocant diuas Romana theatra,
Quæ nunc præ Cirrà præque Helicone colo.
Hic vnà nomenque FABRI laudeſque canemus;
Hic illi æterno carmine ſurget honos.

PAVLI ÆMILII RONDANINI.

PVblica dum tractas priuataque munera Præſul,
Teque inter Patres curia magna colit
Diſſociata ſimul doctis das tempora curis,
Et, mirum! grauibus dulcia mixta foues.
Sollicitos acuit: leuat anceps aula tumentes:
At regnat placido Pallas amica ſinu.

Quis

Quis tantis agitare poteſt contraria factis?
Altior humanas ſuſtinet ille vices.
Huic quoque mors cedet. potis eſt non cedere morti,
Gloria cui vitæ, naſcitur e tumulo.

SCIPIONIS A GRANDIMONTE.

VT mortem eſt aptus PERESCVS, inaruit vrna,
Vnde caballinæ vena fluebat aquæ.
Ingemuit Pæan, preſſoque obmutuit ore,
Aones & bifidis obſtupuere iugis.
Et nunc ipſe canam, ſileant ſi hoc funere Muſæ,
Sique obmuteſcit Delius, ipſe loquar?
Parcite Aquæ SextI, veſtro ſi carmen alumno
Deficit, & parcè munera ſoluit amor.
Non quod deſit amor, vel deſint carmina; ſed quod
Omnia ſunt meritis inferiora viri:
Nec laudum monumenta petit, quem fama canoris
Indigitem differt mille per ora tubis.
Plura vetant Charites; & forte dolere vetarent;
Ni foret hoc fato non doluiſſe, nefas.

EIVSDEM.

SI deſunt lacrymæ, non deeſt ſua pōpa ſepulcro,
Et ſi pompa deeſt, marmora non deerunt:
Quod ſi deficiunt inamœno marmora buſto,
Non deerunt tanto carmina digna viro.
Si tamen & lacrymæ deſint, & pompa ſepulcri,
Marmora ſique abſunt, carmina ſique ſilent;
PERESCI nomen tumulo figatur, & vltrà
Ne quæras, quiſquis forte viator ades.
Hoc tibi pro lacrymis, tibi ſit pro munere pompæ,
Hoc pro marmoribus, carminibuſque ſatis.

Elo-

BARTHOLOMAEI TORTOLETTI.

At tu ingens anima, clarum caput,
Quacunque in parte ſuas ſtellatæ orbitæ,
Quocunque in choro ſacrum nectar haurientium,
Salue, PERESCI, Salue,
Tui nominis humi Faber, tua cœlo ſedis,
Morientis quippe vita cruenta militia heroicè perfunctus;
Adoratos ante pedes æterni numinis triumphum celebras,
Non dierum numero definitum,
Sed temporis iuribus ſuperatis, nullo Solis curriculo deſiturũ:
Non ſpolia oſtentãs aliena, claſſes, vrbes; ſed exuuias virtutes tuas:
Non captiuos Reges; ſed vitioſitates naturæ domitas,
Teque ipſum abs te ipſo profligatum. (pater.
Coluiſti arridẽtes tibi Muſas, fouiſti indigas, Muſarũ alumnus, &
Tua inopibus, opulentis, magnis, paruis; modo probis, doctisque,
Virtuti, non ſceleri patuit domus:
Hoſpitales tui lares nihil minus fuere quàm tui,
Quæ optuma sũt cõmunia sũt. Solẽ rerũ pulcherrimũ nemo tenet;
Quiſque videt, quiſque fruitur, vniuerſitatis delicium eſt.
Domi tuæ renata omnis fulſit antiquitas:
Quidquid ex ea peregrinum ad ſpectaculũ, ad eruditionẽ pertinẽs
Inſatiabili ſinu tellus hauſerat, (reſtituit.
Famulata tibi demũ, euiſceratis vbiq; viſceribus, aperto cœlo lubẽs
Porrò vt omnia in mare intrãt flumina, omnia exeũt, ſic apud te,
Quæ obſequio tuo confluebant, cunctorum beneficio effluebant;
Ea tibi poſſeſſio certa, vſus humani generis.
Deſerimur vultu, auctoritate, patrocinio tuis: doleo.
In ſinu æternitatis gaudes, frueris: lætor.
Age verò, tuæ ac noſtræ laudi perge obſequi.
Tu, qui abſtruſa, arcana, veneranda largiri ſoles.
Cœleſtium Muſarum nobis ſonum communem ſi feceris,
Si impetratam ab immortalibus lyram demiſeris, iacturã ſarcis.
Salue, PERESCI, Salue.

CAROLI GVALTERII.

Quem ſuis ereptum terræ tenebris obtexit mors,
ſuis eumdem luminibus cœlo reſtituat
Gloria
NICOLAVM FABRICIVM
Eruditi nondum Gallici mundi occidere
emeritum Solem.
Dedit illum alumnum Galliæ natura:
alendæ diſciplinarum vniuerſitati educauit
Munificentia.
Eo quippe ſuperſtite; nec Aſylum exules literæ,
nec præſidium miſeriores deſiderauere
illarum profeſſores.
Nihil habere viſus eſt antiquius,
quàm vt ſplendori priſtino detritam reſtitueret
antiquitatem.
Eò interiturà nunquam memorià dignior,
quò tradita iam obliuioni monumenta
ſtudioſius ab interitu vindicauit.
Abditas accidentium ſub cœlo naturas rerum & cauſas
rimari ſolitus
Omnium tandem terminum vltimum inuenit rerum.
Obijt, gloriæ quidem, & cœlo maturus ſatis,
Literatorum tamen Reipublicæ
immaturus nimis;
Quorum etiam cor vrnam ſortitus in obitu eſt,
quippe qui non minus eorum in corde vixerat,
quàm cor fuerat viuens.
Vrnam enimuerò ſortitus parem:
neque enim alià quam literatorum cordis vrnà
condi debuerat
Mæcenas literatorum adeò cordatus.

IOANNIS LOTTI.

NICOLAVS CLAVDIVS FABRICIVS PERESCIVS,
animatum Muſarum Muſeum,
quas peperiſſe animo non contentus,
vel peregrinas in adoptionem accerſijt,
Muſarumque parens, iiſdem patrimonium diſtribuit ſuum,
Togamque Senatus Aquenſis in amplexum Sapientiæ patefecit,
& ſi locus ſeiunxit, muneribus adijt.
Antiqua rerum ſimulacra iam lapſa reſtituit,
vt ſemeſas e fauce temporis eripiens prædas,
abſterreret edonem illum, qui vel inuitò ſobrius,
abſtinere a Sapientibus cogeretur.
Reliquiarum fragmentis integrauit ſibi decus ſempiternum,
& iactis gloriæ fundamẽtis ſupra baſim altiſſimã antiquitatis,
vario veluti rerũ cadauere immortalitatem compoſuit ſuam.
Quidquid gignit natura mirabile,
ipſis etiam auribus vix notum, oculis ſubiecit,
in conquirendis rerum exceſſibus ſeipſum imitatus.
Vetuit naturam conari grandia clanculum.
Atque Africam monſtris gloriari priuatim ſuis.
peculiaria gentium, noſtra fecit,
& deſiderijs eximens Europam
tertiam partium operoſius faber perfecit;
Reddidit Galliam prodigiorum ſcenam
& domeſticos parietes publicum quoddam ſpectaculorũ theatrũ,
Indiarũ cõpẽdiũ habuit domi, & ſupellectilẽ coaceruatã miraculis;
domicilium illius vndique admiratio & gloria:
domus tamen vno domino minor.
Vir igitur in omnibus vnicus,
ipſa plane victoria & laus, nimirum NICOLAVS;
qui omnia in ſe ornamenta claudit, CLAVDIVS ſcilicet;
quiq́; gloriẽ tẽplũ immortale ſibi fabrefecit, FABRICIVS videlicet;
hic, ſi ſupremum PERESCII cognomen attendas,
omnibus tandem lacrymabilis, perijt.

EPISTOLA GABRIELIS NAVDAEI AD PETRVM GASSENDVM DE OBITV NICOLAI CL. FABRICII PERESCII.

PROVOCATVS *non ſemel obſeruationibus Aſtronomicis; quarum per me copiam fieri voluiſti, celeberrimis hominibus, Fortunio Liceto, & Scipioni Claromontio; ac literis tuis inſuper ad officium mutuæ neceſſitudinis, quæ dudum inter nos arctiſſimè coaluit, ſollicitatus; peramanter omnino te facere intellexi, qui me tamdiu ſilentio vſum fuiſſe, quæ tua eſt ſingularis humanitas & beneuolentia, non moleſtè tuliſti; ſatiſque amori noſtro, & ſingulari meo in te obſequio factum fuiſſe exiſtimaſti, ſi dum vrgebam Syntagma meum de* Studio Militari, *hoc interim ſpatio nihil ad tuas reſponſi dederim; niſi quòd amantiſſimo vtriuſque noſtrûm clariſſimo* PERESCIO *frequenter ſignificabam, me cùm per otium liceret, talem habiturum rationem eorum omnium, de quibus egiſti mecum per literas, vt ne quidem de ſuauiſſimâ tuâ vrbanitate queri poſſes; quòd illa non ſimilibus a me iocis, ac ſalibus excepta fuerit, & facetiarum colludio, gratiſſimâque viciſſitudine compenſata. Sed, heu rerum vices, heu fata infanda, heu mors acerba, & infenſa bonis omnibus, quæ geſtienti lætitiæ interceſſit! viro illo incomparabili, tunc cùm nihil mi-*

nus quàm de eius occaſu timebatur, è viuis ſublato. Vbi enim crinitum ſidus effulſit? vbi de cœlo intonuit? vbi terræ motus, & fragores inſoliti, ſpectráque, & portenta apparuerunt, in eius viri omnium maximi, omnium optimi ſapientiſſimique interitu? Sanè ludunt nos, & fallunt ſuauiter Hiſtorici, cùm nullos Principes abſque ijs ſignis interijſſe referunt, ex quibus arialationi de eorum impendente fato locus eſſe poſſet: nam amabo te Gaſſende, quî fieri poteſt; ſi mundus non caſu regitur, vt certè diuinæ illum prouidentiæ arbitrijs gubernari certiſſimum eſt; quòd cœlo curæ ſint homines, non ſuis plerumque meritis, ſed fortunæ cæco impetu, rerum gubernaculis admoti, nec vlla re quàm ſuis opibus, & potentiâ, quâ ſæpiſſimè in hominum perniciem, per ſummas vitæ turpitudines, & flagitia abutuntur, commendati; & ipſi interim ſilente cœlo, non curante luna, nemine quidquam nouum, aut inſolens in elementis, atque venturi, ſi quæ ſunt, præſcijs animalibus obſeruante, mortem oppetant, qui virtute regnum ſibi ampliſſimum, honeſtiſſimumque inter homines compararunt; qui mortalium omnium commodis nati, omnes operâ, ſtudio, induſtriâ iuuant, omnium conatus vrgent, promouent, extollunt; quique orbem vniuerſum in ſui admirationem trahunt famâ, & commendatione meritorum. Huiuſmodi verò laudem, ſi PERESCIVM *vnum noſtris, elapſiſque ab omni æuo temporibus cumulatiſſimam tuliſſe dixerim, non eſt quod aliquis reclamet, niſi aut virtutis hoſtis, aut laudis inuidus, aut ignarus rerum, de quibus boni omnes, & eruditi conſentiunt. Ecquis enim ipſo vnquam aut peritior extitit antiquitatis, naturæ, temporum, hiſtoriarum, linguarum? aut promptior iuuandis ſtudioſorum laboribus quà voce, quà literis, quà libris, quà ſignis, plantis, animalibus, picturis, numiſmatis, & antiquæ recentiſque memoriæ ſimilibus monumentis? aut aptior denique qui iſtud facere poſſet voluntate, opibus, auctoritate, ſcientiâ, prouidentiâ, ceteriſque virtutibus, quarum mutuâ*

conſen-

conſenſione ornatus ſit oportet, qui inſtar clariſſimi PERESCII, *orbem literarium ſuis nutibus, & votis temperandum ſuſcipit. Quòd equidem facere quàm arduum ſit, tu verò Gaſſende, iſtud conijcere potes, vel inde quòd ſi in priſcorum Heroum exempla recurras, qui iſtud ſimiliter fecerit, inuenies prorſus neminem. atque vt elapſa proximè tempora Vincentium Pinellum, & Dominicum Molinum tulerint non multùm fortaſſe ſtudio, & volũtate iuuandi literatos inferiores* PERESCIO; *neſcio tamen quomodo adiumenta varia illis defuerunt, quæ huic noſtro, & communi omnium Mœcenati, vt plenâ velificatione curſum hunc a primâ ſtatim adoleſcentiâ inſtitutum, ad affectam vſque ætatem perduceret, in cauſa fuere. Enimuero quantâ etiam facilitate iſtud præſtiterit, nemini obſcurum eſſe poteſt, niſi qui ſolem non videt pleno meridie. Quis enim neſcit os eius non hominis, ſed Apollinis Delphici fuiſſe, ex quo oracula de rebus omnibus abſtruſis, & incognitis quotidie reddebantur? Domum vero inſtar celeberrimi emporij, mercibus pretioſiſſimis ex vtraque Indiâ, Aethiopiâ, Græciâ, Germaniâ, Italiâ, Hiſpaniâ, Angliâ, vicinioribuſque prouincijs refertam extitiſſe; nullamque nauem Galliæ portus intraſſe, quæ non aliquod animal peregrinum, non plantas exoticas, non marmora priſcorum cælo ſculpta, aut exarata, non codices Samaritanos, Coptos, Arabas, Hebræos, Sinenſes, Græcos, non erutas ex Boſphoro, aut Peloponeſo antiquitatis penitiſſimæ reliquias, in vnius* PERESCII *Cimeliarchium inferret? quem denique latere poteſt, non conquiſitas ab eo fuiſſe tot opes in propriam tantum oblectationem, aut muſei ſui ornamentum, in quo laterent ipſæ tanquam in Fauiſſis Capitolinis, aut ſepulcris, vnde nefas eſſet quidquam eruere, ac depromere in aliorum commoda? ſed* PERESCIVM *hanc ſibi legem ſtatuiſſe, vt, ſi quos in orbe literario ſuis conſilijs, opibus, libris, ſtatuis, marmoribus iuuari poſſe intelligeret, non expectaret ipſe, vt moroſè precibus illud a ſe efflagitarent, ſed vltrò offerret, inferretque in eorum ædes, ac penè dicam literatos*

omnes obrueret beneficiorum ſuorum magnitudine, & frequentià. Verùm quid opus eſt, optime Gaſſende, vt hæc ad te ſcribam, qui plura oculis ipſis, in maximo illo Heroe obſeruare potuiſti facinora, commendatione omnium hominum, ac memorià, æternitateque temporum digniſſima, quàm quiuis alius; niſi tu ipſe, qui amore in eum, ac dicendi ſcribendique lepore nemini concedis, munus iſtud in te recipias, ſcriptis vnquam conſignare poſſit? Profectò, cùm nulla eius vitæ pars miraculo caruerit, cùm nullus vnquam exortus ſit, cui plura, aut meliora debeant, ſtudijs doctriniſque præſtantioribus deditì homines, cùm eorum omnium, quæ pulchrè, eleganter, doctè per anteactus aliquot annorum decades ſcripta, aut obſeruata ſunt, pars maxima fuerit; nec ipſe mortalis exiſtimandus ſit, niſi morte ipsà, proh dolor! immaturà, atque inmiti, in eo qui nunquam occumbere debuiſſet; certè non cuiuſuis eſſe intelligo meritorum eius famam tranſmittere ad poſteros. nam vulgari ore iſtud facere piaculum eſt: parem vero tanti viri inuſitatis, incomparabilibuſque meritis inuenire orationem, videtur mihi omnino difficile. Quamobrem iſtius Muſarum curatoris, *ſiue vt cum Athenæo loquar,* ἐπιμελητοῦ τῶν μουσῶν *vitæ ſummam ex orbe vniuerſo, per quem diffuſa illa fuit, in anguſtum aliquod volumen contrahere, hoc equidem vnum eſt, quod niſi tu, doctiſſime Gaſſende, præſtiteris, qui ſermone vales puro, eleganti, caſtigatoque, & aſſueto rebus diuinis, ac cœleſtibus celebrandis; cuiuſmodi omnino* PERESCIVM *fuiſſe nemo non bonus exiſtimat; quique ſupremos illos orbes, eorumque miracula; quæ profectò non latiùs patent, quàm* PERESCII *fama & merita; in exilem globum ſolertiſſimè reducis: vix certè alium inuenio, qui defungi hoc munere adeò commodè, feliciterque poſſit. Nam etſi omnes, qui* PERESCIO *amici fuerunt, ingenio, facultateque dicendi valeant, & omnibus illis, non ſecus atque tibi, negotium incumbat celebrandi virii, cuius recordatio ſanctiſſima illis eſſe debet; licet etiam multa,*

quæ

quæ de præſtanti eius ingenio, laborum contentione, & mirificà voluntate bonorum omnium conatus ſubleuandi, dici atque afferri in medium poſſent; ea cuiuis, ex præſtantiſſimis illius facinoribus, æquè ac tibi cognita eſſe potuerint; fatendum tamen eſt, quæcumque maiora ſunt ex eius laudibus, iſta propter intimam, quæ tecum illi fuit conſuetudinem, & aſſiduum multorum annorum conuictum atque vſum; & faciliùs animaduerſa a te, & proſpecta certiùs quàm ab alijs fuiſſe. Quare age, mi Gaſſende, calamum ſume, inſeruire ſolitum maximis viris aut tuendis, aut celebrandis, non minùs ſanè, quàm cœlorum, naturæque miraculis explicandis, & cogita apud te fore ex vſu omnium, qui literis dant operam; e dignitate patriæ noſtræ communis; e Principum, atque magnatum gloria, & ſplendore; vt eius viri imaginem, qui omnibus incitam nto, & adiumento fuit ad virtutem, non ſolùm ad intuendum, verum etiam ad imitandum, pro tuà in viuentem defunctumque pietate, quæ prorſus egregia fuit, exprimas. Ego vero, qui clariſſ. PERESCIVM *eius loco ſemper habui, in quo vires ſuas natura potiſſimùm experta eſt, vt hominem produceret, cui nihil deeſſet, quod eximium, honeſtumque mortalibus concedi in hac vità poſſit; illumq; pro eo ac debeo verbis ornare non poſſim, quorum me pauperem reddit copia meritorum: propterea hoc vnum vt facias, enixè a te contendo; arbitraborque meæ, & reliquorũ pietati, qui* PERESCIANOS *manes æterno cultu, gratiſſimàque veneratione proſequi debemus, factum eſſe ſatis; ſi non modo eruditiſſimum, atque munificentiſſimum, quod orbis vniuerſi iudicio comprobatum eſt, ſed abſque exemplo maximum, ac optimum virũ fuiſſe* PERESCIVM *ſummumque literatorum fautorem, & cùm prudentià, tum eruditione, ac omni virtutum genere excellentem, eoque nomine inter ſæculi noſtri miracula habendum, colendumque, per te, & præſens ætas, & futura cognoſcat. Vale, & niſi luges adhuc, lege, quæ lugens, & ingenti ſubitoque mœrore perculſus ſcripſi. Romæ xvij. Kal. Aug. 1637.*

EX

EX EPICEDIO PERESCIANO

ERYCI DORMALI

Ad Eminentiſſimum Principem

FRANCISCVM BARBERINVM CARDINALEM.

Προσεπτικὸν πρὸς Πέτρον τὸν Γασσένδιον.

Γράμμα τὸ Φαβρικίου δηλοῦν μόρον, εἴ γ' ἐνὶ πᾶσαι
Σβέσσε καὶ ἡμετέρης λαμπάδα χαρμοσύνης:
Αὖψ δὲ ζωγραφέων βιοτήν τε καὶ ἤθεα φωτὸς,
Δεύτερον ἀντέτολας Πέτρε τὸν ἠέλιον.
Ἀλλὰ φίλος τάχιον φρυκτώρεε, ὡς ἀναφλῦσαι
Μοὶ σέθεν ἐκ γραφίδος, πηλιάδα μηζίλω.

Φιλοξενία καὶ φιλοδωρεία.

Πῶς ἂν ἔπειτα θέλων Περέσκιε σεῖο λαθοίμην
Ἀμφὶ φιλοξενίης καὶ μεγαλοφροσύνης;
Τίς γὰρ ἀπ' ἀλλοδαπῆς φιλαθηναίων καὶ Κηφισοῦ
Ἦλθε θέαν, καὶ σοῦ κεῖθεν ἄγευστος ἔβη;
Τίς παρά σου ξενίων οὐκ ἔμμορεν; ὥστε τὶς αἰεὶ
Ἔντε Κύδωνος ἔλῳ καὶ παρά σοι τὶς ἀεί.
Οὐ δόμος ἦν, ξενεὼν δὲ δόμος τεὸς, ᾧ με πενιχρὸν,
Καὶ ποτὲ ΒΑΡΒΕΡΙΝΟΝ τὸν μέγαν ἐξένισας.
Χαῖρέ μοι ὦ Φραγκῶν κλεινὸν πέδον, ὅττι σε τοπρὶν
Μοῦνος ὁ ἀγλαΐσας, φροῦδος ἀπηγλάϊσεν.

Θρηνητικόν.

Μουσοπόλων πρόβλημα μονώτατον, Ἑλλάδος ὄμμα
Δεξιὸν, Ἀονίδων ἅρμα καὶ ἡνίοχος,
Κεῖσαι Νικόλεως Πειρέσκιος· ᾤχεο δῆθεν
Ὤιχεο· ἀλλὰ φίλους βάσκανε λειπόμενος:
Οὐ μὰ τὸν, οὐ δηρὸν μεμνώζομαι, ὄφρα μετείω
Σοὶ, κἄπερ κρυερῷ ἐν Κλυμένοιο πύλαις:

Τόφρ'

Τόφρ' ἀπ' ἐμεῖο δέχου ἐλεγείδιον, ὃ προϊάπτω
   Γραψάμενος θερμοῖς δάκρυσιν, οὐ μέλανι.
Δάκρυσιν οὐ μέλανι γράψας Πάτερ, ἐκ γὰρ ἅπαν μου
   Κρητικὸν, ἔν σοι ἅπαν μουσικὸν ἐξεκόπη.

Κενοτάφιον.

ΠΟῦ σέο τοῦ θείου τὸ κενήριον, ἐν τίνι σηκῷ
   Ἐν βωμῶν τίνι, ὦ παῦ φίλον ἡμέτερον
Φαβρίκι; οὐκ ἄλλῃ στιπόθετέ σ' ἐν οὐδενὶ βωμῷ
   Ἢ νεῷ, ἀλλὰ μέσῃ θήσομαι ἐν κραδίῃ.
Ἐν κραδίῃ, ψυχὴν γὰρ ἀφήρπασας, ὥστε σοὶ ἔμμεν
   Τοῦτό μου ἡμιθανὲς σῶμα, τάφον κενόν.

FRANCISCI ARCVDII.

ΒΑρβερινὸς Φραγκίσκος ἐδρέψατο τῶν ἀρετάων
   Ἄνθεα, ὅττ' ἐβίου, τεῦξε δ' ἔροιο μέλι.
Καί σε βιοῦντα γέρηρε, φίλησέ τε κηρόθι, Φάβρε,
   Στάξε τ' ἀπαὶ σίμβλων αἰὲν ἔροιο μέλι.
Πικρὰ δὲ νῦν σταλάει ἐπιτύμβια ταῦτα θανόντι
   Δάκρυα ἐκ σίμβλων. ναὶ γλυκύπικρος Ἔρως.

Τοῦ αὐτοῦ.

ΚΕῖσαι, ὡς φιλόπατρις ἐών, ὑπὸ σήματι πάτρης
   Ὡς σοφὸς ἐν Ῥώμῃ, σήματι λαμπροτέρῳ.
Μνῆμα δὲ τοῦτο σοφοῖς ἐπιτύμβιον ἄφθιτον ἴσμεν,
   Ὃ χρόνος οὐ συλᾷ κάρτει, ληθεδόνι.
Ἀμφήριστοι πρόσθε σοφῶν πάτραι· ἄρτι δὲ τύμβοι
   Ἀμφήριστος ἔῃ, τίς, Φάβρε, σέο τάφος.

GREGORII PORCII.

ἌΛλος ἑοῖς ἀέθλοισι μετήορος ἄχρετα γαίης,
   Ἄλλος δρηστοσύναις ἤλιθα κυδιάει.
Ὃς δ' ἐκέκαστο νόῳ πινυτόφρονα μῆτιν ἐλίσσων,
   Ὃς δὲ δαημοσύνης φαύστου γαυριάει.

Ἄλλος

Ἄλλος μειλιχόγηρυς ἑοῖσι μελίφροσι μύθοις
 Γῆθος ἔχει, τέρπει ὅς κλεάτεσσι φρένας.
Ὅς δὲ σαοφροσύνῃσι σαόφρονα θυμὸν ἰαίνει,
 Φέγγος ἀνειράμενος θεοχύτου σοφίης.
Αὐτὸς πᾶσιν ἔης πεπυκασμένος ἤδυμε δώροις,
 Φάεσι, σωφροσύνῃ τε φρεσὶ, λόγοις, σοφίῃ.

LEONIS ALLATII.

Ἄλλος μὲν ἄλλον ἐξεμέτρησεν χθονὸς
Ἀταρπὸν εὐρύστερνον, ἢ πόντου χύσιν
Πέρασε ναυσιφόρητος ἀξέμῳ πτερῷ.
Μῶν ἄλλος ἱερὰ σῶμα πρὸς αἰθέρος πλάτη
Πτεροῖσιν ἴσος ἀδρόμοις ἐμήσατο;
Οὐ θάρσος, οὐκ ἔπαυσ' ἀνήμερ' ἦτορ φρενὸς
Τόλμην τοιαύτην, οὐδ' ἀπήμαντοι δρόμοι,
Ληστῆρος οὐδὲ φάσγανον μιαιφόνον,
Οὐδ' ὧν βίος κομίζετ', ἀπουσία καλῶν.
Τί γὰρ λέγοιμι κυμάτων διαστροφὰς,
Κρυερὸν ὕδωρ τ' ἀξιζόμενον πόλου,
Φάραγγας ἄδου ἀγχιτέρμονας θύρας,
Νεκροῖς δ' ἔπι πλείονας ἐκβεβρασμένους νεκρούς,
Λύσσαισιν αἰσχρῶς θέντα πνευμάτων βίαις
Στοιχεῖα, πρὸς τ' ὄλεθρον ὀργῶσαι φύσιν,
Ἐς τ' οὐδὲν ἐκπαιδεύσαν ἀθερέαι βλάβει;
Γέλως τάδ' αὖ σπάσειε, καὶ χλιδὴ μακρὰ
Θεόντι φωτὶ, πρὸς θ' ὃ μήτις φέρτατον.
Ἔσκηψεν ἔργον ἔμμεν, ἐπιτερπομένῳ
Πέζουσι τὴν θάλασσαν, ἀποπλώειν δὲ γῆν,
Αἰθραν τε τρύσασι εἰνέων μετάρσιος,
Ὅπου κρατηθεὶς, ὧν ἐφωρμήθη, χάριν
Παλιντρόποις ποσὶν ἐς πάτραν μολῶν
Ἅ ποτ' εἶδεν, ἀμφὶς εἶπε πᾶσ' αἰστορῶν
Φήμαις ξένοισι, καὶ λόγῳ κεινηθέσι,

Βείθων τε καλοῖς ἄλλα πρὸς τ' ἄλλων λαχὼν
Πόρεν πολίταις, ὧν ἔσαν κεχρημένοι.
Νῦν δ' ἐν χρόνοις λώφησε ξιαταειστέως
Ἀνδρὸς ΠΕΡΕΣΣΙΟΙΟ τιμαλφεστάτη
Μόχθων ἀγὼν δ' ἐννοῖσιν ἀρρενωμένης,
Κέλευθά τ' αἰπὰ λοξοζυγέρφων πλεόνων,
Ἄλη τε πολλὴ οὐκ ἀκήρατος τύχαις.
Ὄλβιν γὰρ ὃν ξύμπασι, καὶ διασπαδὸν
Ζωὰς προθυμίης ἔνεκεν, ὡς φίλην βροτοῖς,
Ἐς τ' αὐτὸν ἀθροισθέντα πλουσίᾳ χερὶ
Μόνοις δόμοισιν ἔλαζεν ἐν ΠΕΡΕΣΣΙΟΥ.
Ἔνθ' ἀφνειοὶ πλήθουσι θημῶνες καλῶν,
Ὄλβων τε σωροί, κτημάτων τ' ἀγήνορες
Πλοῦτοι σοφοῖς ἅπασιν ἀνεωγμένοι,
Ἐκοῦσιν, οὐχ ἑκοῦσιν ἡδέως βροτοῖς
Ἐξ οὐκ ἄκοντος εἰσαεὶ δωρούμενοι,
Ἱκέτῃ γεγῶτες ἔκθετοι, δ' ἐρημείοις
Φίλοις, ἀγνώτοις, γείτοσ', οἰκοῦσι μακράν.
Τίμοι πατρῴων τῆλ' ἀπαλλαχθεὶς δόμων
Ξένῳ ἀφορμῆς οὐδὸν ἐκπορήσας πόδι
Τύχης παλαιᾶς λείψαν' ἀνδιζημένης.
Τα τ' ἄλλα δάσατ' ἄλλον ἐς δῆμον φύσις
Φειδοῖ πονηρᾷ. νοσφίζασα γὰρ γέρας
Ξύμπαντας ἄλλους δῶκεν ἀφθόνως ἑνί.
Μήμοι μεγῶν προέοικεν, ἀντίσηκον μάτην
Ἴσῳ τε γαίης ἑρματισμένης ζυγῷ
Ἄμμιν μέταλλα δυσξένου ἀντισπῶν πλάκα.
Σοὶ γὰρ πάρεσι πάνθ' ὁμοῦ, καὶ τρὶς τόσα
Ὅσ' οἶδ' ἐνέγκαι πῶμα, καὶ πρῆξιν βροτοῖς
Χέρσου, θαλάσσης, αἰθέρος τε χεύματα,
Ἔραζέ τ' ἐξέπεσεν οὐρανοῦ κύκλων.
Καὶ ταῦτα μέντοι σμικρά, κ' οὐδὲ τίμια
Σοφοῖς παρ' ἀνθρώποισιν, ἠλεὸς κρέτος,
Αὔρη μεταρρέουσα, καὶ σκιᾶς ὄναρ.

Ἀνάκτορον γὰρ ἔσκε τοῦ ΠΕΡΕΣΣΙΟΥ
Σιλλωὸς ἀγυΐοισιν ἐγγεγλυμμένος,
Ἔξωθε μὲν ῥήγεσιν εἵμενος λιγροῖς,
Ἔσωθε δ' αὖ κέκευθε θαυμάσιον ὅσον
Θησαυρὸν ὄλβων, καὶ καλῶν κειμήλια.
Ἅτις δοκεῦσας, χρήματος οἰχθέντος ποτὲ,
Θεῶν ἀπεῖπε παρμονωτάτην στέγην.
Ἦν γὰρ μαθητιῶντας οὐ μία τρέφει
Μελέτη· πρὸς ἄλλο δ' ἄλλον ὀξυνεῖ πόθος.
Ὁ μὲν λόγους τόρνευσεν αἰόλῳ μέλει,
Ὁ δ' ἀξίωμα προσφυῶς θηρεύεται
Φύσεως, μυχοῖς τε κἀν σκότῳ κεκρυμμένα,
Γεννωμένων τε ποικίλας διαλλαγάς.
Ἄλλος δὲ νηῶν ὄργι' ἐμβαίνει ποδὶ.
Ὁ δ' αὖ θεοῦ τις ὀμπνίων σεβασμάτων
Λόγους ἐναργεῖς ἀκριβῶς ἀμέλγεται.
Ἦν καὶ βροτέων ἄχθος εἰκάθον φθορᾷ.
Φθοραῖσιν ἐκδὺς, ἔνθ' ἀπεσχίσθη, πάλιν
Ἱρῆς θ' ὑπ' ἀλκῆς ἄφθορον λαχὼν θέρος
Πᾶς τις προσιοῦσιν ἥδεται, θεωτέροις,
Εἴπου τὶ εἰσὶν, ἐνδιαθρύπτων τόποις.

ΑΚΗΡΑΤΟΝ.

ΠΑΓΓΛΩΣΣΙΑ·
SIVE GENERIS HVMANI
· LESSVS
IN FVNERE DELICII SVI

NICOLAI CLAVDII FABRICII

PERESCII·

VNICA, SED VIVIT MORTE REFECTA SVA.

IN

IN PANGLOSSIAM

IOANNIS IACOBI BVCCARDI

NOBILIS ET ERVDITI VIRI

Studio ac labore collectam

CARMINA.

ERYCI DORMALII.

Πολλά σοι ἐντάφιος λόγος ἤνυσε, κ' οὐ πάλι πολλὰ
Κ' οὐδὲ τὸ πολλοστὸν Φαβρικίοιο καλῶν
Μὴ σύγε, κἂν ΜΟΙΣΑΝ ΚΑΠΥΡΟΝ ΣΤΟΜΑ, μὴ φίλε στεῦε
Εἰν ἑνὶ παιδείας κύκλον ἑλεῖν πτυχίῳ.
Τῷ, καλὰ ΠΑΓΓΛΩΣΣΩι σέο τεύχει νῦν παρενήρξε
Παντοδαπῶν ἐθνῶν τὴν μεγαλοδαιδαλίην·
Φαβρικίῳ γὰρ πάντα προσσέαπτε ῥέα, καὶ πανεῶα,
Κόσμος ἅπας, καὶ αἰὼν πᾶς, λόγος ἐντάφιος.

GREGORII PORCII.

Φάβρε σοφῶν γλώσσαις τὰ σὰ κύδεα κόσμος ἀείδει·
Ἀνέρι τοσσατίῳ οὐχ ἅλις ἦε μία.

ALEXANDRI POLLINI.

QVòd nomen, laudeſque tui celebrare PERESCI
Inſtiterunt variæ linguis longo ordine gentes;
Nobilitas, virtuſque viri, & benefacta repoſcunt
Aeterna, Oceanum ad geminum diſperſa per Orbem.
At pariter bene quòd celebrant, laudantque diſertè;
Laus, BVCCARDE, tua eſt: tua enim facundia primùm
Emicuit; vitamque & grandia facta ſecutus,
Defleſti caſum egregij miſeratus amici.
Quæ circùm accipiens longè exaudita, reſultans
Aſſonat, ingeniumque tuum ſibi vendicat Orbis.

Deſine Romanæ mirari buſta ruinæ ,
Incola ſeu Latij , ſeu nouus hoſpes ades :
Deſine & antiquis manes arceſſere cryptis,
Hoc tumulo, poſſit quid noua Roma , leges.
Aſpice quot varijs reſonent idiomata linguis:
Hæc intra muros vnica Roma dedit.
Vt Solymis quondam varias fudiſſe loquelas
Fertur Apoſtolici flammea lingua chori.
Indus , Arabs, Medus , Gallus , Germanus , Etruſcus,
Anglus , Idumæus, Sarmata , Graius, Iber.
Et quicumque venit gelido de cardine , & vſto ,
Eoiſque plagis , occiduiſque , ſonus ;
Omnes FABRICIO concordi voce parentant;
Qui norat proprios reddere cuiq. ſonos.
Proh Superi ! quanta eſt Romana potentia, quæ nunc
Tot populis, & tot gentibus ora aperit.
Romanà verè nunc clauditur Orbis in Vrbe,
Cui tam multifido competit ore loqui.
Roma caput Mundi fuit hactenus, at mage Mundus
VRBANO dici Principe Roma poteſt.

EIVSDEM.

Fontanæus Buccardus Pangloſſiæ autor

Noſcere lector aues hæc qui congeſſit in vnum ?
Muſarum hic FONTIS nomen & ORIS habet.

ΠΑΓΓΛΩΣΣΙΑ.

EPIGRAMMA CHALDAICVM STRANGHELVM

ABRAHAMI ECCHELLENSIS MARONITAE

ܒܒܘܣܡܬܐ ܕܟܠܢ

ܐ

ܐܘ̄ ܠܟ ܒܘܬܐ ܐܒܪܐ ܦ̇ܪ̇ܫܬܐ

ܡܢ ܒܝܬ ܐ̈ܢܫܐ ܘܫ̈ܒܝܠܝܟ ܠܬܫܐ

ܒ

ܠܗ ܠܦ̇ܪ̇ܫܬ ܐܝܟ ܦ̇ܪ̇ܫܬ ܐܪܐ

ܘܠܗܘ ܕ̇ܪ̇ܫܢ ܗܘܐ ܕ̇ܐܪ̇ܫ

ܐܪܐ

ܐ

ܐ̇ܚܐ ܐܪܐ ܐܬܘܒܐ ܕܝܢܐ

ܕܗܘ

ܕܗܘ ܒܫܡ ܦܪܫ ܠܗ

ܘܓܠܐ ܕܢܒܝܐ

ܡ

ܐܢ ܠܡ ܦܪܫ ܠܗܐܒܗܐܗܘ

ܕܦܐܫ

ܘܟܠܟ ܠܗܐ ܕܗܐܐܒܗܬܫܒ

ܐ

ܦܪܫ ܐܡܫܝܘܬܐ ܕܒܬ

ܐܝܠܒܐ

ܘܠܝܫ ܒܡܒܫܐ ܕܒܬ

ܐܫܘܪ

ܝ

ܐܩܘ ܕܩܝܢ ܠܡܒܗܐ ܢܫܘ

ܠܠܫܠ ܕܠܗ ܐܠܗ ܩܘܐ

ܒܫܘܒܫ

ܐ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

EPIGRAMMA CHALDAICVM.

EIVSDEM.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

EPI-

EPIGRAMMA SYRIACVM.

EIVSDEM.

ܡܢܘ ܗܘ ܕܒܪܐ: ܕܐܝܟ ܫܡܫܐ: ܒܥܠܡܐ ܢܗܝܪ:
ܘܒܚܟܡܬܐ: ܐܠܗܝܬܐ: ܒܟܠ ܐܢܫ ܐܬܝܕܥ:
ܐܠܐ ܟܦܢܐ: ܟܠ ܘܠܐ ܡܕܡ ܟܣܝܘ: ܐܠܐ ܐܬܦܫܩ:
ܒܗ ܕ ܡܠܟܘܬܐ: ܘܟܡܝܘܬܐ: ܫܡܥܬܐ ܫܡܥ:
ܘܠܐ ܢܬܟܠ: ܒܫܡܝܐ ܟܠ ܐܪܥܐ: ܒܫܡܝܐ ܐܘܫܪ:
ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ ܠܗ: ܕܐܚܟܡܬܐ: ܟܫܪܐ ܐܦܪ:
ܘܐܝܟ ܗܘ ܘܫܡܥ: ܡܢܗ ܘܫܡܥܘ ܟܠ ܐܢܫ ܒܟܢܫܝܢ:
ܘܢܫ ܡܫܒܚܢܘܬܗ: ܥܠܝ ܐܪܥܐ: ܒܟܠܗܝܢ ܟܢܝܢ:

ELOGIVM TARGVMICVM.

ATHANASII KIRCHERII FVLDENSIS S.I.

ההוא דבכוכביא שמשא
עיזרעלמא
וההוא דבעוף שמיא שמיה
פרס
הונא נברא רב וחכים
בעלמא
בבני דחכמתא שמיה פרץ

CAR-

CARMEN HEBRAICVM

IOANNIS BAPTISTAE IONAE GALILAEI.

היום שיחי מרי
אספוד בלשון עברי
על נקולופברי.
כי נקרב יום מותו:
איך כסה הארץ
גשמו של בן פרץ
צילו רצכפרס
קודר זיו צורתו:
שלםשבשלמים
נכר בין האומים
ארם ישר תמים,
היה באמונתו:
יאמר כל מאמין
אפשר כי פה יטמין
עפר איש בו כל מין
חכמות אל מרעיתו:
לבן

לכן כל הלשונות
ישאו לו תחינות
לאל בעל חנות
ירחם על נשמתו

DODECASTICHUM SAMARITANUM

ATHANASII KIRCHERII S.I.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

EPIGRAMMA ARABICVM.

ABRAHAMI ECCHELLENSIS.

المّا بفارس ثم قول لقبره.
اسقتك الغوادى مربعا ثم مربعا.
يا قبر فارس كيف واريت جودة
وقد كان منه البرّ والبحر مترعا.
يا قبر فارس انت اول حفره.
قد خطت للسماحة مضجعا.
لكن حويت الجود والجود ميت.
فلو كان حيا لكنت ضقت حتى تصدعا
فتى عيش بمعروفه بعد موته.
وذكره فى فوادك دايماً يقرعا.
لان جوده بالانام جميعها.
كالسيل ابقى بعد مجراه مرتعا.

ELOGIVM PERSICVM
PETRI A VALLE-ROMANI.

که ازهمه اطراف جهان بچیز بدیع کثیر
وکتب بی عدد درکل جنس حکمت
بهرزبان بوبشته باکوشش وکار بار عظیم برگزید
واشاند اجمع کرده دردو کتبخانه خودش که
بوستانی فضلیت گلستانی مروت بود

برای بهبود عامه طالبعلما

بزین وافزایش علوم عالمرا بخشش داده است
اکنونکه ازمسکن فانی بوطن باقی انتقال فرموده
چون امید توان داشت موافق نیکوکاری وی

بروضه رضوان خرامید

لایقست که همه بلد دنیا باهر تفاوت لغاتشان
تعریف بکنند تکریم وتعظیم بنمایند

CAR-

CARMEN TVRCICVM

ABDALLAE CORELII HIERAPOLITAE

پاريس دنيادة فخر عالم ايدى . كمالده وعلمده
مفرد ايدى .
وهم دين اوغورنه نلرايلدى . ادمرن بروكندوكبى
ادم كلمدى .
وهر كمالدن خبردار ايدى . نجودن وصرفدن
وتوحيدته ماهر ايدى
دنياده براديب قلمذى . كه شانيته تورلو قصيدهلر
سويلدى .
جمله مزچنسه كرك . اما پاريسك كمالى انغلسه
كرك .
دور عالمده كيمسنه باقى قلمز . جهانده فعل خير
كرك
عالمده جهد ايليوپ . خدا حضورنده مسرو
كيمسه كرك
خصوصا فاعل خير ايدى . اميزدركه جنتده مقيم
قلسه كرك

ENCOMIVM GEORGIANVM A. KIRCHERII.

რას ტყუი იმას მეალი და გირსი ივზო-რება
და რას ტყუი სლირი იკ სრყულა გელო-ანი ։
და სიყზრნმ სჩალი ივნს გირსას რა ჭატიფეყ
ლი კო-მლი ჯნა .

CAR-

CARMEN AETHIOPICVM.

ASFA-MARIAE AETHIOPIS.

ወናሁ ፡ ጸሐፍኩ ፡ በከመ ፡ ሰማዕኩ፡ ለኵሉ ፡ ኄራቱ ፡፡
ዘእግዚእ ፡ ኒቆለዎስ፡ ዘፔሬስ ፡ በእንተ ፡ ክብረቱ ፡ ወኂሩቱ ፡፡
በእንተ፡ ትሩፋቱ ፡ ወጥበባቱ ፡ ወበአእምሮቱ ፡፡
ወባሕቱ ፡ እንዘ፡ ኢጸሐፍኩ ፡ በእንተ፡ ክብረቱ ፡፡
አላ ፡ ከመ ፡ ኢይትረሳእ፡ ለዓለም፡ ዝክሩ ፡ በበ፡በሐሬ ፡፡
እስመ፡ በእንተ ፡ ዘገብረ ፡ ሠናይ ፡ ግብር ፡ በተግባሩ ፡፡
ኧንክስ ፡ አዲሂ ፡ ይደልዎ ፡ በኵሉ፡ አቢያተ ፡ ክርስቲያናት ፡
ለንፍሱ፡ ይዝክሩ ፡፡
እስመ ፡ ውእቱሂ ፡ አቢይ ፡ ተዝካር ፡ ገብረ ፡፡
ዘኢይትረሳዕ ፡ ለዓለም ፡ ወትረ ፡፡
እስከ ፡ የሀልፉ ፡ ሰማያተ ፡ ወምድረ ፡፡
በብዙኀ ፡ ገኦራት ፡ ቤተ ፡ መጸሕፍት ፡ ገብረ ፡፡
ወዘገበ ፡ መዝገበ ፡ መጸሕፍት ፡ መንፈሳዉያን ፡፡
አኮ ፡ ኢዘገበ ፡ መዝገበ ፡ ምድራዉያን ፡፡
እስመ ፡ አእሚሮ ፡ ከመ ፡ ይርከብ ፡ እሴተ ፡ በሰማያት ፡፡
በእለ ፡ እለት ፡ በእውደ ፡ ፍትሕ ፡ ቅዉምት ፡፡
አዲሂ ፡ ኵሉ ፡ ሰብዕ ፡ ይደልዎ ፡ ገቢረ ፡ ከማሁ ፡፡
ለነኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይፈኑ ፡ ምሕረቶ ፡ በላዕሌነ ፡፡
በላዕለ ፡ ቤተ ፡ ክረስቲያን ፡ ቅዱስት ፡ ሮምያዊት ፡ አምነ ፡፡
ወበልዕለ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳስነ ፡ እግዚእ ፡ ኡርባኖስ ፡ ሳሞናይ ፡፡
ወይስመሩ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ እሉ ፡ ቡራኬያት ፡፡
ወእቱሂ ፡ ይኵነነ ፡ ተንበሊ ፡ በሰማይ ፡ አሜን ፡ ወአሜን ፡

TRI-

TRISTROPHVM COPHTVM

ATHANASII KIRCHERII.

Ⲡⲓⲙⲉⲧⲣⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉⲅⲩⲡⲧⲓⲟⲛ

Ⲛⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲛ ⲥⲉⲛⲁⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ
Ⲙⲟⲅⲓⲥ ⲙⲟⲅⲥⲓ ⲥⲉⲉⲣⲉⲩⲕⲧⲣⲓⲍⲓⲛ
Ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲟⲩⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ Ⲭⲁⲣⲁⲕⲧⲩⲣⲟⲥ
ⲛⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲡⲉϥⲉⲡⲉⲛⲟⲥ ⲛⲓⲙⲉⲩⲣⲧⲩⲣⲥⲟ
Ⲫⲁⲓ ⲁⲙⲟⲩⲉⲃⲟⲗ ⲛⲓⲍⲁⲧ ϧⲁⲛ ⲟⲩⲥⲟ
ⲫⲓⲣ
Ⲇⲉ ⲛⲓⲁⲛⲁⲙⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲇⲓⲁⲥ ϩⲉⲛ ⲙⲟⲭⲓⲣ
Ⲫⲁⲓ ⲁⲙⲟⲩⲉⲃⲟⲗ ⲛⲓⲛⲟⲩⲃ ϩⲉⲛ ϯⲁⲣⲁ
ⲃⲓⲁ
Ⲇⲉ ⲛⲓⲗⲓⲑⲟⲥ Ⲇⲉ ⲛⲓⲙⲁdⲅⲁⲣⲓⲧⲏⲥ ϩⲉⲛ
ϯⲁⲥⲓⲁ
Ⲉϥϣⲱⲡ ⲁⲅⲉⲣ ⲛ̀ⲧⲟϥ ⲛ̀ⲧⲁⲑⲁⲛⲁⲥⲓⲁ
Ⲉⲓⲡⲇⲏ ⲛ̀ⲧⲟϥ ⲫⲩⲗⲟ ⲛ̀ⲇⲓⲇⲁⲥⲕⲁⲗⲓⲁ
Ⲇⲉ ⲛⲁϣⲱⲡ ⲛ̀ⲧⲟϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲁⲛⲧⲟⲛ
ⲉⲛⲕⲱⲙⲓⲟⲛ
Ⲇⲉ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲙⲟⲩ ⲓⲛⲱⲛϩ ⲉ̀ⲱⲛⲓⲟⲛ

EPITAPHIUM GRAECUM VETUS

IO. BAPTISTAE LILII CAMERTIS.

ΣΤΕΨΟΝ . ΞΕΙΝΕ . ΡΟΔΟΙΣ . ΤΥΜΒΟΝ . ΚΑΙ . ΤΕ
ΦΡΑΝ . ΑΚΡΑΤΩΙ
ΠΑΣΣ . ΟΙΝΩΙ . ΜΥΡΝΗΙ . ΒΑΛΣΑΜΑ . ΚΙΡΝΑ
ΜΕΝΟΣ
ΕΙΑΡΟΣ . Η . ΓΑΡ . ΕΓΩ . ΓΕ . ΔΙΗΝΕΚΕΩΣ . ΑΠΟ
ΛΑΥΩ
ΟΥΚ . ΑΠΩΛΩΛΩΣ . ΑΛΛ . ΟΥΔΑΣ . ΑΜΕΙΨΑ
ΜΕΝΟΣ
ΜΗΔΕΝ . ΜΟΙ . ΓΕ . ΠΑΛΑΙΑΣ . ΧΑΡΜΑ . ΠΑΡΗΛΥΘΕ
ΖΩΗΣ
ΚΑΙ . ΦΙΛΟΜΟΥΣΕΙΝ . ΓΑΡ . Τ . ΕΣΤΙΝ . ΕΝ
ΗΛΥΣΙΩΙ

VERSI POLITICI GRAECI RECENTES

ANDREAE EVIPHANII CHII.

ΔΕν ἐλογιάσασιν σοφὰ οἱ παλαιοὶ νὰ πῦσιν,
Πῶς δύο ἥλιοι δὲν μποροῦν σὸν κόσμον νὰ βρεθοῦσιν.
Ἐπειδὴ μοῦ προβάζουνται δύο μὲ φῶς καὶ κάλλος,
Ὁ πρῶτος ἦν ὁ ὑλικὸς, καὶ νοητὸς ὁ ἄλλος,
Νικόλαος Περέσιος, Φαβρίκιος νομασμένος
Ἄνθρωπος πολυφήμιστος, παντοῦθεν ξακουσμένος.
Μόνος σὴν φρονημάδαν του, ἄξιος σὴν βουλήν του,
Ἄκρος σὴν καλοσύνην του, καὶ ἄγιος εἰς τὴν ζωήν του.
Σύνοψις τῶν ἐπιστημῶν, τιμὴ τῆς πολιτείας,
Κῆπος χρυσὸς τῶν ἀρετῶν, στέμμα τῆς καθ᾽ ἀξίας.
Ὁ ὑλικὸς μὲ ταῖς λαμπραῖς ἀκτῖνες του φωτίζει,
Ὅλον τὸν κόσμ᾽ ἀπὸ μακρὰ, καὶ ὅλον τὸ πᾶν πλουμίζει.
Καὶ ὁ νοητὸς Περέσιος μακρὰ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν
Μὲ ταῖς ἀρεταῖς του ἐφώτισεν τὴν πᾶσαν ἐπαρχίαν.

Τὴν Δύσιν, τὴν Ἀνατολὴν, Ἄρκτον, καὶ Μεσημβρίαν,
Εὐρώπην τε, καὶ Ἀφρικὴν, Ἀμερικὴν, καὶ Ἀσίαν.
Ἐκεῖνος μὲ τὴν λάμψιν του στὶς τὸν θωρισμοῦ θαμπώνει,
Καὶ τοῦτος τῆς τὸν μελέστου θάμπος, καὶ σκότος δώνει.
Ἐκεῖνος μὲ τὴν ζέστην του, καλὰ καὶ μὲ στὰ νέφη
Τὰ χόρτα, καὶ τὰ μέταλλα, κ᾽ ὅλα τὰ ζῶα θρέφει.
Καὶ ἐτοῦτος ὅλον ἔθρεφεν μέσ᾽ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν,
Μὲ τὴν ἐλευθερίαν του σοφῶν τὴν πολιτείαν.
Ἐτούταις του ἡ ἀρεταῖς, καὶ ἐλευθερία του ἡ τόση.
Μὲ δίκαιον τὸν ἐξίωσαν εἰς τὴν βουλὴν νὰ σώσῃ,
Ὅπου ἐπερελάμψασιν πλεῖον ἡ ἀρεταῖς του,
Ἡ δόξαις του ὑψώθησαν, καὶ ἔκλαμψαν ἡ τιμαῖς του.
Γιὰ τοῦτο νέον ἥλιον λαμπρότατον τὸν κράζω,
Καὶ ταῖς περίσσιαις του ἀρεταῖς ἀκτῖνες ὀνομάζω.
Στὸ ὕστερο ἐβασίλεψεν ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον
Σὰν ἥλιος λαμπρότατος, καὶ φωτερὸς ὁποῦτον.
Γιὰ ν᾽ ἀνατέλλῃ πάντοτε, καὶ νὰ λαμπροφωτίσῃ
Σὰν ἥλιος στοὺς οὐρανοὺς χωρὶς ποτὲ νὰ σβήσῃ.

EPIGRAMMA LATINVM

IO. BAPTISTAE LILII:

QVANTVS. IO. LATIAM. MVSARVM. PLANCTVS AD. VRBEM
DVM. FLET. ROMA. SVVM. DENVO. FABRICIVM
NEC. SOLVM. HVNC. GRAIAE. LVGENT ITALAEQVE. CAMOENAE
SED. QVANTVM. IN. TERRIS. VSQVAM HABET. AONIDVM
NEMPE. QVIBVS. VIVENS. TAM. LARGE. FA VERAT. IPSE
AMISSO. HAE. GAVDENT. SOLVERE IVSTA. VIRO
ATQVE. AGITE. O. DIVAE. GRATEIS. SIC REDDITE. NAMQVE
VOS. OPERAE. PRETIVM. AB. IOVE PATRE. MANET

ELE-

ELEGIA LATINA

S. S. G.

ITe, ſed abruptim, & dempto ſuſpiria fine:
Lugubris æterni cauſſa doloris adeſt.
Ille inter Themidis primus PERESCVS alumnos,
Et Themidi, & nobis vſque dolendus obit.
Præcipe funereos iuris Dea, præcipe cantus,
Extincta eſt oſtri luxque decuſque tui.
O nimiùm faciles doctos euertere Parcæ,
Cur legitis ſæuà tam ſacra fila manu?
An, niſi qui dignus Pylijs albeſcere canis,
Inuidiæ veſtræ victima grata venit?
Aequiùs in rudium cœtus, & pondera terræ;
Aequiùs in ſontes ſæuiat iſte furor.
At breue docti æuum eſt; ignaui longa ſenectus,
I nunc & Themidem, Pieridaſque cole.
Ipſa Themis nulli ſecurum prorogat æuum:
Nulli Pieridas fas coluiſſe diu.
Scilicet ingenium vitæ dulciſſima lima eſt;
Quò magis excolitur, promptius illa perit.
Quid toga Briſſonium; quid Fabrum purpura iuuit?
Quid ius egregio profuit Alciato?
In cineres abijt Budæus: teque Sigoni
Sub modico exanimem marmore terra tegit.
Terra tegit manes doctrinà, oſtròque decoros,
Quos PERESCE inter puluis, & vmbra iaces.
Hoc ſtudij pretium? ſummæ hæc ſunt præmia mentis?
Hoc meruit ſaxo gloria tanta premi?
Crudeles Parcæ! longùm ignorantia viuit:
Cur docti fato deteriore ſumus?
Dignus erat multis PERESCVS viuere ſæclis,
Florere æterno tempore dignus erat.

Mors tantum inuidit terris decus. Oſſea forma eſt,
Moribus & ſtudio qui modo clarus erat.
Ecquis io Superi, poſthac obſcura recludet
Seu veteris Romæ, ſeu monumenta Phari?
Ecquis io dicet, quot libra, quot amphora partes,
Quot cyathus ligulas, quot capit vrna modos?
Pondera quis referet fluidorum iuſta liquorum:
Aut quali librà pendere ſicca datur?
Quis nos Romulidum menſuras rite docebit:
Quod Danaum myſtrum: quæ fuerit Cotyle?
Abſtulit hæc ſecum manes PERESCVS ad imos,
Quin & eò lacrymas deferet ille meas.
Ite graue officij lacrymæ genus: ite dolores:
Vana ſed æqua meæ pignora amicitiæ.
Hoc ſaltem liceat defuncto impendere munus:
Et ſenſum, vel ſic, ſignificare meum.
At vos Elyſiæ qui vallis prata tenetis;
Prata immortali debita regna viro;
PERESCVM accipite, & ſanctis aſcribite turmis.
Haud melior veſtros auxerit vmbra choros.

DISTICHVM CHRONICVM

HONORATI BOVCHE PROVINCIALIS.

TertIa LVX qVa ſe CanCro faX eXtV-
LIt orbIs,
PeIresCV SeXtIs ContVMVLaVIt
AqVIs.

Obijt Aquis Sextijs, die Iouis 25. Iunij
an. 1637.

CAR-

CARMINA ITALICA

TRIVM POETARVM FLORENTINORVM.

D'ALESSANDRO ADIMARI.

O NICCOLA il morir prezzo è douuto
All'hore della vita immenſe, o corte;
Ogni huomo al naſcer ſuo compra la morte:
Ma quando piace a Dio paga il tributo:
Sol vantaggio ha colui, che quì viſſuto
Di guadagnar co'l ſuo talento ha ſorte;
Perche l'Erario eterno apre le porte
Eguali al merto ond'è ciaſcun viſſuto.
Tu ch'hai nel tuo Muſeo Febo alloggiato;
Se grazia apporta grazia, ò Fabro accorto,
Ti ſe'l albergo in quei ſuoi tetti alzato.
Oh bello entrar con tanti pregi in porto!
Tu precorri l'inuidia, il tempo, e'l fato;
E cominci la vita hor che ſe' morto.

Vedaſi nel principio dell'Oratione, vn'Ode dell'iſteſſo.

DI MICHEL' AGNOLO BVONARRVOTI.

S Eggaſi incontro a me, ch'humil mi corco,
Vate diuin ſoura eleuato trono;
Sciolgaſi lingua, il cui poſſente ſuono
Vaglia a ritor nuoua Euridice all'Orco.
Verità, che ſotterra ha ſpeſſo albergo,
Mi ſi diſcopra, ſgombri ammanti, e veli,
E ſerena m'inſpiri, e mi diſueli,
Dubbio fra le cui tenebre ſommergo.
Ella a cui nè virtù terrena, o diua
Può ſe non figlia ſua ſeder ſeconda,
Dicami a che, ſu la Caſtalia ſponda,
Soſtien che menſognero huom canti, e ſcriua?
Perche giganti monti apporre a monti;
O fare emula al ciel ſaſſoſa mole;

E le

E le redini d'or ritolte al Sole
Mal tarreggiar le vie del ciel Fetonti?
Perche riuolto alle Beozie riue,
Aſcolto d'Anfion riſonar cetra,
E veggo a queſta quella vnirſi pietra,
Et aſſembrarſi in vn fiere laſciue?
MERAVIGLIE deformi, imagin ſtolte
Di chi Bacco allettò, fè prigioniero
Morſeo obblioſo, che mal fido al vero
Le menti ingombra d'atre nebbie, e folte.
Dolce mi s'apre, che luſinghe falſe
Pie ſue matrigne alcuna volta ponno,
Cantando a lei conciliare il ſonno,
Quando ſtanca ſentier tropp'alto ſalſe.
Se finte larue, e imaginati ſpettri
Pur d'oro cinti, e d'alme gemme adorni,
Mi colman di liquor le tazze, e i corni;
Aurò men cari i prezioſi, elettri?
Virtude, inuido'l Sol, più di lui ſplende,
Cade in mirarla della mente il guardo;
Si come occhio mortal debile, e tardo
Al Sol ſenza alcun ſchermo non aſcende.
Si ch'io poſſa ſtupir di ſua bellezza,
Onde inuaghito io la più curi, e pregi,
Cingamiſi virtù d'aurati fregi;
Gemma ch'oro circondi ognun più prezza.
Volle tal ora, al vero amica penna,
Precipitar ſuperbi, opprimer empi,
E fondò in Pindo alla vendetta Tempi,
E'n cima alzouui alla Giuſtizia antenna.
Ma la medeſma per contrarie tempre,
A chi prode ſudò poſe alta ſede,
All'Alme glorioſe acceſe tede
Su baſe d'oro, ond ei ſplendeſſer ſempre.

INSE-

INSEGNATRICE in ſu le ſalde ancudi
Di gloria or raffinò ſenni, e intelletti,
Maeſtra colorì, ſentenze, e detti,
Per ſoaue ammollir l'alme più rudi.
Ne quì ti gioui il piè portar lontano
A ritrouarla ſu'l Parnaſo antico;
Proua inuitta ti fia di quel ch'io dico,
L'Allor, che Dirce inonda in Vaticano.
L'Alloro, oue fan l'Api eccelſo il nido,
E di nettar diuino adeſcan l'Alme,
L'Alloro ond'alme oliue, inclite palme,
Cedono in riua al Simoenta il grido.
QVANDO d'Apollo il generoſo figlio,
Per tanta impreſa auualorò la cetra,
E ſaette le note, e'l ſen faretra,
Dolce ammollì l'irrazional conſiglio.
Chi non ha d'atra nebbia il guardo inuolto,
Scorge qual lume appo criſtallo, o vetro,
Che ſotto'l vel d'vn miſterioſo metro
Il volgo amò ferir barbaro, e ſtolto.
IN LVI che torpe ſonnacchioſo, e lento,
E tien nel limo i mal proteſi nerui;
In quei, che contro al vero erran proterui,
Od han la fronte oltr'alle nubi, e'l vento.
In chi dell'oro altrui ſete, e del ſangue
Proua ineſplebil ſempre ognora auuampa,
Tal fiſſe di virtù poſſente ſtampa,
Che ben cangioſſi in buom leone ed angue.
Con arte eguale il gran PERESCIO appreſe
Sopporſi al piè dell'ignoranza il collo,
E nuoua prole, e pio germe d'Apollo,
Belue, onde'l mondo è pien, far miti inteſe.
E con la lira di virtù concordi,
Fè sì ſoaui riſonar accenti,

Che

Che quei ben dir ſi ponno animi, e menti,
Opra Circea, ch'al modular ſur ſordi.
Ma s'egli auuien, ch'in me ſaetta ſcocchi
D'amica di valor ſaggia domanda,
Qual de ſuoi vanti piume alte piu ſpanda,
Nembi di gloria più fecondi fiocchi.
Attratto'l ciglio affiſerò'l penſiero,
E'n picciol giro anguſtierò la mente,
Figlie ed ancille ſue ſperte, ed intente,
Cura, e ragion mi tracceranno'l vero.
Vedrommi incontro altere Arte, e Natura,
Variegata quella accinger veſte,
L'altra di fiori, e gemme in vn conteſte,
Tempeſtar ſtola candidata, e pura.
D'oro l'aringo aſceſa or l'vna, or l'altra,
Il PERESCIO ferir d'alta querela,
Che ciò che'n ſen di peregrin più cela,
Ei ſcopra al mondo con la viſta ſcaltra;
Anzi il PERESCIO coronar di gloria
Che ciò che'l Mondo di natura, e d'arte
Non ſeppe vuquanco, ei vede, e poi'l comparte;
E danne al mondo vn'ammiranda ſtoria.
Ma ſguardo, che poco oltre i raggi ſtende,
Mal ſcorge i fior de gli eleuati monti;
Torbido ingegno in dir de'chiari fonti,
La limpidezza lor turba, & offende.
Sceuri i ſuoi vanti con gli occhi lincei
Chi virtù amando, e i ſuo'diui teſori
Può virtù coronar d'Oſtri, e d'Allori:
Queſto diè'l Cielo a BARBERINI miei.

DI FRANCESCO ROVAI.

TV parti ò FABRI, & all'empirea ſfera
 Partendo inalzi vn glorioſo volo,
E noi quì laſci addolorata ſchiera,
 De' tuoi gran pregi a contemplar lo ſtuolo.
Sento narrar, che tè naſcente accolſe
 Virtù canuta in luminoſa ſede;
Che la gloria le faſce al ſen t'auuolſe,
 E'l petto di Sofia latte ti diede.
Da quel candor che lieto indi ſuggeſti,
 Traſſe la mente i candidi coſtumi;
Stupì Natura, e diſſe: agguaglia queſti,
 Benche mortal, nell'innocenza i numi.
Corſero vnite al tuo facondo labro,
 Le gratie ſparſe in ogni dotto inchioſtro;
FABRI tu foſti vn'ammirabil fabro:
 Ond'Atene rinacque al ſecol noſtro.
Vennero a te, non da gli orrori Alpini,
 Le fere, i ſaſſi, e gli arbori ſeluaggi;
Ma rapir l'alme i detti tuoi diuini,
 E furon preda tua gli huomin più ſaggi.
Poſcia dal Gange, e dall'aduſte arene,
 Le gemme aueſti obbedienti, e gli ori;
Ti diè l'Iſtro neuoſo, e'l Boriſtene
 Congelati in criſtallo i ſuoi ſtupori.
Perla, o corallo entro al vermiglio mare,
 Così rara tal or forma non prende,
Che più ſtrana ricchezza, e ſingolare
 Non habbian l'vrne, ond'il tuo tetto ſplend.
Quiui Fidia, & Apelle alteri vanno,
 Non tocchi ancor dal volator crudele;
Et ad onta di morte oggi pur ſanno
 Dar vita a i marmi, e far parlar le tele.

Per l'eſtinto Fetonte in pianti amari
Stillanſi l'ambre a quelle mura intorno,
E par che quinci a ſfauillare impari
Riſo, ch'addoppia i ſuoi fulgori al giorno.
Luce ſei tu delle memorie oſcure,
Sol degl'ingegni; e la natura e l'arte,
Segni, piante, medaglie, armi, e pitture,
Fin dal ſecol di Pirra a te comparte.
Fogli più cari, e più ſcrittor ſourani
Piſiſtrato non hebbe, o'l Filadelfo,
Quanti n'haueſti, onde ſuelando arcani
Gli oracoli vinceſti anco di Delfo.
Tu d'alberghi oſpitali, e d'aurei manti
Palla copriſti, e la mendica Euterpe:
Quindi vn vanto immortale orna i tuoi vanti,
Et Allor ſempiterno al crin ti ſerpe.
A che dunque bagnar tomba sì bella,
Vergine Clio, d'intempeſtiuo pianto?
Viuo è'l gran FABRI; & io ſua nuoua ſtella
Nel cielo adoro, e le conſacro il canto.

CARMEN PROVINCIALE VETVS

FEDERICI VBALDINI.

Mon meſtier es qu ieu dei lauzar los pros:
Car en Romanz viulan dous, e plaſens,
Dreitz & razos es qu'ieu trob ar de vos.
De vos preſans Peires,
Qu'ab cor gentil renoeler creies
Las rymas, qu en la Cort d'Amors chantet
Peire, & Arnaut valens,
Guillems, Giufre, Reambaut, e l bos Folquet.
Mas ieu m rancur e plor, ſe vai chantan,
Veien vos mort dauan;
E morta ab vos prodeſa e gent ſaber.
Ieu peraſo perdutz ai mon meſtier.

ODE

ODE PROVINCIALIS RECENS
HONORATI BOVCHE PROVINCIALIS.

HO! *qu'es' iſta ben vertadiè,*
Aquel aſterlot què diſiè,
D'vno paraulo ben ſeguro,
Qu' ana queſt an veirian venir,
Vno maleirouſo auenturo,
Quun grand homè deuiè mourir.
Et qu'un Eſcluſſi de ſoleou,
Aſſuremem ſenſo belleou,
N'en deuiè deſolar la terro:
Emplir tout lou mondè de plours,
Lou ceou de greſlo, & de tonnerro,
Et leys homes de grands dolours.
Creziou en boueno verita,
Que ço qu'aquel auiè canta,
Fouſſo vno meſſongeo, vno nouo:
Mais haro vezi que de freſc,
Da queou dirè nen fa la prouo,
MICOLAV FABRY DE PEIRESC.
Certes non me trompy pas ren:
Car nya res que non ſçachè ben
Qu'homè ero aquel incomparable.
Deſpity iusquey plus brutaux,
Si non diſon qu'es veritable,
Qu'ero vn dey plus grands dey mortaux.
Ley Medecins, & Oratours,
Ley Philoſophos, & doctours,
Lou confeſſauon per ſon Meſtre:
De tous el ero conſulta,
Commo ſi tous lou crezien eſtrè,
L'oraclè de la verità.

Iamay ſes viſt plus curious,
Ny homè que parleſſo mious,
De touto ſorto de lengagy.
L'on cres en puro verita,
Que iamay ſes viſt perſonagy
Plus ſçauen de l'antiquita.
Tous ley ſagis communemem,
An dich tout haut publiquemem,
Que dedins noueſtrè Aix de Prouenço,
Tant qu'aqueou grand homè a viſcu,
Auian l'eſcholo de la ſcienço,
Et l'imagy de la vertu.
Sa façon, & ſon entregeant,
Ero ſi courtes, obligeant,
Qu'auiè quauquo ren que charmauo:
Sa façi auiè tant de douçour,
Que quiconquo deou s'approchauo,
Ero toqua de ſon amour.
Non es pas donc ſenſo ſuiet,
Qu'à tout lou mondè es a regret,
La grandour d'vno talo perto:
Non ſe ves ren qu'obſcurita,
Et de daou la terro es cuberto,
Quand lou ſoleou s'es Ecclipſa.

ODE GALLICA

SCIPIONIS DE GRAMMONT.

L'Honeur d'Aix & de la Prouence,
Et la merueille de ce tems,
PEIRESC l'ornement de la France
A fini le cours de ſes ans,
La Mort & la Parque en ſont gloire,
Come d'une inſigne victoire:

Mais

Mais ſon ſçauoir brauant le ſort,
Qui triompha de l'ignorance,
Triomphe auec plus d'apparence
Et de la Parque & de la mort.
Tout ce que l'art de la peinture
A de rare & de curieux,
Tous les threſors que la nature
Deſcouure ou deſrobe a noz yeux,
Eſtoit l'entretien honorable
De ceſt eſprit incomparable,
Pour qui les neuf Sœurs ont gemi.
La fatigue eſtoit ſes delices,
Le trop ſçauoir ſes plus grands vices,
Et le repos ſon ennemi.
Il ne charma iamais ſon ame
Si non de plaiſirs innocens,
L'honeur vain & le gain infame
Ne lui toucherent point les ſens:
Dans ſa grande magnificence
Qui fit tant d'eſclat en Prouence,
Vne de ſes ambitions
Fut, que ſa maiſon & ſa table
Seruiſt d'Aſile fauorable
Aux plus eſtranges nations.
La mort voudroit par l'inſolence
De ſes irreuocables loix,
Enſeuelir dans le ſilence,
De PEIRESC la vie & la voix:
Mais quand meſme la renomée
N'auroit point ſa gloire ſemée
Aux quatre coings de l'vniuers,
I'eterniſerai ſa memoire,
Affin que s'il meurt dans l'hiſtoire,
Il puiſſe viure dans mes vers.

Muſes mettez fin a voz pleintes,
Les pleurs no'nt point ici de lieu;
Emploiez des notes plus ſainctes
Pour celebrer vn demi Dieu.
Non qu'il veuille d'vn Mauſolèe;
Pour rendre ſa mort ſignalèe,
La pompe ni la vanitè.
Son merite fait quil reſpire,
Sans bronze, marbre, ni porphyre,
Au temple de l'eternitè.

ODE HISPANICA

SEBASTIANI TASSIS CARPETANI.

SI es Pyra, o cuna la Loſa
Dudo: que en el Mauſeòlo
De aquel que es Francès Apolo,
Guarda el cadauer piadoſa.
Vno y otro es miſterioſa;
Pyra, donde muerto yaze,
Con que al feudo ſatisfaze,
Que à ſer humano ha deuido;
Y cuna, contra el oluido,
Donde a nueua vida naze.
Porque en ſu muerte reciue
Nueuo ſer; cuna es la Pyra;
Adonde naze, aunque eſpira,
Adonde aunque muere, viue.
Que ſu ingenio le aperciue
Mas gloria, con mejor ſuerte,
Muriendo, pues nos aduierte,
Que con fama repetida
Immortalizan ſu vida
Los applauſos de ſu muerte.

Dicha es la vital accion
Primera de ſer viuiente;
Bien que el nacer, ſolamente
Es de morir occaſion.
Mas en quien con ambicion
De gloria ſabe adquerir
Aun muerto, nueuo viuir,
Mayor dicha viene à ſer,
El morir para nazer,
Que el nazer para morir.
Triſte el que inutil naciò;
Pues tanto ſu ſer occulta;
Que con ſu muerte ſepulta
Todo aquello que viuiò.
Nò aquel que ſe vinculò
En la fama: inuidia das,
O tu dichoſo que eſtàs
Immortal por varios modos,
Viuo en la vida de todos;
Muerto en la tuya no mas.

ALFONSI DE SALAZAR.

DEla innupta Deidad, ſino conſorte,
Retrato ſi animado, v heredera
Prole, de eſtudio vniuerſal eſphera,
Polar luzero, de las ſciencias Norte.
FABRO conſtruye nueua Imperial corte
De la amena Caſtalia en la ribera,
Sus doctrinas ſon torres, y frontera,
La erudicicon ornato de mas porte.
Octaua es Marauilla, adonde el yaze
Mauſoleo, de aromas nido, adonde
Bate las alas, e immortal renaze.
Aſi a Mauſolo la vrna correſponde,
Aſi de ſu ceniza ardiente naze
Vnico el Fenix que la Arabia eſconde.

ODE LVSITANICA

PETRI GARSIAE FARIAS LVSITANI.

PYramides por tumbas fabricàraõ
Os Egipcios (reſulta da vaidade)
Buſcando no caduco a eternidade,
Que ſomente duròu quanto duràram.
Sepulchros em Coloſſos leuàntàram
Expondoos do tempo à crueldade,
Que de todos triumphou ſem piedade,
Por que ſobre a virtude nam fundàram.
Mas, diferente Pyra, & Mauſeòlo
Monſieur de PEIRE FABRO, em talento
Fabricou Obeliſco a ſua memoria;
Pois merecendo ſer Frances Apòlo
S'iſentou do commum eſquecimento,
E da morte paſſou a immortal gloria.

ELO-

ELOGIVM CANTABRICVM

GViçon onacn Iaube guſtiz emallea
Min guſtieen ta Iaquiſeen goraçallea
Vizcaitarrac eguitendau epitaſio au
Eguindigoçan meſedeen eſagueraan
Aren ainçinataſum venerablea arguiçean.

ODE BRITONICA SEV ARMORICA

FRANCISCI KIAN BRITONIS.

O Trou piuidic L'eun à madalez
E ma och aiſnay e touez en aiſlez
Ho corpff à ſo en douar yen
Que na vezo deuez ar varn
Ma vezo great da bep den
Monet da tremen en vn vro all.
Quement langaich à ſo er bet
Italien, Latin ha Grec,
Iſlanrd, Sauxnec ha Brezonec,
Och eux compſet en eur redec
E barz er Gallec dreiſt pepptra
Ez ouch bet, otrou, ar quenta.
Pa deu pep langaich ſo er bet
Do meleudy bede à ſteret
Ar Brezonec guella ma ell
A Lauaro e conouen.
An ay ho guellet och hoberiou
En deux ho lamet diuar an delliou.

CARMEN HIBERNICVM

LVCAE VVADINGI HIBERNI.

NICOLAS CLAVDI ſial an fear,
FABRI PERES da ngarthar,
Ab chombair leach riogha a nas,
Le gach ſaoi buan a chairdes.
Iomdha a ttiribb eolus air:
Mor a sheoid, mor a leabhair
Cheandach greibhillead do chuir
Teachda go horthar ndombair.

RHYTHMVS GERMANICVS

MICHAELIS DE LACO GERMANI.

OB ſchon der balſam vvurt Zerdruckt
Vnd in der fauſt Zermalen ,
Der Edle gruch bleibt unverruckt
Vnd vvurt vermerkht von allen .

Ob ſchon des Tottes blinde handt
Peireſcium ergriffen ,
So bleibt doch nach dem Tott bekant
Sein lob in allen ſchriften .

Ie mehr ihm druckt des grabes laſt ,
Ie mehr thuet herauſſ riechen
Sein groſſe kunſt die er gefaſt
In Latein und in Griechen .

Der groſſe gunſt den er bevvis
In gmain den glerten allen
Stelt uns fur augen ſein abris
Von Pallade gemalen .

Der hoh verſtandt thuet alle landt
Mit ſeinen gruch durchreiſen ,
Dem khan khein alter noch khein ſtandt
Nach ſchuldigkhait gnug breiſen .

EPITAPHIVM SAXONICVM

LVCAE HOLSTENII HAMBVRGENSIS.

WOrben in haſt
O fromder gaſt !
Brick doch din'yl ,
Vnd vvacht'ein vvyl ,
Schovv dyſen ſtehn
De vverd to ſehn .
Peires ligt hyr ,
Der doget Zyr ,
Der vvisheit ehr ,
De kunſt und lehr
Allein geacht
De em gebracht
To ſynem lohn
Ein evv'ge kron .
All'andre ding
Schetzd' he gering .
Gah nu und lehr
Dat vvare ehr
Van grafft und dodt
Hefft keine nodt .

CARMEN BELGICVM
EIVSDEM.

PEIRES, die ooſt en vveſt boecken van alle taelen
Met groote moeyt' en coſt teſamen heeft doen haelen,
Dÿe ouer land en Zee gaerd' aen de Franſe-ſtrand
VVat oudt Egipten-rÿck, en geheel Griekenland
Soo lang hadden verberght, en vvat Barbaerſche tyden
Onvvetenlich veracht ghevvorpen aen der ſyden,
Naer dat hÿ vant verderf veel'andre heeft bevvaert
Leght ſeluen van de Doodt vernyelet onder d'aert.
Peires vernyelet? Neen: de Doodt heeft ghen ghevveld
Te dempen onder d'aerd een ſoo vermaerden Held.
Peires, u'naem altoos onſterfflich ſal verblyuen
Soo lang Phœbus ſyn loop om ſvverelts cloot ſal drÿuen,
Soo lang den Ceder boog op Libans. top ſal groonen,
En Iordans dobbel hooft die ſchoone Palmen croonen,
Soo lang den Nÿl vliet aff by Memphis oude mueren,
Soo lang het Griex Atheen, end'heyligh Room ſal dueren,
Sal dueren uvven naem. In alle vreemde taelen
Sal men u'loff end'eer nar duyſent iaer verhaelen.

CARMEN DANICVM.
HANNIB. S. EQVITIS DANI.

PEIRESCH er dòd. Lærdom klager
Himlens miſgunſt, ſom borttager
Sitt ſtoore hielp, ſitt dÿre skatt,
Och mÿrcker vvÿſdoms dag med natt.
Lands Ræt begræder Peireſchs dòd,
Huis raad och dom hiolpéd aff nòd
Fortrengdis ſag. Fattig och rÿg
Dend eene vvåar dend anden lÿg.
Hvver mand ſom hòrdtt aff Peireſchs naffn
Maa vviſt bekiend'att ſaadan ſaffn
Gaar offvver vverden med ſtoor faartt,
Och ſchrÿger, Peireſchs dòd er haard.

ELEGIA ANGLICA SIVE BRITANNICA.

TEl cruel Death (if reaſon be in death)
Vvhat reaſon had thee ſhorten this deare breth
Vvhich heere expir'd hath taught, if not our feet
At leaſt our nimble ſighs to follovv it?
Perhappes thou vvilt pretend 't vvas curteſie
To our faim'd Aix, vvhos name vvhen thou did'ſt ſee
And glory firſt from ſoueraigne vvaters ſprung,
You careful to reſtore that glory flung
A ſhaft at him from vvhos vvounds ſource might riſe
Th' eternal ſprings that flovv from our ſad eyes.
And vvas ther no vvay elſe rash death t'aduance
The name of Aix, but by undoeing France?
But ſtay, m ethinkes I heare death to declame,
Crie guiltleſſe of the fact, lay all the blame
On doting time pleading 'tvvas not his dart,
But that fel ſithe vvhich maſacr'ed this hart,
And vvel 'tmay be tymes peeuish age repin'd
And iealous grevv leaſt that ſo great a mind,
So large a ſoule, ſo uaſt a knovvledge might
Grovve ioint corriual in his kingdomes right,
Leaſt he (vvho's equal labors did impart
Art unto nature, nature unto art,
VVhos more then vvonder-breathing library
Made all antiquity ſeeme nouelty,
Vvho, time'sleſt ruler, truly made his ovvne
Both paſt and preſent ages ioin'd in one)
Should novv encroach on fieture. This is vvas
Made thee fond tyme shake thy dull bovver-glaſſe:
Yet See th'art gul'd novv his imortal ſtate
All thy ſlovve yeares come short to calculate.

EPITAPHIVM SCOTICVM.

IACOBI LOGANI SCOTI.

THis bliſſid ſoule inflammed uith faythhope and charite
Vhois vvorks and merits fulſil the vvorld, nou ſlyis intu his gloir
Thy name and fame, ſurvviuis; quhils bones on earth do lye
The Muſes mornes, b'ot vve thay name for euer ve adoir.

CARMEN SLAVONICVM SIVE ILLYRICVM

IOANNIS MIHAILOVICH BOSSENENSIS.

Крипост нєварсна ка воистба надходи,
Николу часна Клаеднаа походи :
куду Перешка насно просенталуіе
какосе чуіе .
Школиш сента овога потруси,
нер твога чента пуелнуча окуси :
лагахно летиа слаткости ваѧше
гдигод падаше .
Странам изванским показа сентлости,
меашим Босанским отвори мудрости :
народи сада липоти пиеану
писне слагану .

CARMEN RHVTHENICVM

GABRIELIS KOLENDAE LITHVANI.

Проч так ꙗснаꙗ свѣщіа мудрости
зникает
Проч Николаі тои земли свети-
ти нехает
спѣшитсꙗ ко престолу Божому
свѣтити
Бо таковій мир ꙗсности неможет
стерпити

CARMEN MOSCHICVM

IO. BAPTISTAE IONAE.

Hoi mijni , hto zamer ? Vſih cnut druzijna.
Ta hto zmozet tijm uſim ? Sam odijn . MIIKVLA ?
A hdcz zywet ? Vnebi Boha hoſpodijna.
Bo zemla ioho matij , hodnaia nebula.

EPI-

EPIGR. POLONICVM SIVE SARMATICVM

MARTINI FLORIANI VVCISLINSKI.

CIalo tylko à koſci ziemi oddaiemy,
Gdy więc Naturze trybut powinny placiemy.
Cnoty grob nieobeymie. Ta CLAVDIVS slynie,
Tego wludzkiey pamięci Madroſc nie ʒaginie,
Dla ktorey, ʒà zmarlego iz niębedʒie miany?
Nie umrʒe kómu, wſʒyſtek Swiat mieſʒkanie dany.

CARMEN LITVANICVM SIVE ALANICVM

BENEDICTI PIETROVVITZ.

NVmire CLAVDIVS, vns wiena Muzu Mayle
Lizuwiu garbe, ſcieſtes wyſokios priuaile
Kayp dalgis kierta zolu, vira iſſmintinga
Pakirta ſmertis kuna CLAVDIA Nubutinga
Imk ſmerti CLAVDIO, ka dawe iem Fartune
Mokſla garbes neimſi: Garbe neſek kuna.

ODE HVNGARICA SIVE HVNNICA

MICHAELIS EH LERŠVARDAIENSIS.

O Gioni o ruſegek ſrep lako terhaza,
Tris liliomoknak cíllagro veghaza,
Francia kiraly nak huldolt tartomanniæ,
Cloris Iſten Aſrony riragos hajlekja.

Fordi-

Fordiczad banatra regi oromedet,
S. Fekete fatiollal fedezdbe ſrinedet,
Siralmas iaj ſrokakal toleſeel be fule det,
Suru konij hulaſſal araſrad tremedet.
El eſet orſragod hatalmas ozlopia
K.ralyod kertenek egik liliomia
El eſet koronad tundoklo giemantia
PEIRESI miklos Doctorok cillagia.

CARMEN ALBANIENSE SEV EPIROTICVM

DANIELIS CORTESII.

SCerbeſe himiri hisćte na ringraƐiome
Atà ce ben mirè ghidhue cusćtù hisćtè
Ɛoti NICOLO' ce beri mirè ghidhue
Asćtu vete iemi baiture na te
RingraiƐiome atà edhue na me
Gliꝺcha dhenè.

ELOGIVM INDICVM BRACHMANICVM

IOSEPHI MENESII BRACHMANI.

NICOLAVA CLAVDIACHA FABRI DI PIERSE,
Sagalle ſiſtichà zantà hounù zantacha,
Anì ſachattim zanauaència, Anì baſancia opareach.
Zante Bamàn Orientali Indiece
Ta cha ho manu charitati.

ELOGIVM IAPONICVM.

XVijn core uo' Coxirareio to uoxerároeta nijottè uò xijo Xaita gauaide narano, corè moxi faijme to conofò PEIRESC Caxicofito, chije ſaicacu ioni coieta Vogotaixet ni xony tate malçurareta core lenxu iori ataie cudaſareta gracia atçucò, core iõgo ſutai no anrácu ni ãzzucaru.

ELO-

ELOGIVM AMERICANVM PERVANVM

SIVE LINGVA QVICHVA.

RODERICI BAMVERI SOC. IESV.

ANcha cuſſi cuſpallam . Apurunap . cauçaininta rimana cuſſun . Chayari paypa çumac ruraſcanta ticci muyu pi cauçac runa cuna taguicuchun iuyari cuchun yu pay cha cuchun. Coyllor cunapas Quillaca inſipas llipi pipiſpa cay apucta cay amautacta cay chica yachacta cay chica cuyapayac ſoncoyocta : Huacaycha cuchun, payllana cuchunca. Paypa cauçayninri vinay vinaylla quel caſca Quipo cunapi churraſca cacuchun . Cay ari vira cocha inga hina punim capac yahuarnioc carcan, Ama utac, Yachac anchacocuc, yuyacuc, ancha ſoncoyoc runa carcan. Hauccha cunapac muchuccunapac iachacuc cunapac micunanta caucoryninta pachacta ymaayca cunacta cocchu carcan. Chayari uyaric cuna rucuyſoncohuan nuuy calpahuar cay-uira cochacta capac yahuarniocta yapaychacuſſum mcuhay cuſſum.

F I N I S.

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ